

PRILOGA 10

Učni načrti predmetov

KAZALO

Arealno jezikoslovje	4
Avtorice, literarne vrste in slogi v slovenski književnosti 1. polovice 20. stol.	7
Besediloslovje	9
Besedotvorje.....	11
Diplomska seminarska naloga	13
Diplomski izpit.....	15
Ekspresionizem in socialni realizem v slovenski književnosti	17
Etnolingvistika	19
Frazeologija.....	22
Idejni vzorci v mladinski književnosti	24
Indoevropska, praslovanska in starocerkvenoslovanska dediščina.....	26
Interpretacija del slovenske književnosti po l. 1950	28
Interpretacija izbranih del slovenske književnosti 19. stol.	30
Interpretacije del slovenske književnosti do l. 1800	32
Izbrana poglavja iz evropskega modernizma.....	34
Izbrana poglavja iz mladinske poezije	36
Izbrana poglavja iz slovenske književnosti 19. stol.	38
Jezik in govor	40
Jezik in znanost	42
Jezikovna interpretacija narečnih besedil	45
Jezikovna interpretacija sodobnih slovenskih besedil	47
Jezikovna interpretacija starejših slovenskih besedil.....	49
Jezikovna politika in jezikovno načrtovanje	52
Jezik v medijih	55
Književnice 19. stol.....	57
Kognitivno jezikoslovje	59
Korpusno jezikoslovje.....	61
Kultura govornega in pisnega izražanja.....	63
Kulturna zgodovina Slovencev	65
Leksikalno pomenoslovje	67
Lektorat slovanskega jezika – makedonščina	69
Lektorat slovanskega jezika – poljščina.....	71
Literarna teorija.....	73
Literarne revije in literarni programi po l. 1950	75
Literarne vrste in slogi v slovenski književnosti 19. stol.	77
Literarno delo slovenskih književnic na prelomu iz 19. v 20. stol.	79
Literarnoteoretične smeri in discipline	81
Metafora v književnosti	83
Metode literarnega raziskovanja	85
Mladinska književnost	87
Narečne prvine v knjižnem jeziku	89
Narečno slovaropisje.....	91
Oblikoslovna podoba in pomen	93
Oblikovanje enotne knjižne norme v 19. stol.	95
Oblikovne in slogovne določnice starejše slovenske književnosti	98
Od pridige do kratke proze.....	100
Osnove eksperimentalne fonetike	103
Poetika slovenske pripovedne proze 19. stol.	105
Pokrajinske različice knjižnega jezika	107

Pragmatično jezikoslovje	110
Pridižni vzorci v starejšem slovenskem slovstvu.....	112
Psiholingvistika.....	114
Razvoj slovenskega jezika	116
Semantika.....	119
Skladnja.....	122
Slogovne značilnosti slovenske lirike na prelomu iz 19. v 20. stol.	124
Slovenska književnost 19. in prve pol. 20. stol. na Štajerskem	126
Slovenska književnost do l. 1800.....	128
Slovenska književnost po letu 1950.....	131
Slovenska književnost v Avstriji.....	133
Slovenska kratka pripovedna proza 19. stol.....	135
Slovenska moderna	137
Slovenska narečja.....	139
Slovenska obmejna narečja	141
Slovenski jezik v stiku	143
Slovensko pravopisje in pravorečje	145
Sodobna slovenska novela	147
Sodobna slovenska proza z avtobiografsko osnovo.....	149
Sporočanje.....	151
Stilni in idejni tokovi v slovenski književnosti do romantike.....	153
Svetovna književnost	155
Teoretične osnove slovenistike	157
Tradicionalna simbolika v slovenski književnosti	159
Uradovalni jezik.....	161
Uvod v esejistiko in književno kritiko	163
Uvod v študij književnosti	165
Zgodovina literarnih žanrov v svetovni književnosti.....	167
Zgodovina slovenskega knjižnega jezika.....	169

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Arealno jezikoslovje
--	----------------------

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		2.	3.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Predavanja / Lecture:
Languages: Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

1. Uvod v geolingvistiko/lingvistično geografijo/ arealno jezikoslovje: opredelitev vede, temeljni pojmi, zgodovina.
2. Metode in postopki lingvistične geografije (zbiranje, analiza in predstavitev gradiva na jezikovnih kartah).
3. Slovenščina v geolingvističnih projektih (SLA, OLA, ALE).
4. Geolingvistika in druge jezikoslovne discipline (dialektologija, sociolingvistika, toponomastika).
5. Vrste jezikovnih kart (po jezikovnih ravninah, glede na stopnjo generalizacije kartografiranih podatkov).
6. Metode kartografiranja (ročno in avtomatizirano kartografiranje z različnimi specializiranimi programskimi orodji - podatkovne baze in GIS).

Contents (Syllabus outline):

Temeljni študijski viri / Textbooks:

M. Alinei et al., 1997: *Atlas linguarum Europae (ALE), Perspectives nouvelles en géolinguistique*. Rim: Istituto Poligrafico e Zecca dello Stato.

F. Benedik, 1999: *Vodnik po zbirki narečnega gradiva za Slovenski lingvistični atlas (SLA)*. Ljubljana: Založba ZRC.

R. Blagoni, 1999: O nekim aspektima lingvističnega atlasa u okvirima znanosti o jeziku. *Annales. Ser. hist. sociol.* 9 (1/16), 29–44.

R. Cossutta, 2003: Slovenski dialektološki leksikalni atlas kopske pokrajine (SDLA-Kp): Tradicija in inovacija. *Slavistična revija* 51, posebna številka, 27–35.

T. Logar, 1986/87: Slovanski lingvistični atlas (OLA). *Jez. slovst. (Tisk. izd.)*. 32, 1, 1–8.

Obščeslavjanskij lingvističeskij atlas, Serija leksiko-slovoobrazovatel'naja, Vypusk 2, Životnovodstvo, Warszawa, 2000.

J. Škofic, 2005: Slovensko narečno besedje na stičišču kultur (po gradivu za SLA), *Večkulturnost v slovenskem jeziku, literaturi in kulturi/41. seminar slovenskega jezika, literature in kulture*, 27. 6.–15. 7. 2005, Ljubljana: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete, 51–63.

Cilji:

Cilji predmeta so:

- seznaniti študente z zgodovino in metodami arealnega jezikoslovja,
- pregledno predstaviti rezultate raziskav slovenskega jezika oz. slovenske dialektologije v nacionalnih, regionalnih in mednarodnih geolingvističnih projektih in njihove perspektive,
- dati znanje o različnih načinih zbiranja narečnega gradiva in njegovega kartografiranja ter pripraviti študente na samostojno geolingvistično delo.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje
Po opravljenem izpitu bo študent sposoben:

- razumeti jezikovne karte (glede na njihovo vsebino in način kartografiranja),
- urediti narečno gradivo v podatkovni bazi, ga analizirati in predstaviti v obliki jezikovne karte,
- izkazati razumevanje jezikovnorazvojnih procesov, kot se kažejo v jezikovnih atlasih,
- najti sorodne pojave v jezikih v stiku
- in sklepati na vzroke za diastratične in diatopične spremembe v jeziku ter
- zmožen brati in uporabljati nadaljnjo strokovno in znanstveno literaturo z obravnavanega področja.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- spretnost komuniciranja (pisno in ustno izražanje pri izpitu in na seminarju),
- spretnost pridobivanja gradiva od narečnih govorcev,
- uporaba informacijske tehnologije (iskanje informacij na svetovnem spletu ter oblikovanje in uporaba podatkovnih baz in programskih orodij za kartografiranje (GIS) ter razumevanje kartografskih informacij),
- uporaba jezikovnih atlasov za študij dialektologije in sorodnih jezikovnih ved.

Pridobljeno znanje se prepleta s študijem slovenske dialektologije in sociolingvistike ter primerjalnim slovanskim jezikoslovjem in etimologijo (onomastiko).

Metode poučevanja in učenja:

- Predavanja,
- seminar in seminarske vaje,
- domače naloge (zbiranje gradiva na terenu).

Načini ocenjevanja:

– aktivno sodelovanje na predavanjih,	10 %
– aktivno sodelovanje v seminarju,	20 %
– domače naloge,	10 %
– pisni izpit.	60 %

Delež (v %) /
Weight (in %)

Objectives:**Intended learning outcomes:**

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Learning and teaching methods:**Assessment:****Materialni pogoji za izvedbo predmeta :**

- Predavalnica,
- fotokopije,
- grafoskop (za delo s prosojnicami),
- računalnik z možnostjo projiciranja (PowerPoint) in priklopa na medmrežje,
- strokovna knjižnica.

Material conditions for subject realization**Obveznosti študentov:**

(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

– Aktivno sodelovanje pri predavanjih, – aktivno sodelovanje v seminarju, – domače naloge (zbiranje gradiva na terenu in predstavitev v seminarju), – pisni izpit.	

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Avtorice, literarne vrste in slogi v slovenski književnosti 1. polovice 20. stol.
--	---

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		2.	4.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
30		15			45	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages: Predavanja / Lecture:
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

Predavanja zajemajo pregled literarne ustvarjalnosti prvih slovenskih avtoric, ki so se pojavile najprej na prelomu stoletja v okviru prvega slovenskega ženskega časopisa Slovenka. Pisale so zanimiva prozna, pesniška in dramska dela, svoje delo pa so nadaljevale tudi v prvi polovici 20. stol. Med njimi izstopajo zlasti imena kot Marica Nadlišek Bartol, Ivanka Anžič Klemenčič in Zofka Kveder, kasneje pa tudi svetovna popotnica Alma Karlin. Seminar se posveča analizi in interpretaciji njihovih literarnih dosežkov in poudarja tako slogovno kot žanrsko raznolikost.

Content (Syllabus outline):

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

Silvija Borovnik, 1995: *Pišejo ženske drugače?* Ljubljana: Mihelač.
Marja Boršnik, 1962: *Študije in fragmenti*. Maribor: Obzorja.
Miran Hladnik, 1981: Slovenski ženski roman v 19. stol. *Slavistična revija*. 3.
Vlasta Jalušič, 1992: *Dokler se ne vmešajo ženske*. Ljubljana: Krt.
Katja Mihurko Poniž, 2003: *Drzno drugačna: Zofka Kveder in podobe ženskosti*. Ljubljana: Delta.

Cilji:

Literarnozgodovinski pregled in jezikovno-slogovna analiza del prvih slovenskih pisateljic, pesnic in dramatičark. Prikaz njihove posebnosti tudi glede na družbenozgodovinski okvir, ki umetniškim ambicijam žensk ni bil naklonjen.

Objectives:

Predvideni študijski rezultati:

Razumevanje literarnozgodovinskega razvoja tudi glede na delež književnic.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja in seminar.

Learning and teaching methods:

Načini ocenjevanja:

Ustni izpit.

Delež (v %) /
Weight (in %)

100 %

Assessment:

Type (examination, oral, coursework,
project):

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

- grafoskop
- prenosni računalnik z možnostjo projiciranja in priklopa na medmrežje

Material conditions for subject realization

Obveznosti študentov:

(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)

- ustni izpit.

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Besediloslovje
----------------------------	----------------

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		2.	3.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
30		15			75	4

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages: Predavanja / Lecture:
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

- Vpogled v predmet in umestitev med sorodne discipline.
- Uporabnost predmeta in aplikacije.
- Besedilo kot materialna in pojmovna pojavnost.
- Kriteriji besedilnosti.
- Jezikovni pomen in smisel besedila.
- Mikro- in makrostruktura besedila.
- Zunanja zgradba in okvirne sestavine besedila.
- Navezovanje in povezovanje v besedilu.
- Deiktična sredstva: krajevna, časovna, osebna in kvalifikacijska deiktika.
- Anaforičnost in katafориčnost.
- Tematsko-rematska zgradba.
- Slogovni postopki.
- Besedilni tipi in vrste besedil.

Content (Syllabus outline):

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

- R. A. Beaugrande, U. Dressler, 1992: *Uvod v besediloslovje*. Ljubljana: Park. Ustrezna poglavja.
- L. Felicijan, 2005: Jezikovna stikovna sredstva: *diplomsko delo*. Maribor. Pedagoška fakulteta. Ustrezna poglavja.
- S. Hudej, 2001: Argumentacijski procesi in prepričevalna sredstva v besedilu. *SR* 3. 204–222.
- M. Smolej, 2004: Členki kot besedilni povezovalci. *JiS* 49. 45–57.
- F. Žagar, 1992/93: Definiranje, klasificiranje in spoznavanje besedilnih vrst. *JiS* 38. 83–88.

Cilji:

Pridobiti znanje o temeljnih značilnostih in lastnostih besedil: prvine, zgradba, funkcioniranje v sklopu celote in sporazumevanja.
Samostojno interpretirati izbrana besedila.

Objectives:

--

Predvideni študijski rezultati:

Poglobljeno znanje in razumevanje besediloslovja.
Pridobivanje znanja o funkcioniranju jezikovnih in parajezikovnih prvin na nivoju besedila.
Zmožnost interpretacije besedil.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- Sposobnost samostojnega in argumentiranega analiziranja besedil.
- Pripravljenost na nenehno strokovno izpopolnjevanje.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

--

Metode poučevanja in učenja:

Predstavitve vsebine ob spodbujanju študentov k problemskemu pristopu in reševanju načrtovanih specifičnih problemov. Interpretacija besedil.
Spodbujanje študentov za aktivno soustvarjanje in vključevanje v poglobljene vsebine ter kritično presojo.

Learning and teaching methods:

--

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

Seminarska naloga.

25 %

Type (examination, oral, coursework, project):

Ustni izpit.

75 %

--

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

- grafoskop
- računalnik z možnostjo projiciranja in priklopa na medmrežje

Material conditions for subject realization

--

Obveznosti študentov:

(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)

- seminarska naloga – predstavitev in kritična presoja v skupini.
- ustni izpit (vsebuje celotno vsebino, tudi snov iz seminarjev).

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

--

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Besedotvorje
--	--------------

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		3.	5.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
30		15			45	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Predavanja / Lecture:
Languages: Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

Contents (Syllabus outline):

1. Definicija in pomen besedotvorja za jezikoslovje in nejezikoslovje.
2. Povezanost besedotvorja z drugimi opisi jezikovnih ravnin.
3. Tvorjenka in njene sestavine.
4. Tvorbena modela slovenskega besedotvorja: a) model J. Toporišiča, b) model A. Vidovič Muhe.
5. Besedotvorne vrste.
6. Besedotvorni pomeni.
7. Tvorbeni vzorci:
  - a) predmetnopomenskih besednih vrst,
  - b) nepredmetnopomenskih besednih vrst.
8. Naglas tvorjenk.
9. Praktično prepoznavanje besedotvornih vrst in pomenov tvorjenk v konkretnih besedilih.

Temeljni študijski viri / Textbooks:

J. Toporišič, 2000: *Slovenska slovnica*. Maribor: Založba Obzorja. 143–234.
A. Vidovič Muha, 1988: *Slovensko skladijsko besedotvorje ob primerih zloženk*. Ljubljana: PK. 7–50, 175–185.
I. Stramljič Breznik, 1999: *Prispevki iz slovenskega besedoslovja*. Maribor: Zora. 11–243.
– – 2004: *Besednodružinski slovar slovenskega jezika*. Maribor: Zora. 24–63.
Aktualni prispevki v *Slavistični reviji*, *Jeziku in slovstvu*, *Jezikoslovnih zapiskih* in drugih relevantnih revijah.

Cilji:

Študenti:
– se seznanijo s slovensko besedotvorno teorijo,
– osvojijo temeljne besedotvorne vzorce slovenskega jezika,
– prepoznajo besedotvorne vrste,
– odkrivajo povezavo med tvorbenimi in naglasnimi značilnostmi tvorjenk,

Objectives:

– pridobljeno znanje uporabljajo pri razumevanju obstoječih in oblikovanju novih poimenovanj.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študentje:

- so sposobni kritično presojati in se odzivati na nove ponujene vzorce tvorjenk,
- pridobljeno znanje uporabljajo za korektnije pravopisno oblikovanje lastnih in korigiranje tujih besedil.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Pridobljena teoretična podlaga slovenskega besedotvornega sistema je izhodišče za aplikativna znanja in opazovanje specifičnih vlog tvorjenk v različnih besedilih na drugi stopnji študija.

Metode poučevanja in učenja:

- Predavanje (verbalno-tekstualne metode: razlaganje, pojasnjevanje, diskusija; demonstracijsko-ilustrativne metode: prikazovanje),
- seminar (delo s tekstom; uporaba razpoložljive izobraževalne in informacijske tehnologije).

Načini ocenjevanja:

- pisni izpit,
- ustni izpit,
- seminarska naloga,
- aktivno sodelovanje na predavanjih.

Delež (v %) /
Weight (in %)

30 %
30 %
20 %
20 %

Assessment:

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

Ustrezna računalniška opremljenost učilnice, dostop do interneta.

Material conditions for subject realization

Obveznosti študentov:

(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)

- pisni izpit,
- ustni izpit,
- seminarska naloga,
- aktivno sodelovanje na predavanjih.

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Diplomska seminarska naloga
--	-----------------------------

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		3.	6.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
	30 IDU*				150	6

* IDU – individualno delo z učiteljem

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages: Predavanja / Lecture:
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

1. Ovitek.
2. Notranja naslovna stran.
3. Izjava kandidata o avtorstvu diplomske seminarske naloge.
4. Izjava kandidata o jezikovni in pravopisni neoporečnosti diplomske seminarske naloge z navedbo imena lektorja.
5. Povzetek diplomske seminarske naloge v slovenskem in tujem (angleškem, nemškem) jeziku in ključne besede.
6. Pregled vsebine – kazalo.
7. Pregled slik – kazalo.
8. Pregled tabel – kazalo.
9. Pregled prilog – kazalo.
10. Uvod:
  - opredelitev problema,
  - raziskovalne hipoteze,
  - raziskovalne metode.
11. Teoretične osnove:
  - zgodovinsko-teoretični del dosedanjega raziskovanja problema.
12. Analitični in sintetični del diplomske seminarske naloge:
  - ustvarjalna sinteza znanstvenih spoznanj kot izhodišče za kritično vrednotenje in interpretiranje v diplomski seminarski nalogi zastavljenega problema.
13. Prispevek diplomske seminarske naloge k stroki.
14. Zaključek.

Content (Syllabus outline):

15. Literatura in viri.
16. Priloge (po potrebi).
17. Pojmovnik (po potrebi).
18. Kratice in akronimi (po potrebi).

Po posvetu z izbranim mentorjem kandidat najprej izdela pisni osnutek diplomske seminarske naloge. Obseg naloge: najmanj 20 strani.

Temeljna literatura in viri / Textbooks:

Literatura mora biti navedena po vzorcu v Slavistični reviji.

Cilji:

Diplomska seminarska naloga je pisni dokument, s katerim študent na smiselno izbranem gradivu dokaže sposobnost uporabe teoretičnih znanj, strokovne literature, terminologije in ustreznih metod za potrditev ali zavrnitev tez, zapisanih v prijavljeni temi diplomske seminarske naloge. V diplomski seminarski nalogi študent pokaže sposobnost smiselne izbire in uporabe domače ter tuje strokovne literature in dodatnih virov za obdelavo izbrane teme. Študent z diplomsko seminarsko nalogo dokaže strokovno, jezikovno in pravopisno usposobljenost.

Objectives:

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
Znanje širšega strokovnega področja, v katerega sodi diplomska seminarska naloga, in ožje znanje ter razumevanje pojmovnika, ki ga naloga zajema. Sposobnost smiselne izbire in uporabe domače ter tuje strokovne literature in virov.
Strokovna, jezikovna in pravopisna usposobljenost.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
Strokovno zapisovanje in izražanje vsebine, uspešno reševanje strokovnih problemov, suverena predstavitev ključnih spoznanj in spretnost argumentiranja.

Intended learning outcomes:

Metode poučevanja in učenja:

Mentor na konsultacijah preverja vsebinski in strukturni vidik naloge.

Learning and teaching methods:

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
Ocena diplomske seminarske naloge.	100 %	

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

– Jih ni.

Material conditions for subject realization

Obveznosti študentov:

(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)

– izdelati diplomsko seminarsko nalogo po danih navodilih.

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Diplomski izpit
--	-----------------

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		3.	6.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
	15 IDU*				75	3

* IDU – individualno delo z učiteljem

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Predavanja / Lecture:
Languages: Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti: **Prerequisites:**

Študent lahko pristopi k diplomskemu izpitu šele v 6. semestru 3. letnika, če ima opravljen vse do takrat v predmetniku predvidene študijske obveznosti iz vseh predhodnih semestrov oz. letnikov.

Graduate degree .... ECTS.

Vsebina:

Contents (Syllabus outline):

Študij na univerzitetnem študijskem programu prve stopnje Slovenski jezik in književnost se zaključi z diplomskim izpitom. Opravljati ga je mogoče z enega od obeh predmetnih področij, to je iz slovenskega jezika ali književnosti. Predmetno področje, ki ga je študent izbral za diplomsko seminarsko nalogo, je hkrati predmetno področje diplomskega izpita.

Študent opravlja ustni izpit iz slovenskega jezika ali književnosti pri enem od nosilcev obveznih predmetov na jeziku ali književnosti, pri katerem dobi tudi seznam virov in študijske literature.

Študent opravlja ustni izpiti, s katerim dokaže razumevanje sinhronih in razvojnih zakonitosti v slovenskem jeziku in književnosti ter poznavanje temeljnega korpusa književnih besedil.

Temeljni študijski viri / Textbooks:

Predpisana literatura pri predmetih dodiplomskega univerzitetnega študijskega programa Slovenski jezik in književnost.

Cilji:

Objectives:

Osnovni namen diplomskega izpita je, da je študent ob koncu študija sposoben pridobljena teoretična spoznanja strniti in primerno aplicirati za reševanje jezikovnih in literarnih vprašanj.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študent je po opravljenem izpitu sposoben, da aplicira teorijo na reševanje osnovnih jezikovnih in književnih vprašanj.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Pridobljena teoretična podlaga je izhodišče za interesno ožje usmerjen študij na drugi stopnji študija.

Metode poučevanja in učenja:

Pisni izpit, ustni zagovor pred komisijo.

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
Weight (in %)

Ustni izpit.

100 %

--

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Learning and teaching methods:

--

Assessment:

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

Jih ni.

Material conditions for subject realization

--

Obveznosti študentov:

(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)

– Ustni izpit.

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

--

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Ekspressionizem in socialni realizem v slovenski književnosti
Subject Title:	

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		2.	4.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. Vaje Tutorial	Lab. Vaje Lab. Work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. Work	ECTS
45					45	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Predavanja / Lecture:
Languages: Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Jih ni.

Vsebina:

1. Razvoj slovenske književnosti od ekspresionizma do socialnega realizma, njena vpetost v slovensko duhovno in literarno-kulturno tradicijo ter odprtost v evropski duhovni in literarno-estetski prostor.
2. Duhovnozgodovinske, filozofsko-psihološke, socialne ter estetsko-umetnostne podlage ekspresionizma in socialnega realizma v slovenski književnosti.
2. Ekspresionistični literarni subjekt v liriki, epiki in dramatici. Razvojni premiki v slovenski ekspresionistični in socialnorealistični književnosti na idejno-estetskih, motivno-tematskih, slogovno-oblikovnih ravneh.
3. Motivno-tematske in stilne tipologije slovenske književnosti v ekspresionizmu in socialnem realizmu (psihološka, erotična, vojna, avtobiografska, socialna proza, meščanska, kmečko-vaška proza, proza s temo umetnika, ekspresionistična lirika, drama, ekspresionistična enodejanka, kmečka drama).
4. Interpretacija izbranih literarnih del iz slovenskega ekspresionizma in socialnega realizma.

Graduate degree .... ECTS.

Contents (Syllabus outline):

Temeljni študijski viri / Textbooks:

Janko Kos, 2001: *Primerjalna zgodovina slovenske literature*: Ljubljana: MK.
Lado Kralj, 1986: Slovenski ekspresionizem. V: Lado Kralj: *Ekspressionizem*. Ljubljana: DZS. 118–187.
Boris Paternu, 1989: Problemi ekspresionizma kot orientacijskega modela. V: Boris Paternu: *Obdobja in slogi v slovenski književnosti*. Mladinska knjiga: Ljubljana. 121–144.
Franc Zadavec, 1993: *Slovenska ekspresionistična literatura*: Murska Sobota/ Ljubljana: Pomurska založba/ Znanstveni inštitut FF.
- - 1999: *Slovenska književnost III*. Ljubljana: DZS.

- - 2005: *Slovenski roman dvajsetega stoletja*. Tretji analitični del in sinteze. Murska Sobota/ Ljubljana: Založba Franc-Franc, SAZU, Znanstveni inštitut FF.

Cilji:

1. Študentje spoznajo temeljne zakonitosti v razvoju slovenske književnosti od ekspresionizma do socialnega realizma, njeno vpetost v slovensko literarno tradicijo in odprtost za evropske literarne smeri in formalno-stilne tokove.
2. Seznanijo se z duhovnozgodovinskimi, literarno-estetskimi in umetnostnimi podlagami, ki so sooblikovale literaturo ekspresionizma in socialnega realizma v slovenski književnosti.
3. Poznajo premike v slovenski književnosti od ekspresionizma do socialnega realizma na idejno-estetskih, motivno-tematskih, slogovno-oblikovnih ravneh.
5. Poznajo motivno-tematske in stilne tipologije slovenske ekspresionistične in socialnorealistične književnosti.
6. Poznajo izbor literarnih del iz književnosti slovenskega ekspresionizma in socialnega realizma in se usposobijo za njihovo interpretacijo.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

1. Razumevanje temeljnih zakonitosti razvoja slovenske književnosti od ekspresionizma do socialnega realizma.
2. Poznavanje duhovnozgodovinskih, literarno-estetskih, umetnostnih podlag, literarnih smeri, slogov v književnosti slovenskega ekspresionizma in socialnega realizma.
3. Poznavanje razvojnih premikov v književnosti slovenskega ekspresionizma in socialnega realizma na idejno-estetskih, motivno-tematskih, slogovno-oblikovnih ravneh.
4. Poznavanje motivno-tematskih in stilnih tipologij v književnosti ekspresionizma in socialnega realizma.
5. Poznavanje izbora del iz slovenske književnosti ekspresionizma in socialnega realizma ter usposobljenost za njihovo interpretacijo.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Analitično in sintetično mišljenje, občutek za estetske in etične vrednote, sposobnost določitve problema in teoretične obravnave.

Metode poučevanja in učenja:

Predavanje, seminar.
Delo z besedilom, analiza, interpretacija.

Načini ocenjevanja:

Ustni izpit.
Aktivno sodelovanje v seminarju.

Delež (v %) /
Weight (in %)

80 %
20 %

Assessment:

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

Grafoskop in računalnik z možnostjo projiciranja.

Obveznosti študentov:

(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)

Ustni izpit.
Aktivno sodelovanje v seminarju (vprašanja, mnenja, delo z besedilom).
Branje virov in literature.

Objectives:

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Learning and teaching methods:

Material conditions for subject realization

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Etnolingvistika
Subject Title:

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik s književnostjo (enopredmetni nepedagoški)		3.	6.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code: X

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
30		15			75	4

Nosilec predmeta / Lecturer: izr.prof. dr. Marija Stanonik, hab.: slovenska književnost

Jeziki / Predavanja / Lecture: slovenščina
Languages: Vaje / Tutorial: slovenščina

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti: Prerequisites:

Jih ni.

Vsebina:

Predstavitev lastnega koncepta etnolingvistike kot interdisciplinarnega pojava. Sistematično seznanjanje na to témo s tujimi strokovnimi pogledi in njihovo preverjanje na domačem gradivu. Vprašanje definicije, forme in funkcije etnolingvističnih pojavov.

- Interdisciplinarni teoretični koncept.
- Temeljni pojmi: filologija (lingvistika, slovstvena folkloristika, literarna veda) in etnologija.
- Strokovna terminologija.
- Delo na terenu (zaradi vpeljave na seminarsko delo).
- Razmerje: jezik – slovstvena folklor – literatura (André Jolles).
- Slovstvena folklor kot umetnost govornega jezika.
- Žanrski sistem slovstvene folklore.
- Poetika slovstvene folklore (pravljica : povedka).
- Glasovi (sodobne slovenske narečne folklorne pripovedi).
- Narodna/ljudska/folklor/etnopesem.
- Ljudska etimologija (Gregor Krek, Alenka Šivic - Dular).
- Folklorne obrazci (pregovori, zagovori, kletvice, tipične členice: prle, ma).
- Slovenski narečni slovarji: strokovni in ljubiteljski.
- Narečna literatura: poezija in proza.
- Literarjenje (primer: osmrtnice, nagrobni napisi ...).

Contents (Syllabus outline):

Temeljni študijski viri / Textbooks:

Bartmiński, J (ur.). *Etnolingvistika 1*. Lublin 1988. Ustrezni članki.
Breznik, A.: *Ljudski jezik. Narodopisje Slovencev II*. Ljubljana: Državna založba Slovenije. 1952. 5–11.
Južnič, S.: *Lingvistična antropologija*., Ljubljana. DDU. 1983. Ustrezna poglavja.
Stanonik, M. (ur.): *Naš živi jezik/ Traditiones 23*. Ljubljana. SAZU. 1994. Izbrana poglavja.
Stanonik, M.: *Hišna imena v Žireh*, Maribor: SDS (Zora 37). 2005.
Šabec, N.: *Half pa pu, The Language of Slovene Americans*. Ljubljana. ŠKUC. 1995.
Keber, J.: *Živali v prispodobah 1*. Celje. Mohorjeva. 1996.

Cilji:

a) Uzavestiti slovenski koncept etnolingvistike kot interdisciplinarnega predmeta in utemeljiti njeno umestitev med filologijo (jezikoslovje, literarno vedo & slovstveno folkloristiko) in etnologijo (kulturno antropologijo).
b) Poskrbeti za ustrezno precizno terminologijo, definicijo, forme in funkcije etnolingvističnih pojavov.
c) Osredotočiti se na »parole«, »uzus« jezika z vidika »etnografije govorenja« (Dell Hymes) in »performance«: predvsem z vidika parole, privzgojiti diplomantom zavest o njegovih vrednotah – tako na komunikacijski (psihološki in sociološki vidik) kakor na nadosebni ravni (zgodovinski vidik; narodna identiteta itn.), da bi se suvereno znašli pri morebitnem terenskem, raziskovalnem, pedagoškem, kulturnem, znanstvenem delu in znali učencem ali drugi publiki strokovno čim bolj korektno in samozavestno posredovati bogato slovensko jezikovno dediščino.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študenti si pridobijo teoretično podlago za mnogovrstne pojavne oblike živega – govorenega jezika in razširijo obzorje o njegovih funkcijah v vsakdanjem življenju. Praktični napotki za terensko delo: pridobivanje informatorjev; sodobni tehnični pripomočki: magnetofon, diktafon, kamera; terenski zapiski, omogočajo opazovanje konteksta in teksture, dokumentiranje in pripravo besedil za (znanstveno / strokovno) analizo.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- Sposobnost diferencirati jezikovne pojave v vertikalni in horizontalni klasifikaciji.
- Povezovati jih s semiotičnimi oblikami komunikacije.
- Uzaveščenost o pomenu naravnega tipa komunikacije.

Metode poučevanja in učenja:

Predstavitev vsebin ob sprotne spodbujanju študentov h kritičnemu spremljanju in preverjanju ob konkretnih jezikovnih položajih v svojem okolju.
Prizadevanje po sodelovanju študentov pri pripravi besedil za analizo: izbira in urejanje gradiva, transkripcija, redakcija besedil, opombe o kontekstu in jezikovni teksturi.
Delavnice (delo po skupinah; eseji o posameznih aktualnih temah. Uvajati študente v samostojno terensko in raziskovalno delo po možnosti z upoštevanjem njihovih osebnih strokovnih interesov glede na posamezne etnolingvistične teme.

Objectives:**Intended learning outcomes:**

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Learning and teaching methods:

Po želji konzultacije in mentorstvo ob morebitnih diplomskih nalogah.
 Vaje iz inventarizacije gradiva, njegove klasifikacije, redakcije in interpretacije uvajajo študente v reševanje konkretnih problemov, s katerimi se srečujejo, vključeni v različne terenske akcije in raziskovalne modele, kot poskus za sodelovanje v zahtevnejših izbranih projektih.

--

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
 Weight (in %)

Assessment:

Seminarska vaja.	20 %	
Ustni izpit.	80 %.	

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

- Tabla in kreda.
- Naprava za zvočno predvajanje: kasetofon, CD-predvajalnik itn.)
- DVD-, VHS-predvajalnik
- Diktafon, fotoaparata.

Material conditions for subject realization

--

Obveznosti študentov:

- (pisni, ustni izpit, naloge, projekti)*
- Udeležba študentov na predavanjih, seminarjih in terenskih vajah.
  - Samostojno terensko delo po napotkih izvajalca predmeta.
  - Seminarska naloga (po možnosti vključena v kak raziskovalni projekt ali kak drug samostojen (študentski) dolgoročni projekt) – predstavitev in kritična presoja v skupini.
  - Izpit (ustni) vsebuje celotno snov (tudi s seminarjev in vaj). Seminarska naloga in njena predstavitev v skupini je pogoj za izpit.

Students' commitments:

- (written, oral examination, coursework, projects):*

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Frazeologija
--	--------------

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		3.	5.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Predavanja / Lecture:
Languages: Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

Contents (Syllabus outline):

1. Opredelitev frazeologije in njeno mesto v opisu jezika ter pojmovanje frazeologije v ožjem in širšem smislu.
2. Osnova enota frazeologije – frazem.
3. Definijske lastnosti frazema.
4. Vidiki preučevanja frazemov:
  - strukturni,
  - skladenjski,
  - pomenski,
  - motivacijski,
  - funkcijski.
5. Pomenska razmerja med frazemi.
6. Zvrstnost frazemov.
7. Norma v frazeologiji.
8. Frazeologija v priročnikih.
9. Novosti v slovenski frazeologiji.

Temeljni študijski viri / Textbooks:

J. Toporišič, 1973/74: K izrazju in tipologiji slovenske frazeologije. *Jezik in slovstvo*. 273-279.
E. Kržišnik, 1996: Norma v frazeologiji in odstopi od nje v besedilih. *SR 44/2*. 133-154.
-- 2003: Novosti v slovenski frazeologiji. *Sodobni jezikoslovni položaj na Poljskem in v Sloveniji*. Opole. 191-208.
-- 2002: Pojmovanje metafora v kognitivnem jezikoslovju. Čas je denar – tako rečemo = tako mislimo. *Slovenski jezik in literatura v evropskih globalizacijskih procesih*. Zbornik slavističnega društva Slovenije. Ur. Marko Jesenšek. Novo mesto. 56-74.
I. Stramljič Breznik, 2000/01: Komunikacijski ali sporočanjski frazemi. *Jezik in slovstvo*. (46/5).191-200.
-- 2002: Medmetni frazemi s sestavino bog v slovenščini in hrvaščini. *Stud. Slav. Savar*. 68-3.
-- 2003: Izražanje strahu v frazemih : (slovensko-nemški kontrastivni vidik). *Riječ*(9/1). 88-95.

Cilji:

Objectives:

Študenti:

- spoznajo teoretična izhodišča slovenske frazeologije,
- razlikujejo med frazeološko in nefrazeološko BZ,
- uzaveščajajo frazeologijo kot zrcalo nacionalne kulture,
- prepoznavajo individualno in univerzalno v nacionalni frazeologiji.

Predvideni študijski rezultati:

Intended learning outcomes:

Znanje in razumevanje:

Študenti:

- razumejo principe delovanja metaforičnih pomenov v frazeologiji,
- spoznajo aktualni kognitivni pristop pri interpretiranju frazeoloških pomenov.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Razumevanje in poznavanje nacionalne frazeologije je izhodišče:

a) za večjo jezikovno kompetenco v lastnem jeziku,
 b) za protistavno proučevanje frazeologije tujih jezikov.

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Metode poučevanja in učenja:

Learning and teaching methods:

- Predavanje (verbalne metode: razlaganje, pojasnjevanje, diskusija),
- seminar (delo z besedili: analiziranje, sintetiziranje).

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
 Weight (in %)

Assessment:

– pisni izpit, – seminarska naloga, – aktivno sodelovanje na predavanjih.	60 % 20 % 20 %	
---	----------------------	--

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

Ustrezna računalniška opremljenost učilnice, dostop do interneta.

Material conditions for subject realization

Obveznosti študentov:

(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)

- pisni izpit,
- seminarska naloga.

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Idejni vzorci v mladinski književnosti
--	--

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		1.	2.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages:
Predavanja / Lecture:
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

- Vpogled v predmet, sorodne discipline in razmerja med njimi.
- Uporabnost predmeta in aplikacije.
- Temeljna morfološka vprašanja v mladinski književnosti.
- Genologija v mladinski književnosti, s poudarkom na proznih mladinskih književnih vrstah.
- Tema v mladinski književnosti.
- Idejni vzorci v mladinski književnosti.

Content (Syllabus outline):

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

- Dragica Haramija, 2003: Žanri slovenskega mladinskega realističnega romana. *Obdobja 21*. Ljubljana: Filozofska fakulteta. 171-180.
- Vladimir J. Propp, 2005: *Morfologija pravljice*. Ljubljana: Studia humanitatis.
- Igor Saksida, 2005: *Bralni izzivi mladinske književnosti* (izbrana poglavja). Domžale: Izolit.
- Viri: izbrana mladinska poezija, proza in dramatika; seznam, dostopen na Oddelčni spletni strani (približno 30 knjig).

Cilji:

- Spoznati temeljna morfološka vprašanja v mladinski književnosti.

Objectives:

- Spoznati predmet preučevanj s stališča genologije v mladinski književnosti, s poudarkom na proznih mladinskih književnih vrstah.
- Spoznati teme v mladinski književnosti.
- Razbirati idejne vzorce v mladinski književnosti

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje mladinske književnosti s poudarkom na spodbujanju branja študentov (študenti se za seminarje pripravljajo aktivno, prebrati morajo književno delo, za katerega se dogovorimo). Zmožnost interpretacije književnih besedil.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- Sposobnost samostojnega in avtonomnega delovanja na področju mladinske književnosti in širše spodbujanje bralne kulture.
- Pripravljenost na nenehno strokovno izpopolnjevanje.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Metode poučevanja in učenja:

Predstavitve vsebine ob spodbujanju študentov k problemskemu pristopu in reševanju načrtovanih specifičnih problemov. Interpretacija knjig s področja mladinske književnosti. Spodbujanje študentov za aktivno soustvarjanje in vključevanje v poglobljene vsebine ter kritično presojo.

Learning and teaching methods:

Načini ocenjevanja:

Seminarska naloga.
Pisni izpit.

Delež (v %) /
Weight (in %)

30 % seminar
70 % izpit

Assessment:

Type (examination, oral, coursework, project):

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

- *Grafoskop,*
- *TV,*
- *video,*
- *računalnik.*

Material conditions for subject realization

Obveznosti študentov:

(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)

- Sprotno branje mladinskih knjig,
- priprava na seminarsko nalogo,
- predstavitev seminarske naloge v skupini,
- pisni izpit (vsebuje celotno vsebino, tudi snov iz seminarjev).

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: / **Subject Title:** Indoevropska, praslovanska in starocerkvenoslovanska dediščina

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		1.	2.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code: X

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
30		15			45	3

Nosilec predmeta / Lecturer: doc. dr. Vladimir Nartnik, hab.: slovenski jezik

Jeziki / Languages: / **Predavanja / Lecture:** slovenščina
Vaje / Tutorial: slovenščina

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Jih ni.

Prerequisites:

Graduate degree .... ECTS.

Vsebina:

1. Splošni uvod: naravni človeški jezik kot predmet jezikoslovja, deli jezikoslovja, primerjalno jezikoslovje.
2. Indoevropski prajezik: indoevropsko glasoslovje, oblikoglasje in oblikoslovje, indoevropska leksika in kultura.
3. Indoevropska narečja: razvoj in oblikovanje indoevropskih jezikov, baltoslovanska problematika.
4. Praslovanščina: praslovanski glasoslovni razvoj, oblikoslovne in naglasne paradigme, narečni procesi, praslovanska leksika.
5. Stara cerkvena slovanščina: začetki slovanske pisave in književnosti, stara cerkvena slovanščina v času in prostoru.
6. Slovanski jeziki in njihova členitev: slovanske selitve, jezikovni stiki in kulturni vplivi.

Contents (Syllabus outline):

Temeljni študijski viri / Textbooks:

V. Babič, 2003: *Učbenik stare cerkvene slovanščine*. Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta.
R. S. P. Beekes, 1995: *Comparative Indo-European Linguistics. An Introduction*. Amsterdam – Philadelphia: John Benjamins Publishing Company.
M. Golden, 1997: *O jeziku in jezikoslovju*. Ljubljana: Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.
M. Mihajević, 2002: *Slavenska poredbena gramatika 1*. Zagreb: Školska knjiga.
R. Nahtigal, 1952: *Slovanski jeziki*. Ljubljana: DZS.
A. E. Suprun, 1989: *Vvedenie v slavjanskuju filologiju*. Minsk: Vyšejšaja škola.
A. Weinsberg, 1983: *Jezykoznanstwo ogolne*. Warszawa: PWN.

Cilji:

Predmet ima za cilj seznaniti z razvojem praslovanščine iz indoevropščine in predstaviti staro cerkveno slovanščino kot osnovo za nadaljnje proučevanje zgodovinske slovnice slovanskih

Objectives:

jezikov. Predavanja podajajo strukturo praslovanščine in njej sorazmerno bližnje stare cerkvene slovanščine, izpričane v spomenikih raznih slovanskih redakcij.

Predvideni študijski rezultati:

Intended learning outcomes:

Znanje in razumevanje
Po opravljenem izpitu bo študent zgodovinsko poglobljeno dojemal posebnosti drugih slovanskih pa tudi indoevropskih jezikov, zmožen bo brati in uporabljati nadaljnjo strokovno in znanstveno literaturo z obravnavanega področja.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
Pridobljeno znanje je nujna podlaga za študij slovenskih narečij, pri knjižnem jeziku pa za strokovno soočanje tako z najstarejšimi in starejšimi spomeniki kakor s sinhrono nerazložljivimi pojavi v sodobnem govoru in besedilih.

Metode poučevanja in učenja:

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Learning and teaching methods:

Predavanja, seminar, seminarske vaje in domače naloge.

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

- aktivno sodelovanje na predavanjih,
- seminar,
- domače naloge,
- pisni izpit.

10 %
20 %
20 %
50 %

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

- Fotokopije,
- grafoskop,
- projektor,
- računalnik z možnostjo projiciranja,
- strokovna knjižnica.

Obveznosti študentov:

(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)

- aktivno sodelovanje na predavanjih,
- seminar,
- domače naloge,
- pisni izpit.

Material conditions for subject realization

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Interpretacija del slovenske književnosti po l. 1950
--	--

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		3.	5.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages: Predavanja / Lecture:
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

Predavanja in seminar se posvečajo interpretaciji najpomembnejših proznih in dramskih del, ki so izšla na Slovenskem v obdobju po letu 1950. Obravnavajo dela s področja sodobnega romana, novele in dramatike ter navajajo njihov vpliv na razvoj novejše slovenske književnosti. Analizirajo sloge in smeri v delih sodobnih slovenskih avtorjev in avtoric.

Content (Syllabus outline):

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

Silvija Borovnik, 2001: Pripovedna proza. V: *Slovenska književnost III*, ur. Jože Pogačnik. Ljubljana: DZS.
- - 2005: *Slovenska dramatika v drugi polovici 20. stoletja*. Ljubljana: Slovenska matica.
Helga Glušič, 2002: *Slovenska pripovedna proza v drugi polovici 20. stoletja*. Ljubljana: Slovenska matica.
Marko Juvan, 2000: *Vezi besedila: študije o slovenski književnosti in medbesedilnosti*. Ljubljana: Literarno-umetniško društvo Literatura.
Tomo Virk, 1997: *Tekst in kontekst: eseji o sodobni slovenski prozi*. Ljubljana: Literarno-umetniško društvo Literatura.

Cilji:

Spoznavanje avtorjev in avtoric, smeri in slogov v sodobni slovenski književnosti, jezikovno-slogovna analiza.

Objectives:

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja, seminar.

Learning and teaching methods:

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

Ustni izpit.

100 %

Type (examination, oral, coursework,
project):

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

- grafoskop
- prenosni računalnik z možnostjo projiciranja in priklopa na medmrežje

Material conditions for subject realization

Obveznosti študentov:

(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)

- ustni izpit.

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Interpretacija izbranih del slovenske književnosti 19. stol.
--	--

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		2.	3.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages: Predavanja / Lecture:
Vaje / Tutorial:

Vsebina:

Contents (Syllabus outline):

Predmet je zasnovan teoretično in praktično. To pomeni, da bo študent/-ka na predavanjih dobil/-a potrebne literarnoteoretske in predvsem literanozgodovinske osnove za samostojno tolmačenje izbranih književnih del. Ta bodo določena glede na mesto, ki ga imajo v premikih na tematskem, slogovnem, jezikovnem in idejnem področju slovenske literature obravnavanega časa. Drugi kriterij izbora je pomen literarnih del v širšem slovenskem literarnem kontekstu, tretji univerzalnost sporočila.

Vsebinski sklopi sledijo dinamiki slovenske književnosti 19. stol.:

1. Prešernova romantična poezija,
2. Jenkova poezija,
3. Stritarjeva poezija,
4. slovenski kratka proza, povest in slovenski roman.

Temeljni študijski viri / Textbooks:

Boris Paternu, 1977: *France Prešeren in njegovo pesniško delo*. Ljubljana: MK.
- - (ur.), 1982: *Obdobje realizma v slovenskem jeziku, književnosti in kulturi*. Ljubljana: FF. (ustrezna poglavja)
Miran Štuhec, 2002: *Naratološki vidik romantične pesnitve. Romantična pesnitev (Obdobja, 19)*. Ljubljana: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik ...
Spremne besede.
Ustrezne študije v *SR* in *JiS*.

Cilji:

Glavni cilj predmeta je pripraviti študente do samostojnega dela s konkretnim književnim tekstom in prek tega do suverenega in konceptualno primerne razmišljanja o slovenski literaturi 19. stol.

Objectives:

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
Literarnoestetsko občutljivi in prizadevni študenti bodo po opravljenem izpitu znali samostojno diskutirati o literaturi 19. stol.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
Prenašanje znanja na področja zgodovine, kulturologije, etnologije; vendar je o tem mogoče govoriti le pogojno, saj bodo celovito znanje in s tem osnovo prenesljivosti dobili šele ob zaključku študija, torej takrat, ko bodo imeli celovit pregled nad dinamiko slovenskega slovstva.

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja vključujejo spodbujanje študentov k problemskemu pristopu in k reševanju načrtovanih specifičnih problemov. Aktivna navzočnost pri predavanjih. Kritičen študij navedene in druge literature.

Načini ocenjevanja:

Ustni izpit.	80 %
Pisno seminarsko delo.	20 %

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Learning and teaching methods:

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:**Materialni pogoji za izvedbo predmeta :**

Z avdiovizualnimi sredstvi opremljena predavalnica.

Material conditions for subject realization**Obveznosti študentov:**

(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)

Ustni izpit.
Aktivna udeležba na predavanjih in v seminarjih.
Pisna seminarska vaja.

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Interpretacije del slovenske književnosti do l. 1800
--	--

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		1.	2.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer: doc. dr. Blanka Bošnjak, hab.: slovenska književnost

Jeziki / Predavanja / Lecture: slovenščina

Languages: Vaje / Tutorial: slovenščina

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti: **Prerequisites:**

Jih ni.

Vsebina: **Contents (Syllabus outline):**

1. Interpretacija del slovenskega ljudskega slovstva.
2. Interpretacija besedil Primoža Trubarja (katekizemskih, pesemskih ...).
3. Interpretacija poreformacijskih rokopisov (Škofjeloški pasijon, Kalobški rokopis).
4. Interpretacija slovenskih proznih, dramskih in pesemskih besedil 17. in 18. stoletja: nabožno in posvetno pesništvo, pridige Janeza Svetokriškega, zbornik umetnega pesništva Pisanice od lepeh umetnost (poudarek na pesništvu Valentina Vodnika in Janeza Damascena Deva), dela Antona Tomaža Linharta (dramatika, pesništvo).

--

Temeljni študijski viri / Textbooks:

Cvetnik slovenskega umetnega pesništva do srede XIX. stoletja, 1978/79. (Ur. Alfonz Gspan, Anton Slodnjak). Ljubljana: Slovenska matica.
Kalobški rokopis, 1973. (Ur. Lino Legiša). Ljubljana: Slovenska akademija znanosti in umetnosti.
Anton Tomaž Linhart, 1950: *Zbrano delo*. (Ur. Alfonz Gspan). Ljubljana: DZS.
Ljudske pripovedi: izbrano delo, 1974. (Ur. Franček Bohanec). Ljubljana: Mladinska knjiga.
Romuald, 1987: *Škofjeloški pasijon*. Ljubljana: Mladinska knjiga. (Kondor; 238).
Janez Svetokriški, 1969: *Pridige*. Ljubljana: Mladinska knjiga. (Kondor; 111).
Primož Trubar, 2000: *Catechismus in der windischenn Sprach*. Faks. Ljubljana: Slovenska knjiga.

Cilji: **Objectives:**

1. Interpretacija del slovenskega ljudskega slovstva.
2. Interpretacija besedil Primoža Trubarja (katekizemskih, pesemskih ...).
3. Interpretacija slovenskih proznih, dramskih in pesemskih besedil 17. in 18. stoletja: Škofjeloški pasijon, pridige Janeza Svetokriškega, nabožno in posvetno pesništvo, Kalobški rokopis, zbornik umetnega pesništva Pisanice od lepeh umetnost (poudarek na pesništvu Valentina Vodnika in Janeza

--

Damascena Deva), dela Antona Tomaža Linharta (dramatika, pesništvo).

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

1. Zmožnost interpretiranja del slovenskega ljudskega slovstva.
2. Zmožnost interpretiranja besedil Primoža Trubarja (katekizemskih, pesemskih ...).
3. Zmožnost interpretiranja slovenskih proznih, dramskih in pesemskih besedil 17. in 18. stoletja: nabožno in posvetno pesništvo, pridige Janeza Svetokriškega, zbornik umetnega pesništva Pisanice od lepeh umetnost (poudarek na pesništvu Valentina Vodnika in Janeza Damascena Deva), dela Antona Tomaža Linharta (dramatika, pesništvo).

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Veščina interpretiranja zahtevanih slovenskih književnih besedil do l. 1800, ki so izbor iz posameznih obdobj literarnega snovanja, in sicer ljudskega slovstva, reformacije (Trubarjeva ključna besedila), dramatike (Škofjeloški pasijon, dela A. T. Linharta), proze (pridige Janeza Svetokriškega) in pesništva (Kalobški rokopis, pesništvo Antona Tomaža Linharta, Valentina Vodnika, Janeza Damascena Deva) baroka in razsvetljenstva.

Metode poučevanja in učenja:

Metode:

- poučevanja: znanstvene metode: historična, primerjalna, formalnoanalitična metoda in poudarek na interpretacijski metodi in praktičnim delom z besedilom.
- učenja: A) formalnologične metode - analiza, sinteza, dedukcija, indukcija, deskripcija. B) znanstvene metode: interpretacijska metoda, praktično delo z besedilom.

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

Pisni izpit,
ustni izpit.

50 %
50 %

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Learning and teaching methods:

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

- Ustrezna literatura in viri.

Material conditions for subject realization

Obveznosti študentov:

(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)

- Opravljen seminar;
- pisni izpit,
- ustni izpit.

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Izbrana poglavja iz evropskega modernizma
--	---

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		2.	4.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15					75	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Predavanja / Lecture:
Languages: Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

Predmet se ukvarja z zgodovino svetovne književnosti v obdobju modernizma, in sicer tako, da so predstavljena izbrana avantgardna gibanja, ki spadajo v to smer (futurizem, ekspresionizem, dadaizem in nadrealizem, imagizem, konstruktivizem), ter avtorji, ki so razvijali lastne poetike v okviru modernizma, vendar jih ni mogoče uvrstiti v nobeno od gibanj (npr. T. S. Eliot). Obravnavani so ključni avtorji iz različnih nacionalnih okolij, pri čemer sta analiza in interpretacija njihovih del usmerjeni v odkrivanje vsebinskih in formalnih značilnosti, ki so sooblikovale razvoj slovenske književnosti.

Contents (Syllabus outline):

Temeljni študijski viri / Textbooks:

Drago Bajt, 1985: *Ruski literarni avantgardizem: futurizem, konstruktivizem, absurdizem*. Ljubljana: DZS. (Literarni leksikon 27).
Aleš Berger, 1981: *Dadaizem. Nadrealizem*. Ljubljana: DZS. (Literarni leksikon 14).
Malcolm Bradbury in James McFarlane, 1978 (ur.): *Modernism 1890–1930*. Harmondsworth: Penguin Books.
Aleksander Flaker, 1984: *Ruska avantgarda*. Zagreb: Liber, Globus.
Hugo Friedrich, 1972: *Struktura moderne lirike*. Ljubljana: CZ.
Lado Kralj, 1986: *Ekspresionizem*. Ljubljana: DZS. (Literarni leksikon 30).
Vera Troha, 1993: *Futurizem*. Ljubljana: DZS. (Literarni leksikon 40).

Cilji:

Študent pozna razvoj evropskega modernizma, kar mu omogoča boljše razumevanje in vrednotenje slovenske književnosti te smeri; razvija sposobnosti analiziranja in interpretiranja literarnih del.

Objectives:

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
Študent zna samostojno analizirati in interpretirati literarna dela, prepoznati formalne in vsebinske

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

značilnosti modernizma. Razume pomen socialno-kulturnega konteksta za razvoj književnosti.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
Študent zna primerjati razvoj evropske književnosti obravnavanega obdobja z razvojem slovenske književnosti.

Transferable/Key Skills and other attributes:

Metode poučevanja in učenja:
Predavanja, samostojni študij.

Learning and teaching methods:

Načini ocenjevanja:
Ustni izpit.

Delež (v %) /
Weight (in %)
100 %

Assessment:

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :
- Grafoskop,
- prenosni računalnik, projektor.

Material conditions for subject realization

Obveznosti študentov:
(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)
Ustni izpit.

Students' commitments:
(written, oral examination, coursework, projects):

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Izbrana poglavja iz mladinske poezije
--	---------------------------------------

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		3.	5.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages:
Predavanja / Lecture:
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

- Vpogled v predmet, sorodne discipline in razmerja med njimi.
- Uporabnost predmeta in aplikacije.
- Značilnosti ljudske mladinske poezije.
- Razvoj slovenske mladinske poezije od Frana Levstika do danes.
- Poglobljena predstavitev najpomembnejših avtorjev sodobne slovenske mladinske poezije, ki je začela izhajati po letu 1950 (Tone Pavček, Niko Grafenauer, Dane Zajc, Miroslav Košuta, Boris A. Novak, Milan Dekleva, Bina Štampe Žmavc, Barbara Gregorič, Feri Lainšček, Peter Svetina, Andrej Rozman Roza, Lila Prap).
- Povezovanje predmetnega področja z drugimi področji.

Content (Syllabus outline):

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

- Komadi: 111 pesmi za mlade in njim podobne (ur. Andrej Ilc), 2004. Ljubljana: Mladinska knjiga.
- Peti letni čas: 100 naj pesmi za mlade (ur. Milena Blažič in Jakob J. Kenda), 2001. Ljubljana: Rokus.
- Primi pesmico za rep: mali cvetnik slovenske mladinske poezije (ur. Igor Saksida), 1995. Maribor: Obzorja.
- Igor Saksida, 1994: *Mladinska književnost med literarno vedo in književno didaktiko*. Maribor: Obzorja (izbrana poglavja).

- - - 2004: Čez rob modernizma: esej o slovenski mladinski poeziji. *Slavistična revija* 52/4. 425–432.
- Sončnica na rami: pesmi za otroke od Frana Levstika do danes (ur. Niko Grafenauer), 1996. Ljubljana: Mladinska knjiga.
- Viri: izbrane pesniške zbirke posameznih sodobnih slovenskih mladinskih avtorjev so objavljene na Oddlečni spletni strani (približno 15 pesniških zbirk).

Cilji:

Poglobiti znanje o razvoju slovenske mladinske poezije. Morfološke značilnosti mladinske poezije. Spoznati natančneje mladinsko poezijo, predvsem tisti del, ki je namenjen branju mladostnikov v tretji triadi osnovne šole in v srednješolskem obdobju. Samostojno interpretirati izbrana književna besedila.

Objectives:

--

Predvideni študijski rezultati:

Poglobljeno znanje in razumevanje mladinske poezije s poudarkom na spodbujanju branja študentov. Zmožnost interpretacije književnih besedil.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- Sposobnost samostojnega in avtonomnega delovanja na področju mladinske poezije, mladinske književnosti in širše spodbujanje bralne kulture.
- Pripravljenost na nenehno strokovno izpopolnjevanje.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

--

Metode poučevanja in učenja:

Predstavitve vsebine ob spodbujanju študentov k problemskemu pristopu in reševanju načrtovanih specifičnih problemov. Interpretacija knjig s področja mladinske poezije. Spodbujanje študentov za aktivno soustvarjanje in vključevanje v poglobljene vsebine ter kritično presojo.

Learning and teaching methods:

--

Načini ocenjevanja:

Seminarska vaja.
Ustni izpit.

Delež (v %) /
Weight (in %)

20 % seminar
80 % izpit

Assessment:

Type (examination, oral, coursework, project):

--	--	--

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

- Grafoskop,
- TV,
- video,
- računalnik.

Material conditions for subject realization

--

Obveznosti študentov:

(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)

- Sprotno branje mladinskih knjig,
- priprava na seminarsko nalogo,
- predstavitev seminarske naloge v skupini,
- ustni izpit (vsebuje celotno vsebino, tudi snov iz seminarjev).

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

--	--

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Izbrana poglavja iz slovenske književnosti 19. stol.
--	--

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		2.	3.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
30		15			105	5

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages: Predavanja / Lecture:
Vaje / Tutorial:

Vsebina: Contents (Syllabus outline):

Gre za predmet, ki se ukvarja s specifičnim področjem. Prvič, sledi dogajanju, ki je bilo v 19. stol. izvir in cilj narodne identitete, drugič, kaže dinamiko literature, ki je morala ne glede na različne naravne kontekstualne povezave ohraniti relativno samostojnost. Predmet zajema procese iz dveh vidikov: analizira posamezne literarne korpuse, hkrati sledi premikom, ki so se zgodili na različnih področjih slovenskega slovstva tega časa.

1. Historični in ahistorični vidik romantike, definicija realizma (težave literarnozgodovinske periodizacije).
2. Poezija prve polovice 19. stol. (problem romantike, tematski sklopi, slogovni in jezikovni postopki, narativni vidik epske pesnitve, pesniške oblike, verz, medbesedilne navezave, Čopove spodbude, nemška romantična šola itd.).
3. Poezija v drugi polovici 19. stol. (vplivi realistične poetike, medbesedilne zveze, jezikovni in slogovni postopki, pozicija lirskega subjekta itd.).
4. Pripovedna proza (krištofšmidovski tip – zveze s pridižnimi narativnimi vzorci in mohorjanko, roman ter povest, novela, črtica, slika, značajevka itd.).
5. Literarnonazorski koncepti in njihov vpliv na kodificiranje literarnega sistema (M. Čop, F. Levstik, F. Levec itd.).
6. Revijalni tisk (Kranjska čbelica, Vaje, Slovenski narod, Ljubljanski zvon itd.).
7. Neobstočnost literarnega sistema.

Temeljni študijski viri / Textbooks:

Marko Juvan (ur.), 2002: *Romantična pesnitev*. Ljubljana: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik ... (ustrezna poglavja).
Matjaž Kmecl, 1981: *Rojstvo slovenskega romana*. Ljubljana: MK.
Janko Kos, 1970: *Prešeren in evropska romantika*. Ljubljana: DZS.
Boris Paternu, 1974: *Pogledi na slovensko književnost*. Ljubljana: Partizanska knjiga. (ustrezna poglavja).
Jože Pogačnik, 1998: *Slovenska književnost I*. Ljubljana: DZS. (ustrezna poglavja).

Miran Štuhec, 1998: Kersnikova Elza na poti od guvernante do poslančeve žene. *Slavistična revija* 46. 3.
 - - 2001: Status pripovedovalca in njegov vpliv na narativno strukturo Krsta pri Savici in Jevgenija Onjegina.
F. Prešeren - A. S. Puškin. Ljubljana: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete.

Cilji:

Cilje predmeta se da strniti v dve poglavitni skupini.
 1. Književna dela odsevajo značilne idejne in estetske potenciale, ki jih je slovenski človek sprejemal, zavračal, razvijal ali pa oblikoval sam.
 2. Književnovedna preučevanja tvorijo vidike, s katerimi bo študent ob ustrezni literarnoumetniški senzibilnosti spoznal genezo in formacijo književnega korpusa 19. stol. in njegove navezave na literarno tradicijo doma ter v tujini.

Objectives:

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
 Študenti bodo po uspešno opravljenih obveznostih usposobljeni za samostojno refleksijo slovenskega slovstva 19. stol. To pomeni, da bodo razumeli vzroke in pomen posameznih pojavov, znali bodo razložiti književne procese, prav tako bodo lahko sami analizirali literarne strukture.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
 Prenašanje znanja na področja zgodovine, kulturologije, etnologije, vendar je o tem mogoče govoriti le pogojno, saj bodo celovito znanje in s tem osnovo prenosljivosti dobili šele ob zaključku študija. Torej takrat, ko bodo imeli celovit pregled nad dinamiko slovenskega slovstva.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja vključujejo spodbujanje študentov k problemskemu pristopu in k reševanju načrtovanih specifičnih problemov. Aktivna navzočnost pri predavanjih. Kritičen študij navedene in druge literature.

Learning and teaching methods:

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
 Weight (in %)

Assessment:

Ustni izpit.		
	Izpit 100 %.	

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

Z avdiovizualnimi sredstvi opremljena predavalnica.

Material conditions for subject realization

Obveznosti študentov:

(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

Ustni izpit.
 Aktivna navzočnost pri predavanjih.

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Jezik in govor
--	----------------

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		1.	1.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
30					60	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages:
Predavanja / Lecture:
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

V predavanje in seminarje se vključujejo vpisani študenti na smeri Univerzitetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost. Študijske obveznosti vseh študentov so: priprava, izdelava in predstavitev seminarskega dela iz nabora poglobljenih vsebin ter uspešno opravljen preizkus znanja, ki se opravi z ustnim ali pisnim preverjanjem (izpit).

Prerequisites:

Vsebina:

- Vpogled v predmet, sorodne discipline in razmerja med njimi.
- Uporabnost predmeta in aplikacije.
- Jezik kot fenomen.
- Jezikovne funkcije, jezik kot sestav sestavov, jezikovne ravnine. Pomenonosna in pomenskorazločevalna plat jezika. Sintagmatski in paradigmatski odnosi. Jezik kot semiološki sestav.
- Razmerje jezik – govor, jezik kot družbeni pojav, jezik kot sredstvo delovanja, odnos jezik – kulturne okoliščine. Formalni in funkcionalistični pristopi preučevanja.
- Govorni in pisni jezik glede na prenosnik: značilnosti in lastnosti.
- Neenovitost jezika.

Content (Syllabus outline):

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

- Andrej Skubic, 2003: Sociolekti od izraza do pomena. *Obdobja* 22. 297–320.
- Hotimir Tivadar, 2006: Sodobni knjižni jezik med pisnostjo in govorjenostjo. *SloFon* 1. Ljubljana: Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša idr. 78, 79.
- - - 2003: Podoba in funkcija govorjenega knjižnega jezika glede na neknjižne zvrsti. *Obdobja* 22. 437–452.

- Jože Toporišič, 2004: *Slovenska slovnica*. Maribor: Obzorja. Ustrezna poglavja.
- Drago Unuk, 1997: *Osnove sociolingvistike*. Maribor: Pedagoška fakulteta. 5–9, 16–22.
- - 2003: *Zlog v slovenskem jeziku*. Ljubljana: Rokus; SDS. 7–28. Ustrezna poglavja.

Cilji:

Spoznati kriterije za razlikovanje pomenonosne in pomenskorazločevalne plati jezika. Pridobiti znanje o pojavnosti posamezno – splošno v jeziku. Izoblikovati predstavo o formalni podobi jezika in funkcioniranju rabe jezika. Povezanost jezika in sociokulturne skupnosti. Neenovitost jezika.

Objectives:

Predvideni študijski rezultati:

Poglobljeno znanje in razumevanje razmerja jezik in govor. Zmožnost kvalificiranja in kvantificiranja jezikovnih pojavov v besedilih. Na teoretski in praktični ravni obvladati jezikovno variantnost.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- Sposobnost samostojnega in avtonomnega delovanja na področju jezikoslovja.
- Zmožnost abstrahiranja na različnih stopnjah jezikovne pojavnosti.
- Pripravljenost na nenehno strokovno izpopolnjevanje.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Metode poučevanja in učenja:

Predstavitev vsebine ob spodbujanju študentov k problemskemu pristopu in reševanju načrtovanih specifičnih problemov. Interpretacija pojavov v stvarnih besedilih. Spodbujanje študentov za aktivno soustvarjanje in vključevanje v poglobljene vsebine ter kritično presojo.

Learning and teaching methods:

Načini ocenjevanja:

Seminarska naloga.
Ustni izpit.

Delež (v %) /
Weight (in %)

25 %
75 %

Assessment:

Type (examination, oral, coursework, project):

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

- grafoskop
- računalnik z možnostjo projiciranja in priklopa na medmrežje
- fonolaboratorij

Material conditions for subject realization

Obveznosti študentov:

(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)

- seminarska naloga – predstavitev in kritična presoja v skupini
- ustni izpit (vsebuje celotno vsebino, tudi snov iz seminarjev).

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Jezik in znanost
Subject Title:	Language and Science

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		3.	6.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
30		15			75	4

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Predavanja / Lecture:
Languages: Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Vsebina:

(i) Znanost: oblike znanstvene pojasnitve in poti do znanstvenega spoznanja (problem, hipoteza, sklepanje, argument, dokaz, teorija, naravni zakon, razlaga). Osrednja vloga argumentacije, tj. razumskega prepričevanja v znanosti, ki vključuje sposobnost ocenjevanja ponujenih in razvijanje lastnih dokazov. Prepoznavanje argumentov in določanje njihove zgradbe s pomočjo diagramiranja in dopolnjevanja.

(ii) Raziskovalno delo: načrtovanje raziskave, njena izvedba in poročilo o njej (tema, problem, metode, viri). Navajanje, parafraziranje in povzemanje misli, spoznanj in ugotovitev drugih raziskovalcev. Problematizacija dokazov in jamstev. Vrste poročil o izvedbi raziskave in njenih rezultatih: znanstvena monografija, znanstveni članek, recenzija, diplomska naloga, seminarska naloga ipd.

(iii) Jezik: relacije med jezikom, duhom in svetom predstavljajo ključ za razumevanje stvarnosti in našega mesta v njej. Duh in svet – raziskovanje različnih vrst mentalnih stanj, tj. občutkov in čustev ter prepričanj in želja, v luči spoznanj o tem, da ima naš svet fizično naravo. Duh in jezik – uporaba in razumevanje jezika kot psihični aktivnosti, ki mu dasta pomen, ter ga postavljata na osrednje mesto v našem svetu. Jezik in svet – obravnava jezika kot sredstva, s katerim opisujemo in pojasnjujemo stvarnost, in iskanje odgovora na vprašanje, kakšna je zveza med pomenom in resničnostjo.

Prerequisites:

Contents (Syllabus outline):

Temeljni študijski viri / Textbooks:

W.C. Booth idr., 1995: *The Craft of Research*. Chicago: The University of Chicago Press.
 M. Devitt, K. Sterelny, 1999: *Language and Reality*. Oxford: Blackwell.
 U. Eco, 2003: *Kako napišemo diplomsko nalogo*. Ljubljana: Vale-Novak.
 W. H. Newton-Smith, 1999: *The Rationality of Science*. London: Routledge.
 M. Potrč, 1988: *Jezik, misel in predmet*. Ljubljana: DZS.
 D. Šuster, 1998: *Moč argumenta*, Maribor: Pedagoška fakulteta.
 A. Ule, 1992: *Sodobne teorije znanosti*. Ljubljana: Znanstveno in publicistično središče.

Cilji:

Razvijanje argumentativnih sposobnosti s pomočjo razumevanja problemov v sodobnih znanostih (naravoslovnih in družboslovnih) ter razpravljanja o njihovih rešitvah. Vzgoja kritično mislečega posameznika, ki si je zmožen postavljati raziskovalna vprašanja o izbrani temi in v njej odkrivati teoretične in praktične raziskovalne probleme. Poudarek je na kritičnem ocenjevanju predlaganih odgovorov s pomočjo za znanstveno disciplino ustreznih meril in standardov in iskanju samostojnih izvirnih rešitev, razlag in teorij. Na koncu bo posameznik sposoben učinkovito in razumljivo s svojimi besedami v obliki različnih vrst poročil o rezultatih svoje raziskave seznaniti druge.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Poznavanje psiholoških in družbenih dejavnikov, ki omogočajo spoznavni proces ter obvladovanje osnovnih zakonov logike, ki zagotavljajo prepoznavanje najbolj značilnih napak v procesu zbiranja podatkov in iskanja rešitev.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- prepoznati raziskovalna vprašanja v različnih vrstah razprav;
- natančno izraziti misli pri analizi in oblikovanju zapletenih ter spornih problemov;
- jasno in z občutkom predstaviti različno stara besedila različnih tradicij;
- analizirati in razvijati zdrave argumente ter prepoznati v njih logične zmote, metodološke napake, metaforične trditve ali nepotrjene ljudske modrosti;
- izmišljati ali odkrivati primere v podporo ali zoper stališče in razlikovati med tistimi, ki so relevantni, in tistimi, ki niso;
- oblikovati in preučevati najboljše argumente za različna stališča ter iskati njihove najšibkejše korake;
- odprtost, strpnost in zmožnost vrednotenja pogledov in argumentacije drugih;
- konceptualizacija lastne raziskovalne dejavnosti.

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja o problemih sodobnih znanosti ter uspešnosti njihovih rešitev. Kritična analiza klasičnih in sodobnih besedil, s katerimi se študenti seznanijo v okviru seminarja. Ocenjevanje njihovih esejev, nastalih v okviru tutorstva, z vidika dobre

Objectives:

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Learning and teaching methods:

argumentacije in posledic, ki jih predlagane rešitve v esejih prinašajo.

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

– esej,
– aktivno sodelovanje v razpravi,
– pisni izpit.

25 %
25 %
50 %

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

Projektor, računalnik.

Material conditions for subject realization

Obveznosti študentov:

(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)
Prisotnost na predavanjih, aktivno sodelovanje v razpravi, pisanje eseja ter pisni izpit v obliki odgovarjanja na vprašanja, ki razkrije stopnjo posedovanja temeljnih veščin, tipičnih za raziskovalca, tj. razumevanja besedil, njegove sposobnosti za kritično in samostojno mišljenje ter posredovanja rezultatov.

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Jezikovna interpretacija narečnih besedil
--	---

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		3.	5.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code: X

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer: zaslužna prof. dr. Zinka Zorko, hab.: zg. in dialektologija slov. jezika

Jeziki / Predavanja / Lecture: slovenščina
Languages: Vaje / Tutorial: slovenščina

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Jih ni.

Prerequisites:

Vsebina:

1. Predmet obsega narečna besedila v vseh slovenskih narečjih v sedmih narečnih skupinah: koroška, štajerska, panonska, dolenska, gorenjska, rovtarska in primorska.
2. Izbrana narečna besedila so iz dela Slovenska narečja Tineta Logarja z avdiokasetami, narečna besedila iz časopisov Porabje in Novi Matajur, narečnega besedila v sodobni prekmurski književnosti in narečna besedila, prepisana z videofilmov iz arhiva Oddelka za slovanske jezike v TV-studiu.
3. Interpretacija obsega naglas, samoglasniški in soglasniški sestav, oblikospreminevalne in oblikotvorne vzorce, skladenjske značilnosti, besedje in besedilotorje govornega besedila.

Contents (Syllabus outline):

Temeljni študijski viri / Textbooks:

- 1 Mihaela Koletnik, 2001: *Slovenskogoriško narečje*. Maribor: SD Maribor. Zora 12.
- 2 Tine Logar, 1986: *Slovenska narečja*. Ljubljana: Mladinska knjiga.
- 3 Zinka Zorko, 1995: *Narečna podoba Dravske doline*. Maribor.
- 4 -- 1998: *Haloško narečje in druge dialektološke študije*. Maribor. Zora 6.

Cilji:

Analiza vseh jezikovnih ravni v obravnavanem narečnem besedilu in primerjava le-teh s knjižnimi ravninami.

Objectives:

Predvideni študijski rezultati:

Intended learning outcomes:

Znanje in razumevanje:
Praktično obvladovanje zakonitosti posamezne narečne skupine, narečja in govora.
Po opravljenem izpitu naj bi študent obvladal zgodovino jezikovnega razvoja in razpoznaval po

Knowledge and Understanding:

ključnih glasoslovnih razvojih posamezna narečja.
Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
Analiza vseh jezikovnih ravnin v obravnavanih narečjih.

Metode poučevanja in učenja:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Learning and teaching methods:

Metoda predavanja, vizualnega predstavljanja in poslušanja; branje narečnih besedil.

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

Seminarska naloga.
Ustni izpit.

20 %
80 %

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

Videorekorder, kasetofon, CD-predvajalnik.

Material conditions for subject realization

Obveznosti študentov:

(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)

Seminarska naloga: analiza izbranih narečnih besedil.

Ustni izpit iz obravnavane snovi.

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Jezikovna interpretacija sodobnih slovenskih besedil
--	--

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		3.	5.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages: Predavanja / Lecture:
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

- Ponovitev temeljnega vedenja o besediloslovju (besedilo, besedilotvorna sredstva, členitev po aktualnosti, tematski razvoji, faze pri nastajanju besedila, deli besedila, funkcije besedil in s tem povezana tipologija besedil itd.).
- Analiziranje različnih, zlasti neumetnostih besedil: govornih in zapisanih.
- Značilnosti govornih in zapisanih besedil ter razlike med njimi.

Content (Syllabus outline):

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

- 1 Robert Alain de Beaugrande, Wolfgang Ulrich Dressler, Aleksandra Derganc, Tjaša Miklič, 1992: *Uvod v besediloslovje*. Ljubljana: Park.
- 2 Tomo Korošec, 1998: *Stilistika slovenskega poročevalstva*. Ljubljana: Kmečki glas.
- 3 Mira Krajnc, 2004: Začetniki oziroma sredstva za vzpostavljanje in ohranjanje stika v komunikaciji. *Jezikosl. zap.* 10/2. 121–136.
- 4 - - 2004b: Besedilnoskladenjske značilnosti javne govornje besede. (Na gradivu mariborščine). *SR* 52/4. 475–498.
- 5 Simona Kranjc, 1997: Govorjeni diskurz. *JiS* 42/7. 307–320.
- 6 Olga Kunst Gnamuš, 1984: *Govorno dejanje – družbeno dejanje. Komunikacijski model jezikovne vzgoje*. Ljubljana: Pedagoški inštitut.

Cilji:

Študent prepozna oz. ovrednoti dano besedilo kot (ne)ustrezno, (ne)učinkovito, (ne)efektno; ga interpretira glede na okoliščine na površinsko-globinski ravni; sam tvori tak tip besedila; po potrebi izhodiščno besedilo ustrezno preoblikuje.

Objectives:

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
Razlikuje med tipi besedil, tvori, analizira, vrednoti besedila.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
Pridobivanje in nadgrajevanje jezikovne zmožnosti (slovnična pravilnost in pragmatična ustreznost).

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Metode poučevanja in učenja:

Individualno in skupinsko delo, delo v dvojicah.
Predavanja, seminarji in seminarske vaje.

Learning and teaching methods:**Načini ocenjevanja:**

• Seminarška naloga,	20 %
• aktivno sodelovanje na predavanjih, v seminarju in pri seminarjskih vajah,	30 %
• ustni kolokvij.	50 %

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

Type (examination, oral, coursework, project):

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

Pri delu se bodo uporabljali prenosni računalnik z ustrežno programsko in strojno opremo, zvočniki, projektor, DVD/CD-predvajalnik, TV-sprejemnik, radio, grafoskop.

Material conditions for subject realization**Obveznosti študentov:**

(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)

- Aktivno sodelovanje na predavanjih, v seminarju in pri seminarjskih vajah,
- izdelava pozitivno ocenjene seminarske naloge,
- ustni kolokvij.

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Jezikovna interpretacija starejših slovenskih besedil
--	---

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		3.	5.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code: X

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer: izr. prof. dr. Majda Merše, hab.: zgodovina slovenskega jezika

Jeziki / Predavanja / Lecture: slovenščina
Languages: Vaje / Tutorial: slovenščina

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti: Ni potrebno.

Prerequisites:

Jih ni.

Vsebina:

Contents (Syllabus outline):

- Interpretacija rokopisnih spomenikov, ki so nastali od 10. do 16. stoletja (Brižinski spomeniki, Rateški/Celovski rokopis, Stiški rokopis, Starogorski rokopis, Kranjski rokopis): zgodovinske okoliščine nastanka spomenikov, obravnava jezikovnih značilnosti posameznega spomenika po ravninah (pisava, glasoslovje, oblikoslovje, skladnja, besedje), zgradba besedil in njihove stilne značilnosti.
- Interpretacija izbranih besedilnih odlomkov iz del slovenskih protestantskih piscev (Trubarja, Krelja in Dalmatina): obravnava po jezikovnih ravninah, primerjava z rokopisnimi spomeniki.
- Interpretacija izbranih besedilnih odlomkov iz zvrstno različnih del 17., 18. in 19. stoletja: iz biblijskih prevodov (npr. Basar, Japelj, Wolf, Kūzmič), pridig (Svetokriški), strokovnih besedil (npr. Pohlin, Vodnik), uradovnih besedil (patenti), časopisov, pripovednih del (npr. Cigler) itd.
- Obravnava odlomkov po jezikovnih ravninah, primerjava z jezikom slovenskih protestantskih piscev in ugotavljanje sprememb v glasoslovnem, oblikoslovnem, skladijskem in besednem sestavu.

Temeljni študijski viri / Textbooks:

- *Brižinski spomeniki*, Znanstvenokritična izdaja, Izdala Slovenska akademija znanosti in umetnosti, Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede, Založila Slovenska knjiga, Ljubljana, 1992.
- N. Mikhailov, 2001: *Jezikovni spomeniki zgodnje slovenščine*, Rokopisna doba slovenskega jezika (od XIV stol. do leta 1550). Trst: Mladika.
- M. Orožen, 1996: *Poglavja iz zgodovine slovenskega knjižnega jezika (Od Brižinskih spomenikov do Kopitarja)*. Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, Oddelek za slovanske jezike in književnosti.
- - - 1996a: *Oblikovanje enotnega slovenskega knjižnega jezika v 19. stoletju*. Ljubljana: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete.
- J. Rigler, 1968: *Začetki slovenskega knjižnega jezika*. Ljubljana: SAZU.

Cilji:

- Cilji tega predmeta so
- seznaniti študente s slovenskimi rokopisnimi spomeniki, z besedili iz 16. stoletja in knjižnim jezikom v njegovi začetni fazi ter z zvrstno različnimi besedili iz 17., 18. in 19. stoletja,
  - doseči razumevanje besedil,
  - dati znanje o razvojnem spreminjanju jezika od 10. do 19. stoletja ter o znotraj in zunajjezikovnih vzrokih spreminjanja,
  - dati znanje o trajnem prizadevanju za jezikovno in stilistično dognanost besedil.

Predvideni študijski rezultati:

- Znanje in razumevanje:
Po zaključku tega predmeta bo študent/-ka sposoben/-a
- prepoznati jezikovne spomenike (glede na njihovo vsebino in jezikovne značilnosti),
  - razlikovati zvrstno različna besedila glede na njihove jezikovne, vsebinske in stilne značilnosti,
  - izkazati razumevanje jezikovnorazvojnih procesov, ki so potekali od 10. do 19. stoletja,
  - najti sorodne pojave v neobravnavanih in kasneje nastalih besedilih,
  - sklepati na vzroke nadaljnjih jezikovnorazvojnih procesov.
- Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
- spretnost komuniciranja (pisno izražanje pri pisnem izpitu, ustno izražanje na seminarju),
  - uporaba informacijske tehnologije (iskanje informacij na svetovnem spletu),
  - reševanje problemov (ugotavljanje jezikovnih značilnosti obravnavanih besedil),
  - delo v skupini (pri seminarju).

Metode poučevanja in učenja:

- Predavanja,
- seminar,
- seminarske vaje,
- domače naloge.

Načini ocenjevanja:

- Aktivno sodelovanje na predavanjih,
- seminarske vaje,
- domače naloge,
- pisni izpit.

Objectives:

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Learning and teaching methods:

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

- 10 %,
- 20 %,
- 20 %,
- 50 %.

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

Material conditions for subject realization

- Predavalnica,
- grafoskop,
- magnetofon,
- računalnik z možnostjo projiciranja in povezave v mrežo,
- strokovna knjižnica.

--

Obveznosti študentov:

Students' commitments:

- (pisni, ustni izpit, naloge, projekti)*
- Aktivno sodelovanje na predavanjih,
  - sodelovanje v seminarju, opravljene seminarske vaje,
  - domače naloge,
  - pisni izpit.

(written, oral examination, coursework, projects):

--

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Jezikovna politika in jezikovno načrtovanje
--	---

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		1.	1.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code: X

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
30		15			45	3

Nosilec predmeta / Lecturer: red. prof. dr. Marko Jesenšek, hab.: slovenski jezik

Jeziki / Predavanja / Lecture: slovenščina
Languages: Vaje / Tutorial: slovenščina

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Jih ni.

Prerequisites:

Graduate degree .... ECTS.

Vsebina:

- Zakona o javni rabi slovenskega jezika; jezikovna vprašanja v zvezi z evropsko in slovensko zakonodajo; pravni predpisi, ki se nanašajo na rabo, varstvo in razvoj jezika; jezikovne pravice državljanov RS in tujcev v Sloveniji;
- primerjava slovenskega jezikovnega zakona s podobnimi evropskimi;
- položaj slovenščine v domačem in mednarodnem okolju in skrb za njegovo udejanjanje;
- načrtovanje in zagotavljanje ustreznih formalnih okoliščin jezikovne rabe (dejavna jezikovna politika in njeno izvajanje v konkretnih okoliščinah);
- dvojezičnost in dvojezikovnost; večinsko prebivalstvo, večinski jezik in jezik manjšine; razvijanje strategije učinkovitih jezikovnih rešitev slovenščina v Porabju, na Koroškem, v Reziji in Benečiji.

Contents (Syllabus outline):

Temeljni študijski viri / Textbooks:

Vesna Mikolič (ur.), 2005: *Slovenščina in njeni uporabniki v luči evropske integracije*. Koper: založba Annales

Marko Jesenšek (ur.), 2003: *Perspektive slovenistike ob vključevanju v Evropsko zvezo*, (Zbornik Slavističnega društva Slovenije, 14). Ljubljana: Slavistično društvo Slovenije.

- - 2005: *Spremembe slovenskega jezika skozi čas in prostor*. Maribor: Slavistično društvo.

Slovenščina v javnosti. Zbornik, 1984. Ljubljana: RK SZDL,

Inka Štrukelj, (ur.), 2000: *Kultura, identiteta in jezik v procesih evropske integracije*. Ljubljana: Društvo za uporabno jezikoslovje Slovenije

Ada Vidovič Muha (ur.), 1996: *Jezik in čas*. Zbornik. Ljubljana: Filozofska fakulteta.

Zakon o javni rabi slovenskega jezika (ZJRS). (Ur.l. RS, št. 86/2004)

Cilji:

Objectives:

- Razumeti aktualno dogajanje na področju slovenskega jezika in jezikovne politike;
- spremljanje in usmerjanje položaja slovenskega jezika (v Evropski zvezi) in nenehno pospeševanje razvoja slovenskega jezika v javnem življenju slovenske družbe;
- oblikovanje dejavne jezikovne politike, ki zagotavlja ustrezen status slovenščine; skrb za zagotovitev pravnih podlag njene rabe, znanstvenoraziskovalno spremljanje jezikovnega življenja, širjenje jezikovne zmožnosti ter razvoj in kulturo jezika;
- skrb za jezikovno kulturo;
- spoznavanje jezikovnih usmeritev in opredelitev uspešnih strategij za večjo različnost ter skupnih evropskih načrtov;
- spodbujanje jezikovne zavesti in uveljavljanje slovenske (in evropske) jezikovne dediščine Evrope;
- pospeševanje in uveljavljanje evropske jezikovne raznolikost in bogastva kulturne dediščine posameznih jezikovnih okolij; večjezičnost Evrope;
- podpiranje vseživljenjskega učenja jezikov kot odzivanje na gospodarske, družbene in kulturne spremembe v Evropi.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

- študent pozna jezikovno politiko in strategijo jezikovnega načrtovanja v Sloveniji (primerjalno z Evropsko zvezo) in se zaveda, da se v slovenskem prostoru oblikuje samostojno;
- študent razume, da smo v Evropsko zvezo vstopili kot država z lastnim jezikom za vsa področja javnega življenja – slovenski jezik ima svojo normo, korpus in druge podlage in lastno slogovno izoblikovanost;
- študent razume odnos med Evropsko zvezo in Slovenijo, tj. zakonitost, da bomo slovensko jezikovno samobitnost razvijali tudi v novih razmerah glede na to, da Evropska zveza sprejema idejo večjezičnosti, spoštovanja in razvijanja jezikovne raznolikosti, posebnosti v izbiri jezika in njegove rabe;
- razloži razliko med jezikovno politiko, ki temelji na restrikciji, in jezikovno politiko, ki izhaja iz ozaveščenja in spodbujanja;
- samostojno uporablja jezikovno zakonodajo v vsakdanji jezikovni praksi;
- refleksija lastnega razumevanja jezikovnega zakona, njegovo kritično vrednotenje, (ne)skladnost med teoretičnimi načeli in praktično rabo.

Prenosljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

7. študent zbere in interpretira podatke o nacionalnem programu jezikovne politike; refleksija na jezikovni zakon;
8. sodeluje in poroča o programih in projektih raziskovanja slovenskega knjižnega jezika, predvsem raziskovanja sociokulturnih razsežnosti rabe slovenskega jezika v vsem strnjem prostoru slovenskega jezika;
9. dela v skupinah pri poglobljanju vedenja o pravih tvorbe besedil, posebno pri jezikovni

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

<p>rabi v medijih (pisnih, govornih), kar vpliva na splošno govorno kulturo javnega sporazumevanja;</p> <p>10. poroča o uspešnih govornih uprizoritvah umetnostih besedil v slovenskem jeziku (izvirna slovenska dramatika in prevajanje dramskih del), kritična analiza gledališke produkcije ter pisanje člankov na to temo;</p> <p>11. spretno uporablja domačo in tujo literaturo ter spoznanja Evropskega leta jezikov, ki je osvetlilo vrednost jezikovne raznovrstnosti.</p>	
---	--

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja in seminar, individualni študij in skupinsko delo (individualne naloge in vodeni individualni študij), analiza in primerjava besedil, reševanje problemov, pozitivne in negativne rešitve, poročanje, vodeno domače delo, pisanje besedil, vodenje skupine.

Learning and teaching methods:

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

Reševanje realnih problemov.	30 %	
Dnevnik.	40 %	
Pisni izpit.	30 %	

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

- TV-studio,
- knjižnica,
- LCD-projektor,
- fonolaboratorij.

Material conditions for subject realization

Obveznosti študentov:

(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)

- Domače naloge,
- reševanje realnih problemov,
- dnevnik,
- seminarska naloga,
- pisni izpit.

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Jezik v medijih
--	-----------------

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		1.	1.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code: X

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer: doc. dr. France Novak, hab.: slovenski knj. jezik

Jeziki / Predavanja / Lecture: slovenščina
Languages: Vaje / Tutorial: slovenščina

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Jih ni.

Prerequisites:

Vsebina:

– Zvrsti slovenskega jezika: socialne, funkcijske, prenosniške. Tipične značilnosti vsake izmed zvrsti.
– Nacionalni jezik kot odraz kolektivne pripadnosti.
– Večplastnost medijskega jezika kot potreba po identifikaciji z okoljem.
– Pregled osnovne pravopisne in pravorečne literature in zahtevnejši primeri iz pravopisa (aktualni primeri iz časopisa, radia, TV ...) in fonetike (delo v fonolaboratoriju).
– Norma, odstopi od norme, norma kot prestiž.
– Neknjižni pogovorni jezik, neknjižni pokrajinski pogovorni jezik, narečja, mestna govorica kot značilnost jezika medijev (govorjeni, zapisani).
– Priprava besedil za objavo v pisni obliki oz. pretvorba zapisanega besedila v govorjeno.
– Značilnosti govorenih besedil v primerjavi s pisnimi (ustni nastopi).

Contents (Syllabus outline):

Temeljni študijski viri / Textbooks:

Monika Kalin Golob, 2003: Neknjižnost kot žanrotvorno sredstvo? *Aktualizacija jezikovnozvrstne teorije na Slovenskem*. Ljubljana: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete. (Obdobja. Metode in zvrsti; 22). 17–18.
Cvetka Šeruga Prek, Emica Antončič, 2003: *Slovenska zborna izreka*. Maribor: Aristej.
Jože Toporišič, 2000: *Slovenska slovnica*. Maribor: Založba Obzorja.
– – (ur.) 2001: *Slovenski pravopis*. Ljubljana: SAZU.
Mirjana Ule, 2005: *Psihologija komuniciranja*. Ljubljana: FDV.
Alenka Valh Lopert, 2005: *Kultura govora na Radiu Maribor*. Maribor. Slavistično društvo (Zora 36).
Članki – glede na obravnavane teme.

Cilji:

Seznani študente:
– s podobo jezika v medijih, zapisanih in govorenih, z vidika:
– glasoslovja, oblikoslovja, besedja (vpliv pogovornega

Objectives:

jezika, narečij, angleščine ...);
 – skladnje (zapletenost/nezapletenost povedi, izpusti, nedokončane povedi ...);
 – z razmerjem med normo slovenskega jezika in njeno realizacijo v pisnih (ob lektoriranju) in govornih medijih (branih in prosto ubesedovanih besedil).

Predvideni študijski rezultati:

Intended learning outcomes:

Znanje in razumevanje:

- Študenti se zavedajo pomena jezika v medijih;
- razumejo obojestranski vpliv medija na jezik okolja in vpliv jezika okolja na medij;
- zavedajo se večplastnosti jezika in njegovega neprestanega razvoja;
- zavedajo se pomena maternega jezika kot jezika nacionalne pripadnosti;
- glede na okoliščine znajo uporabljati jezikovne zvrsti;
- znajo pripraviti jezikovno ustrezna pisna in govorna besedila (SSKJ, SP);
- znajo prosto govoriti v knjižnopogovornem jeziku.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Študenti poleg teoretičnega vedenja obvladajo tudi praktično analizo medijskega jezika (s poudarkom na snemanju gradiva, zapisu tega gradiva, opozarjanju na odnos do norme).

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Metode poučevanja in učenja:

Metode:
 – predavanje; vaje – analiza avtentičnega gradiva (SSKJ, SP ...); delo z avdio- in videoposnetki; seminarske predstavitve; aktivno sodelovanje; delo v fonolaboratoriju.

Learning and teaching methods:

Načini ocenjevanja:

	Delež (v %) / Weight (in %)
– Domače naloge,	10 %
– seminarska naloga,	20 %
– pisni izpit.	70 %

Assessment:

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

Prenosni računalnik, projektor, zvočniki, televizija in videorekorder, grafoskop, (fonolaboratorij).

Material conditions for subject realization

Obveznosti študentov:

(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)
 Individualno delo, domače naloge: študija primera; za pristop k izpitu: predstavljena in oddana seminarska naloga; pisni izpit.

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Članica UM

FF

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Književnice 19. stol.
--	-----------------------

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		2.	4.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

red. prof. dr. Silvija Borovnik, hab.: slovenska književnost

Jeziki /

Languages:

Predavanja / Lecture:

Vaje / Tutorial:

slovenščina

slovenščina

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Jih ni.

Vsebina:

Predavanja in seminar se ukvarjata z literarnozgodovinskim umeščanjem in jezikovno-slogovno analizo del prvih slovenskih literarnih ustvarjalok, ki so se pojavile v drugi polovici 19. stol. To so Josipina Turnograjska, Luiza Pesjak in Pavlina Pajk. Študentje spoznajo značilnosti njihove proze in poezije (črtice in poezija Turnograjske, roman Luize Pesjak, romani in povesti Pavline Pajk), analizirajo pa tudi značilnosti t. i. ženskega romana v sobesedilu tedanjega meščanskega romana. Nato obravnavajo prvi slovenski ženski časopis Slovenka in spoznavajo njegov pomen za razvoj književnosti, ki so jo pričenjale ustvarjati tudi ženske.

Content (Syllabus outline):

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

Silvija Borovnik, 1995: *Pišejo ženske drugače?* Ljubljana: Mihelač.
Marja Boršnik, 1962: *Študije in fragmenti*. Maribor: Obzorja.
Miran Hladnik, 1981: Slovenski ženski roman v 19. stol. *Slavistična revija* 3.
Matjaž Kmecl, 1975: *Od pridige do kriminalke*. Ljubljana: Mladinska knjiga.
Ivan Lah, 1921: *Josipina Turnograjska*. Maribor: Mariborska tiskarna.
Slovenka. Glasilo slovenskega ženstva. Trst, 1898/ 1. letnik, 1899/ 2. letnik.

Cilji:

Spoznavanje literarnega dela prvih slovenskih književnic, njihovo umeščanje v literarnozgodovinske sloge in smeri. Polemično soočanje s pojmom ženskega v literaturi. Analiza žanrov v razmerju do pojma trivialnosti.

Objectives:

Predvideni študijski rezultati:

Prve slovenske književnice, književnost na prelomu stoletja, slogi in smeri.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja, seminar.

Learning and teaching methods:

Načini ocenjevanja:

Ustni izpit.

Delež (v %) /
Weight (in %)

100 %

Assessment:

Type (examination, oral, coursework, project):

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

- grafoskop,
- prenosni računalnik z možnostjo projiciranja in priklopa na medmrežje.

Material conditions for subject realization

Obveznosti študentov:

(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)
- ustni izpit.

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Kognitivno jezikoslovje
--	-------------------------

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		3.	6.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. Vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
30		15			75	4

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Predavanja / Lecture:
Languages: Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Vsebina:

1. Uvod v kognitivno znanost. Zgodovina kognitivnih raziskovanj. Osnovne teze kognitivnega jezikoslovja.
2. Razlike med jezikovnim znanjem in drugimi kognitivnimi zmožnostmi.
3. Vrste vedenja in znanja. Klasični kognitivizem. Teorija reprezentacije. Inatizem, univerzalno in specifično.
4. Modularno kognitivno jezikoslovje, holistično kognitivno jezikoslovje.
5. Teorija prototipov.
6. Kognitivna semantika. Semantika in reprezentacija znanja. Pomenoslovje besed in polisemija, idealiziran kognitivni model (Lakoff ICM), pojmovne sheme. Konceptualni sistem (Lakoff, Johnson).
7. Vloga metafore v jeziku, kognitivna semantika in metafora. Tipi konvencionalnih metafor.
8. Kognitivna slovnica.
9. Konceptualizacija, kategorizacija, predikacija, profiliranje, fuzija, jezikovna kategorizacija, upodabljanje, mentalno skeniranje, gramatikalizacija.

Prerequisites:

Contents (Syllabus outline):

Temeljni študijski viri / Textbooks:

Ch. Baldauf, 1997: *Metapher und Cognition. Grundlagen einer neuen Theorie der Alltagsmetapher.* Frankfurt/M.
J. Banczerowski, 1999: A kognitiv nyelvészet alapjai. *Magyar Nyelvőr.*
E. Bernjak, (v tisku): *Struktura pomena. Slovenski in madžarski jezik v kognitivni luči.* SR.
R. Jackendoff, 1990: *Semantic Structures.* Cambridge, Mass.: MIT Press.
R. W. Langacker, 1991: *Foundations of Cognitive Grammar.* Vol. 2. Descriptive Application. Stanford.
- - 1991a: *Concept, Image and Symbol.* Berlin.
J. Taylor, 1989: *Linguistic Categorization. Prototypes in Linguistic Theory.* Oxford.

A. Wierzbicka, 1992: *Semantics, Culture and Cognition: Universal Human Concepts in Cultur-Specific Configurations*. Oxford University Press.

Cilji:

- Študenti spoznajo temeljne postavke kognitivnega jezikoslovja, zlasti kognitivne slovnice in kognitivne semantike;
- usvojijo terminologijo kognitivnega jezikoslovja, metodologijo in paradigme;
- spoznajo bistvo konceptualne metafore in njeno jezikovno realizacijo.

Objectives:

Predvideni študijski rezultati:

Intended learning outcomes:

Znanje in razumevanje:

- prepoznajo razlike med kognitivno in generativno oz. strukturalno slovnico,
- prepoznajo povezavo med konceptualno in jezikovno kategorizacijo,
- usvojijo mehanizme preslikave iz izhodiščne v ciljno domeno,
- prepoznajo principe gramatikalizacije v danih jezikih.

Knowledge and Understanding:

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- spretnost odkrivanja miselnih shem in njihove aktualizacije,
- spretnost konstruiranja prizora, upodabljanja.

Transferable/Key Skills and other attributes:

Metode poučevanja in učenja:

Learning and teaching methods:

Frontalna oblika poučevanja, delo v manjših skupinah, individualno delo študentov.

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

- Ustni izpit,
- seminarska naloga,
- seminarski referat.

50 %
25 %
25 %

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

- Predavalnica,
- prenosni računalnik,
- grafoskop,
- platno.

Material conditions for subject realization

Obveznosti študentov:

(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)

- Ustni izpit,
- seminarska naloga,
- seminarski referat.

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Korpusno jezikoslovje
--	-----------------------

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		3.	6.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code: X

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
30		15			75	4

Nosilec predmeta / Lecturer: red. prof. dr. Irena Stramljič Breznik, hab.: slovenski jezik

Jeziki / Predavanja / Lecture: slovenščina
Languages: Vaje / Tutorial: slovenščina

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Jih ni.

Prerequisites:

Graduate degree .... ECTS.

Vsebina:

Contents (Syllabus outline):

1. Opredelitev pojma korpusno jezikoslovje.
2. Tipologija korpusov.
3. Načela gradnje referenčnih korpusov.
4. Slovenski korpusi:
  - FIDA,
  - Nova beseda.
5. Postopki korpusne analize:
  - lista besed,
  - konkordance,
  - večbesedne enote.
6. Praktična uporabnost korpusov:
  - frekvenčna lista besed,
  - korpusno preverjanje dvojníc,
  - pomensko spreminjanje besed,
  - tipične kolokacije,
  - iskanje pomenskih odnosov med besedami.

Temeljni študijski viri / Textbooks:

V. Gorjanc, 2003: Korpusi in jezikoslovje. *Jezik in slovstvo* (48/3–4). 19–28.
-- 2005: *Uvod v korpusno jezikoslovje*. Domžale: Izolit.
V. Gorjanc, S. Krek, ur., 2005: *Študije o korpusnem jezikoslovju*. Ljubljana: Krtina.
S. Krek, 2003: Jezikovni priročniki in novi mediji. *Jezik in slovstvo* (48/3–4). 29–46.
M. Stabej, 2003: Jezikovne tehnologije in jezikovno načrtovanje. *Jezik in slovstvo* (48/3–4). 5–18.
I. Stramljič Breznik, 2005: Kvantitativne lastnosti slovenskega tvorjenega besedja v poskusnem besednodružinskem slovarju za črko B. *Slavistična revija* (53/4). 505–520.

Cilji:

Študenti:
– spoznajo temeljna izhodišča korpusnega jezikoslovja, ki na jezik gleda kot na družbeni pojav, manifestirajoč se izključno v besedilih;

Objectives:

- funkcionalno uporabljajo razpoložljive korpuse in vgrajene možnosti statističnih obdelav jezikovnih podatkov;
- znajo smiselno interpretirati dobljene korpusne podatke.

Predvideni študijski rezultati:

--

Intended learning outcomes:

Znanje in razumevanje:
Študenti znajo identificirati oblike v besedilu korpusa, ugotavljati njihovo distribucijo in razumejo kombiniranje enot v pomenske celote v besedilu.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
S funkcionalno uporabo korpusov se usposobijo:
a) za analize besedil, ki so podlaga empiričnim in ne intuitivno zasnovanim jezikoslovnim študijam;
b) za urejanje najrazličnejših zbirk leksemov, ki so izhodišča za nadaljnje slovaropisno razvrščanje.

Metode poučevanja in učenja:

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Learning and teaching methods:

- Predavanje (verbalne metode: razlaganje, pojasnjevanje, diskusija),
- seminarji (delo s teksti),
- seminarske vaje (delo s korpusi).

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

- pisni izpit,
- seminarska naloga.

80 %
20 %

--	--	--

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

Računalniška učilnica z več računalniki in več dostopi do interneta.

Material conditions for subject realization

--

Obveznosti študentov:

(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

- pisni izpit,
- seminarska naloga.

--

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Kultura govornega in pisnega izražanja
--	--

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		1.	1.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code: X

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer: doc. dr. Melita Zemljak Jontes, hab.: slovenski jezik

Jeziki / Predavanja / Lecture: slovenščina
Languages: Vaje / Tutorial: slovenščina

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Jih ni.

Prerequisites:

Vsebina:

Temeljne naloge jezikovne kulture, razlogi za kultiviranje jezikovnega izražanja, merila vrednotenja v jeziku (s sinhronega in diahronega vidika), merilo splošne uveljavljenosti jezikovnega sredstva (jezikovna norma, kodifikacija norme in odnos med njima), jezikovna dinamika in odnos do inovacij v jeziku, vrste in vzroki jezikovnih sprememb ter njihovo uveljavljanje v zbornem jeziku.
Zvrsti (snopi) slovenskega jezika (socialne, funkcijske, časovne, mernostne; prenosniške: razlike med slušnim in pisnim prenosnikom, tj. med govornim in pisnim knjižnim jezikom).
Osnovni pojmi fonetike in fonologije. Glasovna podoba slovenskega knjižnega jezika. Naglasni tipi, oblikoslovni naglas, naglas v tvorjenkah. Besedilna fonetika. Sodobni pravorečni priročniki. Zaznamovanje fonemov, morfonemov, besed, stavkov, povedi. Pravopis in oblikoglasje. Izbrane besedilne vrste s problematiko govornega in/ali pisnega oblikovanja.

Contents (Syllabus outline):

Temeljni študijski viri / Textbooks:

Janko Čar, 1980: *Izbrana poglavja iz kulture izražanja*. Maribor: Založba Obzorja Maribor.
Slovenski pravopis. Ljubljana: Založba ZRC SAZU. 69–86, 135–143.
Cvetka Šeruga Prek, Emica Antončič, 2003: *Slovenska zborna izreka*. Maribor: Aristej.
Stanko Šimenc, 1987: *Pisno sporočanje za vsakdanjo rabo*. Ljubljana: Zavod RS za šolstvo.
Boris Urbančič, 1987: *O jezikovni kulturi*. Ljubljana: Delavska enostnost.
Jože Toporišič, 2000: *Slovenska slovnica*. Maribor: Založba Obzorja Maribor. 13–100, 533–554, 825–841.
- - 1992: *Enciklopedija slovenskega jezika*. Ljubljana: Cankarjeva založba.

Cilji:

Študentje se seznanijo s slovenskim jezikom kot kulturnim dejavnikom, seznanijo se z odnosom do

Objectives:

jezika, z jezikovno dinamiko in z normami, ki jezik določajo in ga oblikujejo.
Študentje usvojijo védenje o zvrsteh slovenskega jezika.
Študentje pridobijo osnovno znanje kulture govornega in pisnega izražanja ter se naučijo pisno oblikovati in govorno predstaviti izbrane besedilne vrste.

Predvideni študijski rezultati:

Intended learning outcomes:

Znanje in razumevanje:
Študentje razumejo pojem slovenskega jezika z različnih vidikov, in sicer predvsem z vidika jezikovne kulture.
Poznajo različne zvrsti jezika in razlike med njimi.
Študentje poznajo osnove govornega in pisnega izražanja. Znanje uporabijo pri oblikovanju govornega in pisnega besedila.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
Poznavanje pojma slovenskega jezika z različnih vidikov omogoča lažje usvajanje poglobljenih jezikoslovnih znanj ter oblikovanje kritičnega pogleda nanje. Usvojeno znanje oblikovanja govornega in pisnega besedila omogoča študentom nadaljnje strokovno delo (pisanje seminarских vaj, diplomskega dela, govorne predstavitve le-teh).

Metode poučevanja in učenja:

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Learning and teaching methods:

Frontalno delo, skupinsko delo, individualno delo.

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

Aktivno sodelovanje v seminarju.	10 %	
Seminarska vaja.	20 %	
Pisni izpit.	70 %	

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

Prenosni računalnik, projektor, grafoskop.
TV-sprejemnik, videorekorder, kasetofon, DVD/CD-predvajalnik, zvočniki.

Material conditions for subject realization

Obveznosti študentov:

(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)

Študij predpisane literature.
Aktivno sodelovanje v seminarju.
Seminarska vaja.
Pisni izpit.

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Kulturna zgodovina Slovencev
--	------------------------------

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		1.	2.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Predavanja / Lecture:
Languages: Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

Contents (Syllabus outline):

1. Splošen oris in ključna vprašanja slovenske nacionalne zgodovine oz. zgodovine slovenskega ozemlja ter temeljni viri za njuno proučevanje.
2. Slovenska kultura in kulturna zgodovina.
3. Etnogeneza Slovencev.
4. Poglavlja iz splošna kulturne zgodovine Slovencev oz. slovenskega ozemlja:
  - a. prazgodovinsko obdobje,
  - b. antika,
  - c. naselitev Slovanov, srednji vek,
  - d. humanizem, reformacija in protireformacija,
  - e. barok,
  - f. razsvetljenstvo,
  - g. 19. stol.,
  - h. 20 stol.
5. Povezanost posameznih kulturnozgodovinskih obdobj s položajem slovenskega jezika ter razvojem slovenskega knjižnega jezika in slovenske književnosti.
6. Vpetost slovenskih kulturnozgodovinskih dogajanj v evropske duhovne tokove.
7. Posebnosti kulturne preteklosti Maribora in njegovega širšega zaledja v kulturni zgodovini slovencev.

Temeljni študijski viri / Textbooks:

Ilustrirana zgodovina Slovencev, 1999. Ljubljana: Mladinska knjiga.
Janko Kos, 1996: *Duhovna zgodovina Slovencev*. Ljubljana: Slovenska matica.
Slovenska novejša zgodovina, 2005. Ljubljana: Mladinska knjiga.

Peter Vodopivec, 2006: *Od Pohlinove slovnice do samostojne države*. Ljubljana: Modrijan.
Zakladi tisočletij, 1999. Ljubljana: Modrijan.

Cilji:

Študent/-ka razširi in poglobi poznavanje slovenske nacionalne zgodovine, se seznanj z osnovnimi in samosvojimi značilnostmi kulturne zgodovine Slovencev, spozna ozko povezanost slovenskega kulturnega razvoja z evropskimi duhovnimi dogajanjem.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje; spretnosti:

Študent/-ka se usposobi za relativno samostojno proučevanje slovenskih kulturnozgodovinskih obdobj, dogodkov in osebnosti. V posameznih kulturnozgodovinskih pojavih zmora prepoznati širši družbeni in duhovni kontekst.

Metode poučevanja in učenja:

Problemska predavanja; priprave individualnih tematskih seminarskih nalog.

Načini ocenjevanja:

Seminarska naloga.

Ustni izpit.

Delež (v %) /
Weight (in %)

20 %

80 %

Objectives:**Intended learning outcomes:**

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Learning and teaching methods:**Assessment:****Materialni pogoji za izvedbo predmeta :**

Jih ni.

Material conditions for subject realization**Obveznosti študentov:**

(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)

Ustni izpit (poznavanje slovenske kulturne zgodovine), izdelana in predstavljena seminarska naloga.

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Leksikalno pomenoslovje
--	-------------------------

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		2.	3.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
30		15			75	4

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Predavanja / Lecture:
Languages: Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti: Prerequisites:

Vsebina:

- Opredelitev temeljnih pojmov:
  - leksika (beseda, krajšava, besedna zveza);
  - leksikon.
- Raziskovanje leksike:
  - teoretični pristopi,
  - aplikacijski pristopi.
- Leksemi in njihove lastnosti:
  - beseda,
  - stalna besedna zveza,
  - krajšava.
- Leksikalno pomenoslovje pri Slovencih.
- Pomeni leksemov.
- Medleksemska razmerja.
- Sistemsost leksike:
  - besedna družina,
  - sintagmatsko in paradigmatsko zasnovane besedne združbe.
- Stalnost in spremenljivost leksike.
- Leksika po izvoru.

Contents (Syllabus outline):

--

Temeljni študijski viri / Textbooks:

J. Müller, 1980: Pomenske skupine in pomenska sestava besed (samostalnikov). *XII. SSJLK*. Ljubljana. 35–46.
F. Novak, 2004: *Samostalniška večpomenskost v jeziku slovenskih protestantskih piscev*. Ljubljana: ZRC SAZU. 9–72.
J. Toporišič, 2000: *Slovenska slovnica*. Maribor: Založba Obzorja. 101–141.
J. Snoj, 2004: *Tipologija slovarske večpomenskosti slovenskih samostalnikov*. Ljubljana: ZRC SAZU. 9–63, 187–189.
I. Stramljič Breznik, 2006: Poimenovanje in pojmovanje besednih združb v slovenistiki (v objavi).
A. Vidovič Muha, 2000: *Slovensko leksikalno pomenoslovje. Govorica slovarja*. Ljubljana: ZIFF. 1–184.

Cilji:

Študenti:

- spoznajo temeljno pomenoslovno terminologijo,
- seznanijo se z dinamiko in načeli večpomenskosti,
- prepoznajo leksikalni sistem v množici razmerij na osi:
  - a) izraz in pomen: sopomenskost, protipomenskost, nad- in podpomenskosti,
  - b) izraz: enakoizraznost, blizuzvočnost,
- prepoznavanje mreže medleksemskih razmerij v besedilu.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študenti si pridobijo osnovna načela opomenjanja in oblikovanja slovarskih razlag, razumejo temeljne pomenske zakone, ki motivirajo pomene leksemov, in prepoznajo funkcijo medleksemskih razmerij v besedilih.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Tovrstno znanje prispeva k funkcionalni uporabi vseh slovarskih priročnikov in razumevanju strukture teksta kot prepleta medleksemskih razmerij.

Metode poučevanja in učenja:

- Predavanje (verbalne metode: razlaganje, pojasnjevanje, diskusija),
- seminar (delo s slovarji, demonstracijsko-illustrativne metode: uporabna elektronskih jezikovnih virov).

Načini ocenjevanja:

- pisni izpit,
- ustni izpit,
- aktivno sodelovanje v seminarju,
- aktivno sodelovanje na predavanjih.

Delež (v %) /
Weight (in %)

**30 % pisni in
30 % ustni del
20 %
seminarske
vaje
20 %
predavanja**

Assessment:**Materialni pogoji za izvedbo predmeta :**

Ustrezna računalniška opremljenost učilnice, dostop do interneta.

Material conditions for subject realization**Obveznosti študentov:***(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)*

- Pisni izpit,
- ustni izpit,
- aktivno sodelovanje na predavanjih in v seminarju.

Students' commitments:*(written, oral examination, coursework, projects):***Objectives:****Intended learning outcomes:**

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Learning and teaching methods:

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Lektorat slovanskega jezika – makedonščina
--	--

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		3.	6.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code: X

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
	15	90			75	6

Nosilec predmeta / Lecturer: izr. prof. dr. Lidija Arizankovska, hab.: makedonski jezik

Jeziki / Predavanja / Lecture:
Languages: Vaje / Tutorial: slovenščina/makedonščina

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

Contents (Syllabus outline):

1. posebnosti makedonskega glasoslovja, osnove pravopisa in pravorečja v primerjavi s slovenskim jezikom;
2. oblikoslovje makedonskega jezika: (samostalniki, pridevniki, zaimki, glagoli, števnik, vezniki, prislovi, predlogi);
3. osnove makedonske skladnje in stilistike;
4. osnove makedonskega besedotvorja;
5. osnovne informacije o zgodovini in dialektologiji makedonskega jezika in makedonski kulturi in tradiciji.

Temeljni študijski viri / Textbooks:

1. Ир. Савицка, Љ. Спасов: Фонологија на македонскиот стандарден јазик I, МАНУ, 1991.
2. Бл. Конески: Граматика на македонскиот литературен јазик, Култура, Скопје, 1982.
3. Правопис на македонскиот литературен јазик.
4. К. Конески: Зборообразувањето во современиот македонски јазик, Скопје, 1995.
5. С. Бојковска, Л. Минова-Гуркова, Д. Пандев, Ж. Цветковски: Македонски јазик за средно образование, Просветно дело, Скопје, 2001.
6. К. Бицевска: Македонски јазик за странци (почетен курс), Скопје, 1995.
7. В. Ајдинска-Папазовска: Добредојдовте на македонски јазик (учебник, работна тетратка и ЦД), Скопје, 1999.

Cilji:

1. razširjanje slavističnega znanja pri študentih glede na slovanski svet, v ozaveščanju skupnosti in razločkov slovanske jezikovne in literarne tradicije v odnosu do enega izmed slovanskih jezikov;
2. slovenist se seznani s strukturo in osnovami sodobnega makedonskega jezika v primerjavi s slovenskim jezikom;
3. doseže predvsem dobro pasivno znanje jezika, ki mu omogoča samostojno uporabo literature in nadaljne poglobljanje.

Objectives:

--

Predvideni študijski rezultati:

1. študent razume bistvene informacije v krajših, manj zahtevnih zapisanih in govorjenih besedilih;
2. ob navodilih napiše krajše besedilo;
3. njegovo govorno in pisno izražanje je preprosto, vendar dovolj ustrezno in pravilno.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

1. študent se sporazumeva v predvidljivih govornih položajih ob vsakdanjih temah.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Metode poučevanja in učenja:

1. delo v skupini;
2. individualno delo.

Learning and teaching methods:

--

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

1. kolokviji;
2. pisni izpit;
3. ustni izpit.

20 %
60 %
20 %

--

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

1. grafoskop,
2. računalniško opremljena predavalnica.

Material conditions for subject realization

--

Obveznosti študentov:

(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)

1. seminarska naloga;
2. kolokviji;
3. pisni izpit;
4. ustni izpit.

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

--

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Lektorat slovanskega jezika – poljščina
--	---

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		3.	6.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
	15	90			75	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Predavanja / Lecture:
Languages: Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti: **Prerequisites:**

Graduate degree .... ECTS.

Vsebina:

Fonetični in fonološki sistem poljskega jezika (v primerjavi s slovenskim).
Temeljne besede in besedne zveze v tipičnih komunikacijskih situacijah.
Sistem časov v poljščini (sedajnik, preteklik, prihodnjik).
Stopnjevanje pridevnikov in prislovov.
Temeljni skloni (imenovalnik, tožilnik, orodnik).
Števniki.

Contents (Syllabus outline):

Temeljni študijski viri / Textbooks:

Barbara BARTNICKA, 1999: Uczymy się polskiego. Warszawa. Wiedza Powszechna.
Władysław MIODUNKA, 2005: Cześć, jak się masz? Kraków. Universitas.
Danuta GAŁYGA, 2003: Ach, ten język polski. Kraków. Universitas.
Józef Pyzik, 2003: Przygoda z gramatyką. Kraków. Universitas.

Cilji:

Objectives:

Študentje usvojijo komunikacijske osnove v poljščini.
Znajo reagirati v osnovnih komunikacijskih situacijah.
Izražajo se slovnično korektno v okviru osnovnih stavčnih struktur.

Predvideni študijski rezultati:

Intended learning outcomes:

Študentje razumejo najpomembnejše vsebine in namene, ki jih vsebujejo besedila in izjave povezane z vsakdanjo tematiko, prostim časom, šolo in drugimi tipičnimi situacijami.
Študentje znajo uporabiti poljščino v tipičnih vsakdanjih situacijah, kot npr. potovanje.
Študentje so zmožni napisati enostavno besedilo na splošno temo in opisati lastna zanimanja.
Študentje znajo razlikovati med knjižnim in pogovornim jezikom.
Prenosljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Študentje so zmožni komunicirati v najbolj osnovnih situacijah.

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Metode poučevanja in učenja:

Learning and teaching methods:

Skupinsko delo, individualno delo.

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

Kolokviji.	20 %	
Pisni izpit.	80 %	

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

– Grafoskop,
– računalniško opremljena predavalnica.

Material conditions for subject realization

Obveznosti študentov:

(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)
Kolokviji.
Pisni izpit.

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Literarna teorija
--	-------------------

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		1.	1.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer: doc. dr. Blanka Bošnjak, hab.: slovenska književnost

Jeziki / Predavanja / Lecture: slovenščina

Languages: Vaje / Tutorial: slovenščina

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti: **Prerequisites:**

Jih ni.

Vsebina: **Contents (Syllabus outline):**

1. Literarne vrste ali zvrsti: velike literarne vrste ali zvrsti (ep, roman, tragedija, komedija, drama ...), male literarne vrste ali zvrsti (pesem, satira, oda, elegija, basen, pravljica, novela, kratka zgodba ...), polliterarne vrste ali zvrsti (pridiga, aforizem, esej ...).
2. Kategorija pripovedovalca: tipologija pripovedovalca po Franzu K. Stanzlu in Janku Kosu, vprašanje fokalizacije.
3. Vrednost literarnega dela: literarna aksiologija in literarna kritika, vrednote v literarnem delu, vrednotenje in literarna tipologija ter literarne vrste ali zvrsti.

Temeljni študijski viri / Textbooks:

Matjaž Kmecl, 1975: *Novela v literarni teoriji*. Maribor: Obzorja.
Janko Kos, 1983: *Roman*. Ljubljana: DZS. (Literarni leksikon; 20).
- - 1998: Novi pogledi na tipologijo pripovedovalca. *Primerjalna književnost* 21/1. 1–20.
- - 2001: *Literarna teorija*. Ljubljana: DZS.
Lado Kralj, 1998: *Teorija drame*. Ljubljana: DZS. (Literarni leksikon; 44).
Aleksander Kustec, 1999: *Kratka zgodba v literarni teoriji*. *Slavistična revija* 47/1. 89–107.
Suvremena teorija pripovijedanja. (Ur. Vladimir Biti). Zagreb: Globus.

Cilji:

1. Opredelitev velikih literarnih vrst ali zvrsti: ep, roman, tragedija, komedija, drama ...
2. Opredelitev malih literarnih vrst ali zvrsti: pesem, satira, oda, elegija, basen, pravljica, novela, kratka zgodba ...
3. Opredelitev polliterarnih vrst ali zvrsti: pridiga, aforizem, esej ...
4. Ovrednotenje kategorije pripovedovalca – vključno s tipologija pripovedovalca po Franzu K. Stanzlu in Janku Kosu, izpostavitvev

Objectives:

vprašanja fokalizacije.
5. Utemeljitev vrednotenja literarnih del, literarne aksiologije tudi v odnosu do literarne kritike, literarne tipologije ter literarnih vrst ali zvrsti.

Predvideni študijski rezultati:

Intended learning outcomes:

Znanje in razumevanje:

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Izpostavite ključne spretnosti

1. Zmožnost razlikovanja in utemeljitve razlik med velikimi in malimi literarnimi vrstami ali zvrstmi.
2. Poznavanje in razumevanje bistvenih značilnosti posameznih literarnih vrst ali zvrsti.
3. Poznavanje in razumevanje pomena kategorije pripovedovalca, različnih tipologij pripovedovalca ter pojma fokalizacije.
4. Poznavanje in razumevanje literarne aksiologije in njeno razmerje do literarne kritike, literarne tipologije ter literarnih vrst ali zvrsti.

Ključna spretnost:
Na primerih različnih tipov besedil razlikovanje in utemeljitev posameznega tipa literarnih vrst ali zvrsti. Navezava na poglobljeno kategorijo pripovedovalca, utemeljitev njegovega pomena in vrst, kakor tudi razumevanje povezave s kategorijo fokalizacije. Utemeljitev pomena literarne aksiologije.

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Metode poučevanja in učenja:

Learning and teaching methods:

Metode:

- Poučevanja: znanstvene metode: primerjalna, formalnoanalitična metoda.
- Učenja: formalnogične metode - analiza, sinteza, dedukcija, indukcija, deskripcija.

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

Pisni izpit.	50 %	
Ustni izpit.	50 %	

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

- Ustrezna literatura in viri.

Material conditions for subject realization

Obveznosti študentov:

(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)

- Opravljen seminar;
- pisni izpit,
- ustni izpit.

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Literarne revije in literarni programi po l. 1950
--	---

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		3.	5.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages: Predavanja / Lecture:
Vaje / Tutorial:

Vsebina: Contents (Syllabus outline):

Predmet evocira stališče teoretičarke Julije Kristeve, da imajo revije posebno mesto v kulturnem in duhovnem življenju naroda. Sestavljen je iz petih tematskih sklopov.

1. Zgodovinski pregled.
2. Uredniška politika.
3. Vplivi revijalnega tiska in eventualni programski značaj uredniških konceptov.
4. Idejni in estetski tokovi v slovenskem revijalnem tisku.
5. Revije posamično.

Zasnova predmeta omogoča sinhrono in diahrono sledenje dogajanju. To pomeni, prvič, umeščanje posameznih revij v časovne in prostorske koordinate, kjer moramo v prvih desetletjih po drugi svetovni vojni upoštevati politične pogoje, ob koncu dvajsetega in na začetku enaindvajsetega stoletja pa predvsem različne idejne, nazorske ter literarnoestetske razmere. Drugič, taka zasnova daje dobre možnosti za problematiziranje literarnoprogramskega značaja revij, denimo Perspektiv, Problemov ali Literature.

Temeljni študijski viri / Textbooks:

Tine Hribar, 1988: *Alterantivnost Nove revija: Nova revija. 7.*
Taras Kermauner, 1995: *Perspektivovci.* Ljubljana: Znanstveno in publicistično središče.
Miran Štuhec, 2001: *Literarne revije in programi. Slovenska književnost III.* Ljubljana: DZS.

Cilji:

Ciljev je več, osrednja sta dva.

1. Uvid v dogajanje.
2. Razumevanje zakonitosti, ki so določale razmerje med uredniškimi koncepti in aktualno literarno produkcijo.

Objectives:

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
Po opravljenem izpitu bodo študenti usposobljeni za samostojno in kompetentno delo na področju, ki ga obsega izpit, in, kar je enako pomembno, globlje bodo razumeli procese, ki so se zgodili v slovenski književnosti po 2. svetovni vojni.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
Znanje navedenih vsebin je izjemno pomembno pri študiju slovenske književnosti: prvič, dobijo študenti relativno široko znanje in intelektualno širino, drugič, zelo potrebne kulturne, duhovne in literarne podlage za diskusijo o književni problematiki.

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja vključujejo spodbujanje študentov k problemskemu pristopu in k reševanju načrtovanih specifičnih problemov. Aktivna navzočnost pri predavanjih. Kritičen študij navedene in druge literature.

Načini ocenjevanja:

Ustni izpit.
Pisno seminarsko delo.

Delež (v %) /
Weight (in %)

Izpit 70 %, seminarsko delo 30 %.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Learning and teaching methods:**Assessment:****Materialni pogoji za izvedbo predmeta :**

Z avdiovizualnimi sredstvi opremljena predavalnica.

Material conditions for subject realization**Obveznosti študentov:**

(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)

Ustni izpit.
Pisno seminarsko delo.
Aktivna udeležba na predavanjih in v seminarju.

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Literarne vrste in slogi v slovenski književnosti 19. stol.
--	---

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		2.	3.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. Vaje Tutorial	Lab. Vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
30		15			75	4

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Predavanja / Lecture:
Languages: Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

1. Razvoj literarnih vrst in slogov v slovenski književnosti 19. stoletja.
2. Konstituiranje lirike, zametki pripovedne proze (vzgojno-poučna, folklorno-romantična) in nerazvitost dramskih zvrsti v prvi polovici 19. stoletja.
3. Duhovnozgodovinske in estetske podlage slovenske romantike. Čopova in Prešernova jezikovna ter estetska izhodišča. Anakreontične in predromantične prvine v Prešernovi poeziji. Klasična romantika kot prvi razviti slog v Prešernovi poeziji. Romantični subjekt in prvine romantičnega sloga pri Stanku Vrazu.
4. Lirika, epika in dramatika v realizmu. Konstituiranje umetniške proze v drugi polovici 19. stoletja in začetki slovenskega romana.
5. Prvine romantičnega in realističnega sloga v izbranih besedilih slovenske književnosti druge polovice 19. stoletja.

Contents (Syllabus outline):

Temeljni študijski viri / Textbooks:

Matjaž Kmecl, 1981: *Rojstvo slovenskega romana*. Ljubljana: MK.
Gregor Kocijan, 1983: *Kratka pripovedna proza od Trdine do Kersnika*. Ljubljana: MK.
- - 1992: *Romantika in realizem v slovenski književnosti*. V: Gregor Kocijan: *Med analizo in sintezo*. Maribor: Založba Obzorja. 7–30.
Boris Paternu, 1989: *Konstituiranje slovenske poezije*. V: Boris Paternu: *Obdobja in slogi v slovenski književnosti*. Ljubljana: Mladinska knjiga. 55–72.
- - 1989a: *K tipologiji realizma v slovenski književnosti*. V: Boris Paternu: *Obdobja in slogi v slovenski književnosti*. Ljubljana: Mladinska knjiga. 73–90
Jože Pogačnik, 1998: *Slovenska književnost I*. Ljubljana: DZS.

Cilji:

Objectives:

1. Študentje spoznajo razvoj literarnih vrst in slogov v književnosti 19. stoletja.
 2. Spoznajo slogovne značilnosti slovenske književnosti od Prešernove klasične romantike do romantičnih in realističnih slogovnih značilnosti v slovenski književnosti druge polovice 19. stoletja.
 3. Seznanijo se z recepcijo evropskih literarnih tokov v slovenski književnosti in njeno vezanostjo v nacionalne, socialne in moralne funkcije.
 4. Spoznajo izbor literarnih del in se usposobijo za prepoznavanje romantičnih in realističnih slogovnih prvin v slovenski književnosti 19. stoletja.

Predvideni študijski rezultati:

Intended learning outcomes:

Znanje in razumevanje:
 1. Študentje razumejo logiko razvoja literarnih vrst in slogov v književnosti 19. stoletja.
 2. Sposobni so na izboru konkretnih besedil prepoznati posamezne slogovne prvine v slovenski književnosti 19. stoletja

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
 Analitično in sintetično mišljenje, občutek za estetske in etične vrednote, sposobnost določitve problema in teoretične obravnave.

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Metode poučevanja in učenja

Learning and teaching methods:

Predavanje.
 Seminar.
 Delo z besedili.

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
 Weight (in %)

Assessment:

Ustni izpit.	60 %	
Pisna naloga.	20 %	
Aktivno sodelovanje v seminarju.	20 %	

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

Grafoskop in računalnik z možnostjo projiciranja.

Material conditions for subject realization

Obveznosti študentov:

(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)

Ustni izpit.
 Študij virov in literature.
 Aktivno sodelovanje v seminarju (delo z besedilom, mnenja o prebranih virih in literaturi).
 Pisna naloga iz slogovne analize književnega besedila iz slovenske književnosti 19. stoletja.

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Literarno delo slovenskih književnic na prelomu iz 19. v 20. stol.
--	--

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		2.	4.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages: Predavanja / Lecture:
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

Predavanja in seminar obravnavata značilnosti proze, poezije, dramatike in publicistike slovenskih književnic, ki so svoja najvidnejša dela objavile na prelomu iz 19. v 20. stol. Avtorice so se pričele uveljavljati v okviru časopisa Slovenka, pa tudi v Ljubljanskem zvonu (Bartol, Klemenčič, avtorice pod psevdonimi). Najizrazitejše mesto zavzema Zofka Kveder. Sledi obravnava njenega dela z zornega kota slovenske moderne in z ozirom na porajajoči se feminizem. Vplivi dunajske moderne in Cankarja.

Content (Syllabus outline):

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

Silvija Borovnik, 1995: *Pišejo ženske drugače?* Ljubljana: Mihelač.
Nataša Budna Kodrič (ur.) in Aleksandra Serše (ur.), 2003. *Splošno žensko društvo. 1901-1945.* Ljubljana: Arhiv Republike Slovenije.
Hiltrud Gnug in Renate Mohrmann (ur.), 1989: *Schreibende Frauen vom Mittelalter bis zur Gegenwart.* Stuttgart: Metzler.
Helga M. Harriman, 1993: Women Writers and Artists in Fin-de- Siecle Vienna. *Modern Austrian Literature* 1. 1–17.
Katja Mihurko Poniž, 2003: *Drzno drugačna: Zofka Kveder in podobe ženskosti.* Ljubljana: Delta.

Cilji:

Pridobivanje novega pogleda na razvoj slovenske proze, poezije in dramatike z ozirom na pogosto prezrto in premalo upoštevano delo slovenskih avtoric. Njihova uvrstitev v kontekst slovenske in evropske moderne, delno naturalizma.

Objectives:

--

--

Predvideni študijski rezultati:

Poznavanje slovenske književnosti na prelomu stoletja, s posebnim ozirom na delež žensk.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja, seminar.

Learning and teaching methods:

--

Načini ocenjevanja:

Ustni izpit.

Delež (v %) /
Weight (in %)

100 %

Assessment:

Type (examination, oral, coursework, project):

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

- grafoskop,
- prenosni računalnik z možnostjo projiciranja in priklopa na medmrežje.

Material conditions for subject realization

--

Obveznosti študentov:

(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)

– ustni izpit.

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

--

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Literarnoteoretične smeri in discipline
--	---

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		1.	1.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code: X

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
30		15			45	3

Nosilec predmeta / Lecturer: doc. dr. Darja Pavlič, hab.: primerjalna književnost

Jeziki / Languages: Predavanja / Lecture: slovenščina
Vaje / Tutorial: slovenščina

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Jih ni.

Prerequisites:

Vsebina:

Predmet predstavi izbrana poglavja iz zgodovine literarne teorije od antičnih poetik do sodobnega stanja stroke, ki jo zaznamuje metodološki pluralizem. Obravnavane so nekatere ključne teorije iz obdobja poetik in estetik (npr. Aristotelova teorija tragedije, Kvintilijanov nauk o tropih in figurah, nauk o treh literarnih vrstah) ter razvoj stroke v 20. stoletju (tekstualizem in historizem). Predstavljene so glavne literarnoteoretične discipline (ontologija, fenomenologija, morfologija, aksiologija), pri čemer je največ pozornosti namenjeno morfološkim vprašanjem. Ob izbranih literarnih besedilih študent spozna glavne kategorije, ki jih uporabljamo pri analizi literarnih besedil (lirski subjekt oz. pripovedovalec, fokalizator, pripovedovanec, literarne oz. dramske osebe, dogodki, dogajalni čas in prostor, motivi, teme itd.)

Contents (Syllabus outline):

Temeljni študijski viri / Textbooks:

Aristotel, 2005: *O pesniški umetnosti*. Ljubljana: Študentska založba.
Drago Bajt in Aleksander Skaza, 1984: *Ruski formalisti: izbor teoretičnih besedil*. Ljubljana: MK.
Umberto Eco, 1999: *Šest sprehodov skozi pripovedne gozdove*. Ljubljana: LUD Literatura.
Roman Ingarden, 1990: *Literarna umetnina*. Ljubljana: Škuc, Ziff.
Janko Kos, 2001: *Literarna teorija*. Ljubljana: DZS.
Aleš Pogačnik (ur.), 1995: *Sodobna literarna teorija: zbornik*. Ljubljana: Krtina.
Vladimir Propp, 2005: *Morfologija pravljice*. Ljubljana: Studia humanitatis.

Cilji:

Študent pozna razvoj literarne teorije od antike do sodobnosti; pozna glavne smeri in discipline stroke; seznanen se s strokovno literaturo, ki obravnava

Objectives:

posamezna vprašanja s področja literarne teorije; sposoben je samostojno študirati literarno-teoretična dela.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
Študent/-ka pozna ključna dela in avtorje iz zgodovine literarne teorije ter sodobno stanje stroke; pozna in zna uporabljati orodja za analiziranje, interpretiranje in vrednotenje literarnih del.
Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
Študent/-ka pozna temeljno literarno-teoretično terminologijo in zna samostojno analizirati pesniška, prozna in dramska besedila.

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja, skupinsko delo, domače naloge, samostojni študij, diskusija.

Načini ocenjevanja:

- Pisni izpit;
- ustni izpit.

Delež (v %) /
Weight (in %)

50 %

50 %

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Learning and teaching methods:

Assessment:

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

- Grafoskop,
- LCD-projektor.

Material conditions for subject realization

Obveznosti študentov:

(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)

- Aktivno sodelovanje pri seminarских vajah,
- domače naloge,
- pisni izpit (analiza literarnega besedila),
- ustni izpit.

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Metafora v književnosti
--	-------------------------

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		1.	2.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code: X

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. Vaje Tutorial	Lab. Vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. Work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer: izr. prof. dr. Jožica Čeh, hab.: slovenska književnost

Jeziki / Predavanja / Lecture: slovenščina
Languages: Vaje / Tutorial: slovenščina

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Jih ni.

Prerequisites:

Graduate degree .... ECTS.

Vsebina:

1. Metafora v teoriji (primerjalna, interakcijska, kognitivna teorija).
2. Oblike metafor (metaforični epitet, glagolska, samostalniška metafora, frazeološka metafora).
3. Tradicionalna, drzna, absolutna metafora.
4. Vloga metafore v lirskem, proznem in dramskem besedilu.
5. Analiza metafore in določitev njene slogovne vloge v izbranih besedilih iz slovenske književnosti.

Contents (Syllabus outline):

Temeljni študijski viri / Textbooks:

Aristoteles, 1982: *Poetika*. Ljubljana: CZ.
Jožica Čeh, 2001: Uvod. V: Jožica Čeh: *Metaforika v Cankarjevi kratki pripovedni prozi*. Maribor: Slavistično društvo. 14–37.
- - 2005: Pogledi na metaforo. *JiS* 50/3–4. 75–86.
Zjena Čulić, 2003: *Čovjek, metafora, spoznaja*. Split: Književni krug.
Hugo Friedrich, 1972: *Struktura moderne lirike*. Ljubljana: CZ.
Božidar Kante, ur., 1998: »Kaj je metafora?« Ljubljana: Krtina.
Ante Stamać, 1978: *Teorija metafore*. Zagreb: Globus.

Cilji:

1. Študenti se seznanijo s teoretičnimi pogledi na metaforo.
2. Spoznajo oblike in tipe metafor ter njihovo vlogo v zvrstno različnih literarnih besedilih.
2. Usposobijo se za analizo in interpretacijo metafore v književnem besedilu.

Objectives:

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
Študentje razumejo teoretične poglede na metaforo.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Obvladajo analizo in interpretacijo metafore v književnem besedilu.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
Sposobnost postavitve in razrešitve problema, razvijanje občutka za estetske vrednote.

Transferable/Key Skills and other attributes:

Metode poučevanja in učenja:

Learning and teaching methods:

Predavanje.
Seminar.
Delo z besedilom, analiza, interpretacija.

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

Ustni izpit.	60 %	
Pisna naloga.	20 %	
Aktivno sodelovanje v seminarju.	20 %	

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

Grafoskop in računalnik z možnostjo projiciranja.

Material conditions for subject realization

Obveznosti študentov:

(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)

Ustni izpit.
Študij literature in virov.
Aktivno sodelovanje v seminarju (delo z besedilom).
Pisna naloga iz analize metafore v izbranem književnem besedilu.

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Metode literarnega raziskovanja
--	---------------------------------

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		1.	2.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code: X

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer: doc. dr. Darja Pavlič, hab.: primerjalna književnost

Jeziki / Predavanja / Lecture: slovenščina
Languages: Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Jih ni.

Vsebina:

Predmet predstavi različne tipologije metod, ki se uporabljajo pri raziskovanju literarnih del (npr. splošne in posebne metode, notranji in zunanji pristop; imanentne in transcendentne metode). Obravnavane so različne znanstvene (npr. zgodovinska, psihološka, sociološka) in filozofske metode (npr. eksistencializem, strukturalizem in poststrukturalizem, dekonstrukcija). Posebna pozornost je namenjena tistim metodam, ki so se najbolj uveljavile v slovenskem prostoru (biografska metoda, duhovno-zgodovinska metoda, interpretacija, intertekstualnost), predstavljen je sodobni metodološki pluralizem. Posamezne metode so obravnavane tako, da se študent/-ka seznani s študijami, ki ilustrirajo njihovo uporabnost.

Prerequisites:

Contents (Syllabus outline):

Temeljni študijski viri / Textbooks:

Darko Dolinar, 1979: *Pozitivizem v literarni vedi*. Ljubljana: DZS. (Literarni leksikon 5).
- - 1991: *Hermenevtika in literarna veda*. Ljubljana: DZS. (Literarni leksikon 37).
Marko Juvan, 2000: *Intertekstualnost*. Ljubljana: DZS. (Literarni leksikon 45).
Janko Kos, 1988: Uvod v metodologijo literarne vede. *Primerjalna književnost* 11/1988, 1. 1–17.
Darja Pavlič, 2003: *Funkcije podoba v poeziji K. Koviča, D. Zajca in G. Strniše*. Maribor: Zora.
Tomo Virk, 1991: *Duhovna zgodovina in literarna veda*. Ljubljana: DZS. (Literarni leksikon 34).
- - 2003: *Moderne metode literarne vede in njihove filozofsko teoretske osnove: metodologija 1*. Ljubljana: FF, Oddelek za primerjalno književnost in literarno teorijo.

Cilji:

Študent poglobi svoje literarno-teoretično znanje, spozna različne metode proučevanja literarnih del ter njihovo tematiko. Seznan se zlasti s tistimi metodami, ki so se najbolj uveljavile v slovenski

Objectives:

literarni vedi. Pozna strokovno literaturo, ki se ukvarja z vprašanji metodologije, in študije, v katerih so uporabljene različne metode.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
Študent pozna različne metode literarnega raziskovanja, zna jih prepoznati ob prebiranju strokovne literature, razume njihovo uporabnost in razvija sposobnost za njihovo samostojno uporabo.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
Študent nadgradi svoje sposobnosti za analiziranje in interpretiranje literarnih del; zna samostojno študirati zahtevnejša literarno-teoretična dela in uporabljati različne metode raziskovanja.

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja, skupinsko delo, samostojni študij, seminarska naloga, predstavitev seminarske naloge, diskusija.

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

Ustni izpit.

100 %

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Learning and teaching methods:

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

- Grafoskop,
- LCD-projektor.

Material conditions for subject realization

Obveznosti študentov:

(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)

- Seminarska naloga,
- aktivno sodelovanje v seminarju,
- ustni izpit.

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Mladinska književnost
--	-----------------------

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		1.	1.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages:
Predavanja / Lecture:
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

- Vpogled v predmet, sorodne discipline in razmerja med njimi.
- Uporabnost predmeta in aplikacije.
- Literarno-zgodovinski pregled svetovne in slovenske mladinske književnosti.
- Razvoj slovenske mladinske poezije.
- Razvoj slovenske mladinske proze.
- Razvoj slovenske mladinske dramatike.
- Književne vrste v mladinski književnosti: lirski poezija, epska poezija, kratke prozne vrste, daljše prozne vrste, komedija, žaloigra.
- Bralni razvoj otroka.
- Spodbujanje branja profesionalnih in neprofesionalnih posrednikov.

Content (Syllabus outline):

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

- Bruno Bettelheim, 1999: *Rabe čudežnega. O pomenu pravljic*. Ljubljana: Studia humanitatis.
- Meta Grosman, 2006: *Razsežnosti branja*. Ljubljana: Karantanija.
- Dragica Haramija, 2000: *Slovenska realistična avanturistična mladinska proza*. GIZ GTP: Videm pri Ptujju.
- Igor Saksida, 1998: *Slovenska mladinska dramatika*. Maribor: Obzorja.
- Viri: izbrana mladinska poezija, proza in dramatika; seznam, dostopen na Oddelčni spletni strani (približno 30 knjig).

Cilji:

Spoznati književne zvrsti in vrste v mladinski književnosti. Obvladati značilnosti pomembnejših književnih vrst, ki so hkrati najpogostejše pri branju v tretji triadi osnovne šole in na začetku srednješolskega izobraževanja (lirska pesem, kratka fantastična in realistična zgodba, fantastična pripoved, mladinski roman). Uporabiti znanje o bralnem razvoju na populaciji mladostnikov.

Objectives:

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje mladinske književnosti s poudarkom na spodbujanju branja študentov (študenti se za seminarje pripravljajo aktivno, prebrati morajo književno delo, za katerega se dogovorimo). Zmožnost interpretacije književnih besedil.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- Sposobnost samostojnega in avtonomnega delovanja na področju mladinske književnosti in širše spodbujanje bralne kulture.
- Pripravljenost na nenehno strokovno izpopolnjevanje.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Metode poučevanja in učenja:

Predstavitve vsebine ob spodbujanju študentov k problemskemu pristopu in reševanju načrtovanih specifičnih problemov. Interpretacija knjig s področja mladinske književnosti. Spodbujanje študentov za aktivno soustvarjanje in vključevanje v poglobljene vsebine ter kritično presojo.

Learning and teaching methods:

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

Pisni izpit.

100 %

Type (examination, oral, coursework, project):

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

- Grafoskop,
- TV,
- video,
- računalnik.

Material conditions for subject realization

Obveznosti študentov:

pisni ali ustni izpit

- Sprotno branje mladinskih knjig,
- ogled dveh lutkovnih predstav,
- pisni izpit (vsebuje celotno vsebino, tudi snov iz seminarjev).

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Narečne prvine v knjižnem jeziku
--	----------------------------------

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		2.	4.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
30		15			75	4

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages: **Predavanja / Lecture:**
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

1. Dialektologija kot jezikoslovna veda.
2. Narečja kot eden posebnih sestavov slovenskega jezika.
3. Pregled slovenskih narečij.
4. Vloga in pomen narečij v procesu globalizacije.
5. Nova vloga narečij danes (pisanje v narečju, sodobna narečna literatura in poezija, narečje v publicistiki).
6. Raznolikost narečij in njihovo predstavlanje v knjižni jezik.
7. Uporaba narečij v medijih in popularni kulturi (narečje v glasbi, gledališču, filmu).

Contents (Syllabus outline):

Temeljni študijski viri / Textbooks:

Irmeli Helin, Hrsg., 2004: *Dialektuebersetzung und dialekte in Multimedia*. Frankfurt: Peter Lang.
- -, Hrsg., v tisku: *MultiMeDialectTrans*. Manchester: St. Jerome.
Karmen Kenda Jež, 2004: Narečje kot jezikovnozvrstna kategorija v sodbnem jezikoslovju. *Obdobja 22 - Metode in vrsti*. 263-276.
Mihaela Koletnik, Vera Smole, ur., 2006: *Diachronija in sinhronija v dialektoloških raziskavah*. Maribor: SD Maribor. Zora 41.
Alenka Valh Lopert, 2005: *Kultura govora na Radiu Maribor*. Maribor: SD Maribor. Zora 36.
Jože Vugrinec, ur., 2005: *Prekmurska narečna slovstvena ustvarjalnost*. Murska Sobota: Ustanova dr. Šiftarjeva fundacija.
Znanstveni članki glede na obravnavano temo.

Cilji:

1. Poznavanje narečij kot posebnih sestavov slovenskega jezika.
2. Poznavanje slovenskih narečij s sinhronega vidika.
3. Spoznavanje pomena in nove vloge narečij v procesu globalizacije kot pomembnega dela naše

Objectives:

identitete.
 4. Ugotavljanje soodnosov med narečnim in knjižnim sistemom.
 5. Spoznavanje raznolikosti narečij in njihovo prestavljanje v knjižni jezik.
 6. Seznanitev z rabo narečij v medijih (radijske in TV-postaje, tiskani mediji) ter popularni kulturi.

Predvideni študijski rezultati:

Intended learning outcomes:

Znanje in razumevanje:
 Študentje:
 - znajo prepoznati narečje kot posebni sestav slovenskega jezika;
 - razumejo in prepoznajo fonološke, prozodične in morfonološke značilnosti narečij v zapisanih in govorjenih (knjižnih) besedilih;
 - znajo ugotoviti soodnose med narečnim in knjižnim sistemom;
 - seznanijo se s prestavljanjem narečnega besedila v knjižni jezik in težavami pri tem;
 - razumejo narečje kot estetsko vrednoto v slovenski narečni prozi;
 - zavedajo se pomena narečij v medijih.
 Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
 - Zavedanje pomena rabe narečij v medijih, ko se z njihovo rabo krepi tudi narodna zavest v razmerah globalizacije.
 - Poznavanje vloge narečij pri usvajanju slovenskega knjižnega jezika.
 - Uzaveščenost o narečju kot estetski vrednoti v slovenski narečni poeziji in prozi.

Knowledge and Understanding:

 Transferable/Key Skills and other attributes:

Metode poučevanja in učenja:

Learning and teaching methods:

Predavanja, metoda dela z besedilom, metoda dela z avdio- in videoposnetki

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
 Weight (in %)

Assessment:

Aktivno sodelovanje na predavanjih in v seminarju.	10 %	
Seminarska naloga.	20 %	
Pisni izpit.	70 %	

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

Prenosni računalnik, projektor, zvočniki.
 Televizija, videorekorder, DVD.
 Kasetofon/CD-predvajalnik.
 Grafoskop.

Material conditions for subject realization

Obveznosti študentov:

(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)
 Pisni izpit.
 Študij predpisane literature.
 Domače naloge (analiza gradiva, poročanje o rezultatih analize).
 Seminarska naloga.
 Aktivno sodelovanje na predavanjih in v seminarju.

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Narečno slovaropisje
--	----------------------

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		2.	3.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code: X

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer: doc. dr. Jožica Škofic, hab.: dialektologija

Jeziki / Predavanja / Lecture: slovenščina
Languages: Vaje / Tutorial: slovenščina

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Jih ni.

Prerequisites:

Vsebina:

1. Uvod v slovaropisje: opredelitev vede, temeljni pojmi, tipologija, izdelava in uporaba slovarjev ter slovarsko urejenih priložnikov.
2. Zgradba slovarskega gesla: temeljni razdelki, obvezne in neobvezne sestavine, označevanje, medgeselsko povezovanje.
3. Slovenska slovaropisna tradicija: tipologija in tipografija slovarskih gesel, ustaljeni postopki prikaza slovarskih podatkov.
4. Narečno slovaropisje: posebnosti makro- in mikrostrukture, vrste narečnih slovarjev, opredelitev narečnega besedja, razmerje med jezikovnostrukturnim opisom in slovarjem.
5. Zgodovina slovenskega narečnega slovaropisja (od Registra v Dalmatinovi Bibliji do danes), razčlemba slovenskih narečnih slovarjev.
6. Postopek uslovarjenja narečnega gradiva: priprava iztržkov iz zvočnega zapisa narečnega besedila, izdelava geslovnika, zasnova geselskega članka.

Contents (Syllabus outline):

Temeljni študijski viri / Textbooks:

- Stanislaus Hafner, Erich Prunč (ur.), 1980: *Lexikalische Inventarisierung der slowenischen Volkssprache in Kärnten: Grundsätzliches und Allgemeines*, Graz: Institut für Slawistik der Universität Graz.
- Karmen Kenda-Jež, Peter Weiss, 1999: Posebnosti (slovenskega) narečnega slovaropisja, *Seminar slovenskega jezika, literature in kulture: Zbornik predavanj* 35, Ljubljana: Filozofska fakulteta. 27–46.
- - 2002, Skladenjski podatki v (slovenskem) narečnem slovarju, *Jezikoslovni zapiski* 8. 47–60.
- Sidney I. Landau, 1991: *Dictionaries: The Art and Craft of Lexicography*, Cambridge idr.: Cambridge University Press.
- Peter Weiss, 1998: *Slovar govorov Zadrebke doline med Gornjim Gradom in Nazarjami: Poskusni zvezek (A–H)*, Ljubljana; ZRC SAZU, Založba ZRC.
- - 2000: Označevanje v slovenskih narečnih slovarjih, *Jezikoslovni zapiski* 6. 27–44.
- - 2003: Uvod v (slovenski) narečni slovar, *Jezikoslovni zapiski* 9.1. 49–61.

Cilji:

Cilji tega predmeta so:

- seznaniti študente z osnovami (narečnega) slovaropisja, uzavestiti razlike med slovarji knjižnega jezika in drugozvrstnimi slovarji, med uslovarjenjem govornih in pisanih besed;
- vzpostaviti povezavo med teoretičnim slovaropisnim znanjem in stanjem slovenskega (narečnega) slovaropisja;
- pripraviti študente na samostojno slovarsko delo.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje
Po opravljenem izpitu bo študent:

- prepoznaval vrste (narečnih) slovarjev ter znal določiti njihovo zgradbo in oceniti ustreznost sestave geselskega članka;
- znal uporabljati slovarska dela in jih izrabljati za narečno jezikovno razčlembi;
- obvladal osnovna pravila za sestavo geselskih člankov in jih znal uporabiti pri razčlembi narečnega besedila.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- Zmožnost sestave poljubne slovarsko urejene zbirke besedja po slovaropisnih načelih.
- Uporaba pridobljenega znanja pri slovarski razčlembi drugih govornih jezikovnih zvrsti.
- Zmožnost izrabe narečnih slovarjev kot vira za študij dialektologije in jezikovne zgodovine.

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja, seminar, seminarske vaje in domače naloge.

Načini ocenjevanja:

– Aktivno sodelovanje na predavanjih,	10 %
– seminar,	20 %
– domače naloge,	10 %
– pisni izpit.	60 %

Objectives:**Intended learning outcomes:**

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Learning and teaching methods:**Assessment:**

Delež (v %) /
Weight (in %)

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

- Fotokopije,
- grafoskop,
- projektor,
- računalnik z možnostjo projiciranja, programska oprema za razčlembi zvočnih posnetkov (npr. Adobe Audition 2.0)
- strokovna knjižnica.

Obveznosti študentov:

(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)

- Aktivno sodelovanje na predavanjih,
- seminar,
- domače naloge,
- pisni izpit.

Material conditions for subject realization**Students' commitments:**

(written, oral examination, coursework, projects):

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Oblikoslovna podoba in pomen
--	------------------------------

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		3.	5.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code: X

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
30		15			45	3

Nosilec predmeta / Lecturer: doc. dr. Melita Zemljak Jontes, hab.: slovenski jezik

Jeziki / Languages: Predavanja / Lecture: slovenščina
Vaje / Tutorial: slovenščina

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Študent mora poznati osnovne pojme jezikoslovja in sistematičnost jezikovnih ravnin.

Vsebina:

Oblikoslovje – splošno, umestitev v jezikovni sistem.
Besedne vrste – pregled po posameznih besednih vrstah.
Morfematika – pojem morfema, pomen slovničnih morfemov.
Oblikoslovne kategorije.
Oblikoslovna paradigmatika (oblikospreminevalni in oblikotvorni vzorci).
Besedne vrste v razmerju do stavčnih členov.
Stilistika oblikoslovnih prvin.

Prerequisites:

Graduate degree .... ECTS.

Contents (Syllabus outline):

Temeljni študijski viri / Textbooks:

Slovenski pravopis. Ljubljana: ZRC SAZU, 87–108.
Jože Toporišič, 1992: *Enciklopedija slovenskega jezika*. Ljubljana: Cankarjeva založba.
- - 2000: *Slovenska slovnica*. Maribor: Založba Obzorja Maribor, 235–462.
- - 2003: *Oblikoslovne razprave*. Ljubljana: Založba ZRC SAZU.

Cilji:

Študentje se seznanijo z oblikoslovjem kot eno izmed jezikovnih ravnin in z njeno umestitvijo v jezikovni sistem. Spoznajo sistemsko urejenost jezika po posameznih besednih vrstah in njihovo razmerje do stavčnih členov. Usvojijo pojem morfema in njegove povezave z oblikoslovno paradigmatiko.

Objectives:

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
Študentje poznajo oblikoslovno ravnino kot del splošnega jezikovnega ustroja. Poznajo sistemsko

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

urejenost in paradigmatiko posameznih besednih vrst vključno z njihovo morfološko strukturo in povezavo s skladiščno ravnino. Razumejo stilistične razlike oblikoslovnih prvin ter jih znajo uporabiti v različnih izraznih položajih. Študentje so na praktičnem primeru oblikoslovne analize besedila sposobni prikazati obvladovanje usvojenega znanja.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
 Usvojitev znanja oblikoslovnih kategorij, besednih vrst, njihove morfološke strukture ter povezave oblikoslovne ravnine s skladiščno je nujno za razumevanje in usvajanje skladišjskih zakonitosti slovenskega knjižnega jezika.

Transferable/Key Skills and other attributes:

Metode poučevanja in učenja:

Frontalno delo, skupinsko delo, individualno delo.

Learning and teaching methods:

Načini ocenjevanja:

Aktivno sodelovanje v seminarju.	10 %
Seminarska vaja.	30 %
Pisni izpit.	30 %
Ustni izpit.	30 %

Assessment:

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

Prenosni računalnik, projektor, grafoskop.

Material conditions for subject realization

Obveznosti študentov:
(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)

Študij predpisane literature.
 Domače naloge (oblikoslovna analiza besedil, poročanje pri seminarjih). Aktivno sodelovanje v seminarju.
 Seminarska vaja.
 Pisni izpit.
 Ustni izpit.

Students' commitments:
(written, oral examination, coursework, projects):

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Oblikovanje enotne knjižne norme v 19. stol.
--	--

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Diplomski študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		2.	3.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code: X

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
30					60	3

Nosilec predmeta / Lecturer: red. prof. dr. Marko Jesenšek, hab.: slovenski jezik

Jeziki / Predavanja / Lecture: slovenščina
Languages: Vaje / Tutorial: slovenščina

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Jih ni.

Prerequisites:

Graduate degree .... ECTS.

Vsebina:

Contents (Syllabus outline):

1. Slovenski knjižni jezik in zaton pokrajinskih različic v prvi polovici 19. stoletja – dve normi slovenskega knjižnega jezika: osrednje- in vzhodnoslovenska (alpska in panonska jezikovna baza) ter njuno medsebojno približevanje, prepletanje in prevzemanje v prvi polovici 19. stoletja; pokrajinske knjižne norme: prekmurski knjižni jezik (vzroki za nastanek prekmurske knjižnega jezika, razmerje do kajkavščine in osrednjeslovenščine), vzhodnoštajerska (Parhamerjev katekizem, Svetourbanska akademija, Primic, Dajnkov poskus normiranja vzhodnoštajerske slovenske panonske jezikovne različice), koroška (Gutsman, Primic, Matija Majar Ziljski) in primorska (cerkveno slovstvo in jezik katekizmov v Videmski nadškofiji) jezikovna različica; program Zedinjene Slovenije in izenačitev jezikovnega vprašanja z nacionalnim; Kopitarjev in Čopov (osrednjeslovenski) jezikovni koncept ter vloga Kranjske Čbelice; Slomšek in Murko proti Dajniku; abecedni nemir, dajničica, metelčica, bohoričica in odločitev za latinico; razvoj publicistike in vloga Bleiweisovih Novic pri oblikovanju enotne slovenske knjižne norme; prevajanje Deželnega in Državnega zakonika; nove oblike in poenotenje slovenske knjižne norme; vloga ilirizma, nato še levstikovanje, tj. arhaizacija in slavizacija slovenskega jezika, in stagnacijsko obdobje v razvoju slovenskega knjižnega jezika v drugi polovici 19. stoletja).

2. Novoslovenščina v drugi polovici 19. stoletja (razvoj novejšje slovenske pisave in Levčev pravopis).

Temeljni študijski viri / Textbooks:

Marko Jesenšek (ur.), 2004: *Besedoslovne lastnosti slovenskega knjižnega jezika in narečij*. Maribor: Slavistično društvo (ZORA 28).

-- 2005: Nastanek in razvoj prekmurskega knjižnega jezika. *Slavistična revija*.

Martina Orožen, 1996: *Oblikovanje enotnega slovenskega knjižnega jezika v 19. stoletju*. Ljubljana: Filozofska fakulteta.

Breda Pogorelec, 1973: Delež Koroške pri procesu ustaljevanja slovenskega knjižnega jezika v 19. st. *SSJLKIX*. 71-81.

Bernard Rajh, 2002: *Od narečja do vzhodnoslovenskega knjižnega jezika*. Maribor: Slavistično društvo (Zora 19).

Jože Toporišič, 2002: *Slovenska slovnica*. Maribor: Založba Obzorja.

Jože Toporišič (ur.), 1981: *Anton Breznik, Jezikoslovne razprave*.

Cilji:

1. Študenti se seznanijo z neenotnostjo slovenskega knjižnega jezika in poenotenjem knjižne norme sredi 19. stoletja.
2. Predmet prispeva k usvajanju razlik med osrednje- in vzhodnoslovensko knjižno različico in zavedanju o dveh različnih slovenskih knjižnih normah, obstajajočih v slovenskem alpskem in panonskem jezikovno-geografskem prostoru.
3. Študenti pridobijo znanje o oblikovanju slovenske knjižne norme v 19. stoletju, seznanijo se z odnosom do jezika v t. i. Pomladi narodov in spoznajo pomen jezika in jezikovne enotnosti pri nastajanju nacionalne države.
4. Jezik kot državotvorni element; jezikovna dinamika 19. stoletja kot napoved dogodkov v Sloveniji s konca 20. stoletja (jezikovno vprašanje se izenači s političnim, jezikovna enotnost /samostojnost/ je pogoj za politično osamosvojitvev in samostojno državnost).

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študent pozna jezikovne okvire, ki so v Pomladi narodov povzročile narodnostno zavedanje in prizadevanje za nacionalno prebujanje v Avstro-Ogrski; navede vse pomembne jezikovne dogodke prve polovice 19. stoletja, ki so povzročili nacionalno prebujenje; pozna avtorje in nosilce takih jezikovnih idej; razume zakonitosti, ki so privedle do poenotenja slovenske knjižne norme, procese poenotenja in razmerja med različnimi knjižnimi različicami; razume in razloži (jezikovno) povezanost v slovenskem geografskem prostoru – model izenačenja jezikovnega in nacionalnega/političnega vprašanja iz 19. stoletja sooči z dogodki na Slovenskem konec 20. stoletja in določi jezik kot enega izmed temeljnih državotvornih elementov; kritično ovrednoti položaj slovenskega jezika po Pomladi narodov in predstavi razkorak med teorijo in prakso »novoslovenščine« v drugi polovici 19. stoletja (refleksija na razumevanja sodobnih jezikovnih razmer). Prenosljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Študent uporablja domačo in tujo literature pri zbiranju in interpretiranju podatkov iz zgodovine

Objectives:

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

slovenskega jezika 19. stoletja, kritično analizira različne jezikovne koncepte in dela sinteze, ki so uporabne za sodobno jezikovno politiko in načrtovanje; (refleksija na enačbo: jezikovna enotnost je pogoj za nacionalno samostojnost).

--

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja, seminar, delo v skupinah, individualne naloge, kviz, filmi.

Learning and teaching methods:

--

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

Domače naloge.	40 %	
Aktivno sodelovanje na predavanjih.	20 %	
Ustni izpit.	40 %	

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

- Knjižnica,
- TV-učilnica.

Material conditions for subject realization

--

Obveznosti študentov:

(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)
Ustni izpit, domače naloge, aktivno sodelovanje na predavanjih.

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Oblikovne in slogovne določnice starejše slovenske književnosti
--	---

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		3.	5.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code: X

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer: doc. dr. Blanka Bošnjak, hab.: slovenska književnost

Jeziki / Languages: Predavanja / Lecture: Slovenščina
Vaje / Tutorial: Slovenščina

Vsebina:	Contents (Syllabus outline):
<ul style="list-style-type: none"> • Verzologija<ul style="list-style-type: none"> ○ metrični sistemi: silabični, silabotonični, naglasni, svobodni verz; ○ vrste rim in asonanc; ○ vrste kitic (romarska kitica, ambrozijanska kitica idr.). • Stilistika<ul style="list-style-type: none"> ○ besedna in skladenjska sredstva: ponavljanje (anafora ...), pleonazem idr., retorično vprašanje, hiazem; ○ tropi: metafora, metonimija, epitet, simbol, alegorija, idr.; ○ prozne, pesemske in dramske vrste: himna, psalm, sekvenca idr.; pridiga, katekizem, pasijon, liturgična drama idr. • Gradivo: od 10. do 19. stoletja ter rock 20. stoletja: verske pesmi (božične, velikonočne, svetniške, Marijine), posvetne pesmi, rock pesmi; molitve, pridige, katekizmi, pasijoni. Brižinski spomeniki, Stiški rokopis, Trubar, rokopisne pesmarice 17. in 18. stoletja, Valvazor, Svetokriški, Pisanice, rock ...	

Temeljni študijski viri / Textbooks:

Gspan Alfonz, 1979: *Cvetnik slovenskega umetnega pesništva do srede XIX. stoletja*, 1 in 2. Ljubljana: Slovenska matica.
Pretnar Tone, 1997: *Iz zgodovine slovenskega verzne oblikovanja*. Ljubljana: Filozofska fakulteta.
Bjelčevič Aleksander: *Verz in kitica v popularni glasbi od srednjega veka do metala, punka in rapa. 40. seminar slovenskega jezika, literature in kulture*. Ljubljana: Filozofska fakulteta.
Snoj Jurij, 1999: *Gregorijanski koral*. Ljubljana: Založba ZRC.
The New Princeton Encyclopedia of Poetry and Poetics. Več izdaj.
Leposlovje in dodatna literatura bo na spletni strani oddelka.

Cilji:

Poznati obliko (metrika, pesemske vrste ...) in funkcijo (petje, liturgija) proze in pesmi; v cerkvenih žanrov (pesmi, drame ...) in v posvetnih (ljudske pesmi, rock pesmi itd.).

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

1. Spoznal bo verzološke, stilistične in žanrske pojme (metrum, ritem, kitica, psalm, liturgija, katekizem ...)
2. Razumel njihovo povezavo z glasbo in kontekstom (verski obredi, petje ...)
3. Spoznal, da se literarne oblike in vrste v času spreminjajo.

Prenosljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Študent bo znal analizirati poljubno pesniško besedilo: metrum, ritem, rimo, strofiko, besedna in skladijska stilna sredstva, trope, pesemske vrste idr.

Metode poučevanja in učenja:

Predavanje z mnogo zgledi, vaje pred tablo, domače naloge.

Načini ocenjevanja:

Ustni izpit, kolokvij.

Delež (v %) /
Weight (in %)

Izpit 70 %, kolokvij 30 %.

Objectives:**Intended learning outcomes:**

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Learning and teaching methods:**Assessment:****Materialni pogoji za izvedbo predmeta :**

Grafoskop, računalnik, projektor.

Material conditions for subject realization**Obveznosti študentov:**

(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)

Domače naloge.

Kolokvij.

Ustni izpit.

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Od pridige do kratke proze
--	----------------------------

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		3.	6.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
30		15			75	4

Nosilec predmeta / Lecturer: doc. dr. Blanka Bošnjak, hab.: slovenska književnost

Jeziki / Predavanja / Lecture: slovenščina

Languages: Vaje / Tutorial: slovenščina

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti: **Prerequisites:**

Jih ni.

Vsebina:

1. Na osnovi poznavanja pojmov iz starejše slovenske književnosti do l. 1800 (še posebej s področja pridigarske prakse) se pri tem predmetu vsebine nadgrajujejo in povezujejo s slovensko kratko pripovedno prozo 19. in 20. stoletja v smislu literarnih referenc (metaliterarni govor, citati struktur, stilizacija, empirični citati, aluzija, izposoje) in različnih oblik kratke proze npr. anekdote, novele ...
2. Ob tem bo podrobneje predstavljena še klasifikacija načinov medbesedilnega sklicevanja, ki ga predstavljata skupini citatnih figur in citatnih zvrsti na jezikovni in besedilni ravni, in jo povezujemo s strukturo pridige in kratke proze.
3. Sledi interpretacija posameznih pridig in slovenske kratke pripovedne proze 19. in 20. stoletja v smislu intertekstualnosti.

Contents (Syllabus outline):

--

Temeljni študijski viri / Textbooks:

- Čas kratke zgodbe: antologija slovenske kratke zgodbe, 1998. (Ur. Tomo Virk). Ljubljana: Študentska organizacija Univerze, Študentska založba. (Zbirka Beletrina).
- Marko Juvan, 1987: Dialog literature z literaturo ali kaj so literarne reference. *Problemi. Literatura* 25/1. 99–111.
- - - 2000: *Intertekstualnost*. Ljubljana: DZS.
- Matjaž Kmecl, 1975: *Od pridige do kriminalke ali o meščanskih začetkih slovenske pripovedne proze*. Ljubljana: Mladinska knjiga.
- Gregor Kocijan, 1983: *Kratka pripovedna proza od Trdine do Kersnika*. Ljubljana: DZS.
- - - 1996: *Kratka pripovedna proza v obdobju moderne: literarnozgodovinska študija*. Ljubljana: Znanstveni inštitut filozofske fakultete.
- *Starejša slovenska nabožna književnost*, 1997. (Izbral in spremna besedila napisal Igor Grdina). Ljubljana: DZS. (Klasje; 4).

Cilji:

1. Pridigarska praksa in pridigarska besedila

Objectives:

--

- starejše slovenske književnosti do l. 1800.
2. Struktura kratke pripovedne proze 19. in 20. stoletja.
  3. Literarne reference (metaliterarni govor, citati struktur, stilizacija, empirični citati, aluzija, izposoje).
  4. Klasifikacija načinov medbesedilnega sklicevanja, ki ga predstavljata skupini citatnih figur in citatnih zvrsti na jezikovni in besedilni ravni.
  5. Intertekstualno povezovanje strukture pridige in kratke proze, tudi na ravni različnih oblik kratke proze, npr. anekdote, novele ...
  6. Interpretacija posameznih pridig in slovenske kratke pripovedne proze 19. in 20. stoletja v smislu intertekstualnosti.

Predvideni študijski rezultati:

- Znanje in razumevanje:
- Zmožnost razumevanja in poznavanje pridigarske prakse in pridigarskih besedil starejše slovenske književnosti do l. 1800.
  - Zmožnost razumevanja in poznavanje strukture kratke pripovedne proze 19. in 20. stoletja.
  - Zmožnost razumevanja in poznavanje literarnih reference (metaliterarni govor, citati struktur, stilizacija, empirični citati, aluzija, izposoje).
  - Zmožnost razumevanja in poznavanje klasifikacije načinov medbesedilnega sklicevanja.
  - Zmožnost razumevanja in poznavanje strukture pridige in kratke proze v kontekstu intertekstualnega povezovanja tudi preko različnih oblik kratke proze, npr. anekdote, novele ...
  - Zmožnost izvajanja interpretacije posameznih pridig in slovenske kratke pripovedne proze 19. in 20. stoletja v smislu intertekstualnosti.
- Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
1. Poznavanje in povezovanje vedenj s področja pridigarske prakse in pridigarskih besedil starejše slovenske književnosti do l. 1800 ter strukture kratke pripovedne proze 19. in 20. stoletja s pomočjo literarnih referenc kakor tudi načinov medbesedilnega sklicevanja.
  2. Veščina interpretiranja posameznih pridig in slovenske kratke pripovedne proze 19. in 20. stoletja v smislu intertekstualnosti in pojavljanja različnih oblik kratke proze, npr. anekdote in novele v pridigi.

Intended learning outcomes:

- Knowledge and Understanding:
-
- Transferable/Key Skills and other attributes:

Metode poučevanja in učenja:

- *Poučevanja*: znanstvene metode: historična, formalnoanalitična, primerjalna in interpretacijska metoda.
- *Učenja*: formalnologične metode - analiza, sinteza, dedukcija, indukcija, deskripcija.

Learning and teaching methods:

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

Ustni izpit.	100 %	
--------------	-------	--

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

Grafoskop, računalnik, projektor.

Material conditions for subject realization

Obveznosti študentov:

(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

<ul style="list-style-type: none"> • Opravljen seminar; • opravljene seminarske vaje, • ustni izpit.	
---	--

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Osnove eksperimentalne fonetike
--	---------------------------------

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		2.	3.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Predavanja / Lecture:
Languages: Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

Pojem fonetike z različnih vidikov preučevanja (artikulacijska ali izgovorna, akustična ali slušna; ušesna, eksperimentalna).
Zgodovinski oris eksperimentalne fonetike.
Temeljni pojmi akustične fonetike (zvočnik, valovanje, ton, zven, šum, pok; osnovna frekvenca in harmonske frekvence; jakost (decibel) in glasnost (fon); zaznavni vidik frekvence (bark, mel); tonska višina).
Metodologija preučevanja glasovnega gradiva (terensko delo: postavitve v prostoru in okolica, mikrofoni, snemalna naprava itd.) ter ustrezno ravnanje s posnetki (morebitna digitalizacija, obdelava, hranjenje).
Programi za digitalno analizo govora (izbor).
Digitalizacija govora.
Razmejevanje (segmentacija) (narečnih) glasov.
Označevanje (labeliranje) glasov v spontanem (narečnem) govoru.
Pisave za zapis (narečnih) glasov.
Spektrografiranje ((narečnih) samoglasnikov in soglasnikov).

Contents (Syllabus outline):

Temeljni študijski viri / Textbooks:

France Bezlaj, 1939: *Oris slovenskega knjižnega izgovora*. Ljubljana: Učiteljska tiskarna.
Peter Ladefoged, 2003: *Phonetic data analysis: An introduction to fieldwork and instrumental techniques*. Malden [...]: Blackwell Publishing (poglavja 4, 5, 6).
Ilse Lehiste, 1961: The Phonemes of Slovene. *International Journal of Slavic Linguistics*. 48–66.
Peter Jurgec, Melita Zemljak Jontes, 2006: Metodologija preučevanja glasovnega gradiva. Maribor: *Diahronija in sinhronija v dialektoloških raziskavah*, Zora 41. 303–309.
Tatjana Srebot - Rejec, 1988: *Word Accent and Vowel Duration in Standard Slovene: An Acoustic and Linguistic Investigation*. München: Verlag Otto Sagner, XX.

Jože Toporišič, 1975: Formanti slovenskega knjižnega jezika. *Slavistična revija* 23/2. 153–196.
 Melita Zemljak, 2002: Problematika meritev trajanj narečnih glasov. Maribor: *Med dialektologijo in zgodovino slovenskega jezika*, Zora 18. 61–70.

Cilji:

Študentje se seznanijo z različnimi vidiki preučevanja fonetike s poudarkom na eksperimentalni fonetiki. Usvojijo temeljne pojme akustične fonetike, metodologijo preučevanja glasovnega gradiva in njegove digitalizacije. Spoznajo izbrane programe za digitalno analizo govora ter usvojijo razmejevanje (segmentacijo) in označevanje (labeliranje) glasov. Študentje usvojijo osnove spektrografiranja glasov. Seznanijo se z razlikami in podobnostmi dela s knjižnimi in narečnimi glasovi.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
 Študentje podrobneje poznajo eksperimentalno fonetiko in temeljne pojme akustične fonetike. Obvladajo delo z izbranimi računalniškimi programi za digitalno analizo govora. Na podlagi tega znajo govorno gradivo obdelati od faze snemanja do digitalizacije in same analize (označevanje in spektrografiranje glasov).

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
 Pridobljeno metodološko, eksperimentalno in akustično znanje je nujno potrebno za pripravo diplomskega dela s področja fonetike knjižnega in/ali narečnega govora.

Metode poučevanja in učenja:

Frontalno delo, skupinsko delo, individualno delo.

Načini ocenjevanja:

Aktivno sodelovanje na predavanjih in pri seminarjih vajah.	20 %
Seminarska vaja.	20 %
Pisni izpit.	60 %

Objectives:

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

 Transferable/Key Skills and other attributes:

Learning and teaching methods:

Assessment:

Delež (v %) /
 Weight (in %)

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

Prenosni računalnik, projektor, zvočniki; potrebna specialna računalniška programska oprema. Stacionarni računalniki v računalniški učilnici. Kasetofon, minidisk, CD/DVD-predvajalnik.

Material conditions for subject realization

Obveznosti študentov:

(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)
 Študij predpisane literature.
 Delo na terenu (zbiranje gradiva).
 Domače naloge (analiza gradiva, poročanje o rezultatih analize). Aktivno sodelovanje v seminarju.
 Seminarska vaja.
 Pisni izpit.

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Poetika slovenske pripovedne proze 19. stol.
--	--

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni študijski program 1. stopnje Slovenski jezik in književnost		2.	4.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages: Predavanja / Lecture:
Vaje / Tutorial:

Vsebina:	Contents (Syllabus outline):
<p>Vsebina predmeta, prvič, sledi glavnim poetološkim premikom, ki so se odvili na področju slovenske pripovedne proze 19. stoletja, ter posledicam, ki jih je ta dinamika pustila na drugih področjih obravnavanega korpusa. Bistvena za koncept tega predmeta je izbira poglavij, zato ker je mogoče le tako oblikovati problemsko celovit pristop.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Definicija pojma poetika. 2. Pridržni narativni vzorci in prenos krištofšmidovskega modela. 3. Prvi slovenski roman. 4. Zvrstni in žanrski vidik proze. 5. Pojavljanje realistične poetike. 6. Vplivi narodnokonstruktivne ideje na poetiko slovenske pripovedne proze 19.stol. 7. Funkcionalne razlike med dolgo in kratko slovensko pripovedno prozo 19. stol. <p>Študij predmeta bo argumentirano pokazal, da je slovenska književnost v določenem trenutku oživljala procese zahodnoevropskega literarnega kroga, spet drugič aktualizirala družbeno, tudi politično dogajanje doma.</p>	

Temeljni študijski viri / Textbooks:

Kmecl Matjaž, 1981: *Rojstvo slovenskega romana*. Ljubljana: MK.
Paternu Boris, 1974: *Pogledi na slovensko književnost*. Ljubljana. Partizanska knjiga. (ustrezna poglavja).
Pogačnik Jože, 1998: *Slovenska književnost I*. Ljubljana: DZS. (ustrezna poglavja)

Cilji: _____ **Objectives:** _____

Glavni namen predmeta je argumentirano slediti literarnim procesom, ki so se odvijali v slovenski pripovedni prozi v 19. stol. Tukaj gre zlasti za definicijo in razumevanje določenih tradicionalnih pripovednih in idejnih vzorcev, spodbud aktualne zahodnoevropske književne prakse ter za analizo funkcionalnih zvez z neposrednim narodnostnim in socialnim dogajanjem.

Predvideni študijski rezultati:

Intended learning outcomes:

Znanje in razumevanje:
Študenti bodo po opravljenih obveznostih usposobljeni za samostojno refleksijo slovenske pripovedne proze 19. stol. To pomeni, da bodo razumeli vzroke in pomene posameznih pojavov, znali bodo razložiti književne procese, prav tako bodo lahko sami analizirali literarne strukture. Prenosljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
Vsebine tega predmeta odlično dopolnjujejo razumevanje slovenske književnosti 19. stol., zato je najpomembnejši prenos znotraj predmetov, ki se ukvarjajo s tem korpusom. Vsebine predmeta oblikujejo vidik, ki se ga da uporabiti tudi pri študiju literarne teorije in zgodovine.

Metode poučevanja in učenja:

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Learning and teaching methods:

Predavanja vključujejo spodbujanje študentov k problemskemu pristopu in k reševanju načrtovanih specifičnih problemov. Aktivna navzočnost pri predavanjih. Kritičen študij navedene in druge literature.

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

Ustni izpit.
Seminarske vaje.

Izpit 70 %, seminarske vaje 30 %.

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

Z avdiovizualnimi sredstvi opremljena predavalnica.

Material conditions for subject realization

Obveznosti študentov:

(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)
Ustni izpit.
Aktivna udeležba na predavanjih in seminarjih.
Pisno seminarsko delo.

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Pokrajinske različice knjižnega jezika
--	--

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		3.	6.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code: X

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. Vaje Tutorial	Lab. Vaje Lab. Work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. Work	ECTS
30		15			45	3

Nosilec predmeta / Lecturer: Red. prof. dr. Marko Jesenšek, habilitiran za slovenski jezik

Jeziki / Predavanja / Lecture: Slovenščina
Languages: Vaje / Tutorial: Slovenščina

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti: Prerequisites:

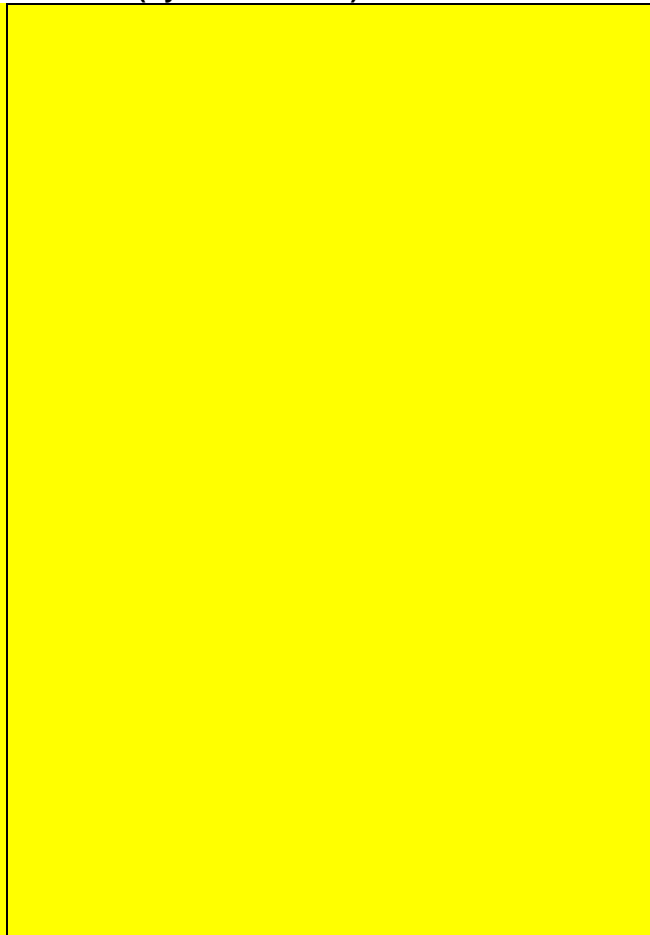
Kandidat mora doseči .... ECTS na predhodnem študiju. Ni pogojev.

Graduate degree .... ECTS.

Vsebina:

Contents (Syllabus outline):

1. Slovenski alpski in panonski jezikovni prostor in njuna razlikovalnost v najstarejših slovenskih molitvenih obrazcih.
2. Knjižne in pokrajinske različice slovenskega jezika
– koroška različica,
– prekmurska različica,
– vzhodnoštajerska različica,
– tržaška in videmska usmeritev.

Analiza besedil pokrajinskih jezikovnih različic in razlaga vzrokov za njihovo funkcijsko (ne)popolnost oz. okrnjenost; Razlikovalnost v glasoslovju, oblikoslovju in skladnji ter obravnava posebnosti pri posameznih besednih vrstah in kategorijah (spol, sklon, število; oseba, čas, naklon, način...)
Nastajanje značilne terminologije in vprašanje normativnosti jezikovnih različic.
Značilno besedje in kontrastivna primerjava z narečji.
3. Delo s slovarji (Alasia; Megiser, Jarnik, Gutsman; Apostel, Čebul, Zgajšek, Harman, Alič, Penn, Miklošič; Murko, Caf) – teoretični in praktični vidiki slovaropisja in sestava pokrajinskih slovarjev (rokopisne in tiskane

izdaje ter njihov vpliv na oblikovanje slovenskega besedišča).
4. Normativnost v slovnica (Gutsman; Zagajšek, Šmigoc, Dajnko, Murko, Muršec; Pavel) – teoretične osnove in razlikovalna norma do osrednjeslovenskega knjižnega jezika

Temeljni študijski viri / Textbooks:

Marko Jesenšek, 2009: Nastanek in razvoj vzhodnoštajerskega knjižnega jezika. *Časopis za zgodovino in narodopisje*, št. 1, str. 91–112.
--. 2005: *The Slovene Language in Alpine and Panonian Language Area*. Krakow.
Marko Jesenšek (ur.), 2008: *Od Megiserja do elektronske izdaje Pleteršnikovega slovarja*. Maribor, (ZORA 56).
Martina Orožen, 2003: *Razvoj slovenske jezikoslovne misli*. Maribor, (ZORA 26)
Vilko Novak, 1976: *Izbor prekmurskega slovstva*. Ljubljana.

Cilji:

Študenti spoznajo dvojnični razvoj slovenskega knjižnega jezika in vse njegove pokrajinske (knjižne) različice.
Razumejo različne slovnične zgradbe slovenskega jezika, poznajo razlikovalno besedje, glasoslovje, oblikoslovje in skladnjo v razvoju slovenskega jezika.
Usvojijo slovaropisne načine in tehnike pri sestavljanju slovenskih pokrajinskih slovarjev.
Seznanijo se z različnimi teoretičnimi in praktičnimi principi pri sestavljanju slovnice slovenskega jezika.
Spoznajo vzroke za nastanek pokrajinskih jezikovnih različic na Slovenskem in jih ne razlagaj kot jezikovni partikularizem ali separatizem.

Objectives:

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
Sociolingvistično, nacionalno in državnopravno gledano je slovenski jezik danes enoten, do sredine 19. stoletja pa je imel vsaj dve knjižni različici in več pokrajinskih norm.
Študenti razumejo dvojnični razvoj slovenske knjižne norme kot posledico alpskega (karantanskega) in panonskega jezikovnega, kulturnega, zgodovinskega in geografskega vpliva.
Pokrajinskost slovenskega jezika ne enačimo z jezikovnim odpadništvom – Trubarja razumemo kot začetnika osrednjeslovenskega knjižnega jezika (tej smeri so se pridružili Korošci in Tržačani), Kuzmiča kot glavnega predstavnika prekmurskega knjižnega jezika in Dajnka kot slovničarja in utemeljitelja vzhodnoštajerske knjižne različice.
Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
Študent pozna, bere in razume besedila, napisana v različicah slovenskega knjižnega jezika ter zna utemeljiti različne razvojne usmeritve v glasoslovju, oblikoslovju, skladnji in besedju.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Metode poučevanja in učenja:**Learning and teaching methods:**

Predavanje, seminar, delo v skupinah.	
---------------------------------------	--

Načini ocenjevanja: Delež (v %) /
Weight (in %)**Assessment:**

Ustni izpit	40%	
Domače naloge	40 %	
Aktivno delo študenta v seminarju	20%	

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :**Material conditions for subject realization**

Knjižnica	
-----------	--

Obveznosti študentov:**Students' commitments:***(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)**(written, oral examination, coursework, projects):*

Ustni izpit, domače naloge, aktivno sodelovanje na predavanjih.	
---	--

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Pragmatično jezikoslovje
--	--------------------------

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		3.	5.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages: Predavanja / Lecture:
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

- Definicija/opredelitev pragmatike.
- Pojem in pomen konteksta oz. sporočanje okolščin, kot so udeleženci: sporočevalec, prejemnik; družbeno razmerje med udeleženci, namen, nanašanje okvir, sporočanje položaj; (so)besedilo.
- Načelo sodelovanja (Grice).
- Načelo vljudnosti (Leech).
- Nanašanje zaporedja v besedilu.
- Sporazumevalna zmožnost (jezikovna in pragmatična zmožnost).
- Teorija govornih dejanj. Govorna dejanja po Austinu, Searlu, Kunst Gnamuševi.

Content (Syllabus outline):

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

- 1 Robert Alain de Beaugrande, Wolfgang Ulrich Dressler, Aleksandra Derganc, Tjaša Miklič, 1992: *Uvod v besediloslovje*. Ljubljana: Park, 84–100.
- 2 Olga Kunst Gnamuš, 1984: *Govorno dejanje – družbeno dejanje. Komunikacijski model jezikovne vzgoje*. Ljubljana: Pedagoški inštitut. Ustrezna poglavja.
- 3 - - 1991: *Sporazumevanje med željo, resnico in učinkom*. Ljubljana: Slovensko društvo raziskovalcev šolskega polja.
- 4 Jef Verschueren, 2000: *Razumeti pragmatiko*. Ljubljana: Založba *cf.
- 5 Renata Zadravec-Pešec, 1994: *Pragmatično jezikoslovje*. Temeljni pojmi. 1. natis. Ljubljana: Pedagoški inštitut, Center za diskurzivne študije.

Cilji:

Objectives:

Spreminja sporočanje okolice in temu ustrezno (pre)oblikuje besedilo. Ugotavlja razlike med besedili.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
Ozaveščenost vedenja o razlikah med sporočnimi položaji, tvorijo in analizirajo nove situacije ter vrednotijo tako nastala besedila.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
Pridobivanje in nadgrajevanje jezikovne zmožnosti (slovnica pravilnost in pragmatična ustreznost).

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Metode poučevanja in učenja:

Individualno in skupinsko delo, delo v dvojicah
Predavanja in seminarji.

Learning and teaching methods:

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

- Ustni izpit,
- aktivno sodelovanje na predavanjih in v seminarju,
- seminarska naloga.

40 %
30 %
30 %

Type (examination, oral, coursework, project):

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

Pri delu se bodo uporabljali prenosni računalnik z ustrežno programsko in strojno opremo, zvočniki, projektor, DVD-/CD-predvajalnik, TV-sprejemnik, radio, grafoskop.

Material conditions for subject realization

Obveznosti študentov:

(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)

- aktivno sodelovanje na predavanjih in v seminarju,
- seminarska naloga,
- ustni izpit.

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Pridižni vzorci v starejšem slovenskem slovstvu
--	---

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		1.	2.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer: doc. dr. Blanka Bošnjak, hab.: slovenska književnost

Jeziki / Predavanja / Lecture: slovenščina

Languages: Vaje / Tutorial: slovenščina

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti: **Prerequisites:**

Jih ni.

Vsebina:

1. Stilna, idejna in motivno-tematska analiza pridig reformatorja Primoža Trubarja.
2. Stilna, idejna in motivno-tematska analiza pridig kapucina Janeza Svetokriškega.
3. Stilna, idejna in motivno-tematska analiza pridige Matije Trosta »Ena lepa inu pridna pridiga ...«.
4. Stilna, idejna in motivno-tematska analiza pridig kapucina Rogerija Ljubljanskega (Mihaela Krammerja).
5. Stilna, idejna in motivno-tematska analiza pridig jezuita Jerneja Basarja.

Contents (Syllabus outline):

--

Temeljni študijski viri / Textbooks:

Jože Pogačnik (ur.), 1971: *Reformacijsko slovstvo: izbrano delo*. Ljubljana: Mladinska knjiga. (Naša beseda).

Jože Pogačnik idr. (ur.), 1971: *Valvasor in sodobniki: izbrano delo*. Ljubljana: Mladinska knjiga.

Jože Rajhman, 1986: *Trubarjev svet*. Trst: Založništvo Tržaškega tiska, Ljubljana: ADIT.

Mirko Rupel (ur.), 1991: *Sacrum promptuarium Janeza Svetokriškega*. Koper: Lipa.

Janez Svetokriški, 1969: *Pridige*. Ljubljana: Mladinska knjiga. (Kondor; 111).

Primož Trubar, 1996: *Catehismus s dveima islagama*. Faks. Ljubljana: DZS.

Cilji:

Objectives:

1. Stilna, idejna in motivno-tematska analiza pridig reformatorja Primoža Trubarja.
2. Stilna, idejna in motivno-tematska analiza pridig kapucina Janeza Svetokriškega.
3. Stilna, idejna in motivno-tematska analiza pridige Matije Trosta »Ena lepa inu pridna pridiga ...«.
4. Stilna, idejna in motivno-tematska analiza pridig kapucina Rogerija Ljubljanskega (Mihaela Krammerja).
5. Stilna, idejna in motivno-tematska analiza pridig jezuita Jerneja Basarja.

--	--

Predvideni študijski rezultati:

Intended learning outcomes:

Znanje in razumevanje:

Zmožnost in poznavanje stilne, idejne in motivno-tematske analize pridig reformatorja Primoža Trubarja, kapucina Janeza Svetokriškega, pridige Matije Trosta »Ena lepa inu pridna pridiga ...«, pridig kapucina Rogerija Ljubljanskega (Mihaela Krammerja) in jezuita Jerneja Basarja.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Veščina interpretiranja ter stilne, idejne in motivno-tematske analize pridig ključnih avtorjev reformacije in baroka.

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Metode poučevanja in učenja:

Learning and teaching methods:

Metode:

- poučevanja: znanstvene metode: historična, formalnoanalitična metoda in poudarek na interpretacijski metodi,
- učenja: formalnologične metode – analiza, sinteza, dedukcija, indukcija, deskripcija.

--	--

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

Pisni izpit.	50 %	
Ustni izpit.	50 %	

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

- Ustrezna literatura in viri.

Material conditions for subject realization

--	--

Obveznosti študentov:

(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

<ul style="list-style-type: none"> - Opravljen seminar; - pisni izpit, - ustni izpit. 	
--	--

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Psiholingvistika
--	------------------

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		3.	6.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
30		15			75	4

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages: Predavanja / Lecture:
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

- Opredelitev temeljnih pojmov.
- Jezik, mišljenje, besedilo.
- Pridobivanje jezikovne zmožnosti oz. razvoj govora.
- Spomin in jezik.
- Biološke podstave človekove jezikovne zmožnosti.
- N. Chomsky kot eden prvih, ki so se ukvarjali tudi s psihološko stranjo jezika.
- Udeleženec konkretnega sporočanja kot položaja kot razum v družbi.
- Iskanje odgovorov na vprašanja, kot so: kako jezikovni uporabniki rešujejo dvoumnost, kakšna je vloga skladnje pri interpretaciji stavčne povedi oz. govornega odstavka.

Content (Syllabus outline):

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

- 1 Noam Chomsky, 1989: *Znanje jezika*. Ljubljana: Mladinska knjiga.
- 2 Simona Kranjc, 1999: *Razvoj govora predšolskih otrok*. Ljubljana: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete.
- 3 Jan Nuyts, 1992: *Aspects of a Cognitive-Pragmatic Theory of Language*. On Cognition, Functionalism, and grammar. Amsterdam, Philadelphia: John Benjamins Publishing Company.
- 4 Steven Pinker, 1994: *The Language Instinct*. New York: William Morrow.
- 5 Karmen Teržan Kopecky, 2001: *Psihološke dimenzije jezikovnih ravnanj*. Maribor: Pedagoška fakulteta.
- 6 Revija *Panika: širimo psihološka obzorja*. Izdaja jo Društvo študentov psihologije Slovenije, Ljubljana (Aškerčeva 2).

Cilji:

Študent prepozna, razume, uporablja, analizira, sintetizira in ovrednoti jezikovne procese s psiholingvističnega vidika.

Objectives:

--

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
Študenti prepoznajo, razumejo in vrednotijo pridobivanje jezikovne zmožnosti.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
Sposobnost razumevanja in vrednotenja procesov pri usvajanju jezika ter pri tvorjenju in razumevanju besedil.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Metode poučevanja in učenja:

Individualno in skupinsko delo, delo v dvojicah.
Predavanja, seminarji in seminarske vaje.

Learning and teaching methods:

--

Načini ocenjevanja:

- Ustni izpit,
- aktivno sodelovanje na predavanjih, in pri seminarjskih vajah,

Delež (v %) /
Weight (in %)

80 %
20 %

Assessment:

Type (examination, oral, coursework, project):

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

Pri delu se bodo uporabljali prenosni računalnik z ustrežno programsko in strojno opremo, zvočniki, projektor, DVD/CD-predvajalnik, TV-sprejemnik, radio, grafoskop.

Material conditions for subject realization

--

Obveznosti študentov:

(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)

- Aktivna udeležba in sodelovanje pri vseh formalnih oblikah študijskega procesa,
- ustni izpit.

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

--

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Razvoj slovenskega jezika
--	---------------------------

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		2.	4.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code: X

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
30		15			75	4

Nosilec predmeta / Lecturer: red. prof. dr. Marko Jesenšek, hab.: slovenski jezik; izr. prof. dr. Mihaela Koletnik, hab.: slovenski jezik

Jeziki / Languages: Predavanja / Lecture: slovenščina
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Jih ni.

Prerequisites:

Vsebina:

1. Izhodiščni vokalni sistem in 1. razvojna faza od 6. do 10. stoletja.
2. Pregled razvojnih etap v slovenskem vokalizmu.
3. Sistemski razvoj dolgega in kratkega vokalizma.
4. Razvoj prozodičnega sistema v slovenskem vokalizmu.
5. Primerjalno (razmerje do stare cerkvene slovanščine in knjižnega jezika) in kontrolno (stanje v slovenskih narečjih) predstavljen diahroni razvoj slovenskih soglasnikov in soglasniških skupin ter nominalnih, zaimenskih in glagolskih oblik od Brižinskih spomenikov do tiskov 20. stoletja (moška, ženska, srednja sklanjatev, pridevniki, zaimki in števniki; pri glagolu klasifikacija, osebne in neosebne oblike, število, časovni sistem, opisne glagolske oblike, vid).

Contents (Syllabus outline):

Temeljni študijski viri / Textbooks:

- Marc L. Greenberg, 2002: *Zgodovinsko glasoslovje slovenskega jezika*. Maribor: Založba Aristej.
Marko Jesenšek, 1998: *Deležniki in deležja na -č in -ši*, Maribor: Slavistično društvo (Zora 5).
Martina Orožen, 1996: *Poglavja iz zgodovine slovenskega knjižnega jezika : (od Brižinskih spomenikov do Kopitarja)*. Ljubljana: Filozofska fakulteta.
- - 2003: *Razvoj slovenske jezikoslovne misli*. Maribor: Slavistično društvo (Zora 26).
Fran Ramovš, 1936: *Kratka zgodovina slovenskega jezika*. Ljubljana: Akademsko založba.
- - 1950: Relativna kronologija slovenskih akcentskih pojavov. *Slavistična revija III.* 16–22.
Jakob Rigler, 1967: Pregled osnovnih razvojnih etap v slovenskem vokalizmu. *Slavistična revija XV/1–2.* 129–152.

Cilji:

1. Spoznavanje diahronih razsežnosti jezikovnih pojavov.

Objectives:

2. Pojmovanje jezika kot hierarhično urejenega sestava.
3. Spoznavanje zgodovinskega razvoja kot pogoj za razumevanje sistemskih zakonitosti knjižnega jezika.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študentje:

- razumejo najstarejše glasoslovne spremembe praslovanščine po naselitvi Slovanov v Alpah, na Krasu in v panonskem prostoru in jih znajo povezati s sistemom slovenskega (knjižnega) jezika;
- razumejo razvojne smernice v slovenskem vokalizmu, konzonatizmu in morfologiji;
- razumejo pojme, zakonitosti in procese v razvoju slovenskega jezika;
- uporabljajo pridobljeno znanje (principe in zakonitosti) na posameznih primerih (znajo analizirati glasoslovje in oblikoslovje slovenskih narečnih ter zgodovinskih besedil);
- iščejo povezave s sodobnim jezikom in
- utemeljujejo ter razlagajo sinhrono podobo jezika s principi diahronije.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- razvijanje sposobnosti kontrastivne analize ob narečnih, zgodovinskih in drugih besedilih;
- razvijanje diahronega pogleda na slovenski jezik;
- povezovanje diahronih in sinhronih jezikovnih konceptov;
- zbirajo in razlagajo podatke iz zgodovine jezika;
- prepoznavajo, rešujejo in kritično analizirajo sodobna jezikovna vprašanja s pomočjo diahronega pogleda na jezik.

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja in seminarske vaje, metoda dela z besedilom, metoda dela z avdio- in videoposnetki, skupinsko in individualno delo.

Načini ocenjevanja:

Aktivno sodelovanje na predavanjih in pri seminarskih vajah.	10 %
Domače naloge.	20 %
Pisni kolokvij.	20 %
Pisni izpit.	25 %
Ustni izpit.	25 %

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

Prenosni računalnik, projektor, zvočniki, televizija, videorekorder, DVD/CD-predvajalnik, kasetofon in grafoskop.

Obveznosti študentov:

(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)

Pisni in ustni izpit.
Seminarska vaja.
Pisni kolokvij.
Študij predpisane literature.
Domače naloge (analiza gradiva, poročanje o

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Learning and teaching methods:

Assessment:

Delež (v %) /
Weight (in %)

Material conditions for subject realization

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

rezultatih analize). Aktivno sodelovanje na predavanjih in pri seminarских vajah.	
---	--

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Semantika
--	-----------

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		3.	6.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code: X

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
30		15			75	4

Nosilec predmeta / Lecturer: doc. dr. Elizabeta Bernjak, hab.: slovenski knj. jezik

Jeziki / Predavanja / Lecture: slovenščina
Languages: Vaje / Tutorial: slovenščina

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Jih ni.

Graduate degree .... ECTS.

Vsebina:

Contents (Syllabus outline):

– Semantika v različnih jezikoslovnih pristopih (strukturalizem, praška šola, generativizem, kognitivizem).
– Semantika in semaziologija, onomaziologija, semiotika, skladnja, pragmatika.
– Semantika v luči tvorbenne teorije jezika.
– Skladnja in semantika stavčne logike.
– Denotacijska in reprezentacijska teorija pomena.
– Načelo sestavljivosti pomena jezikovnega izraza.
– Kategorizacija (Aristotelovske kategorije, prototipi, družinska podobnost, teorija množic z zabrisanimi mejami – *fuzzy sets*).
– Pomenska razmerja (sinonimija, polisemija, homonimija, predpostavka, dvoumnost, nedoločnost).
– Polisemantične kategorije v oblikoslovju in skladni.
– Semantično polje.
– Pomen in konceptualizacija v kognitivnem jezikoslovju (izkušenski realizem).
– Upodabljanje in njegove razsežnosti.
– Kognitivna teorija metafore in metonimije.
– Definiranje pojmov v kognitivnem jezikoslovju. – Pragmatika kot teorija smiselne rabe jezika (teorija govornih dejanj, načela in implikature).

Temeljni študijski viri / Textbooks:

- J. L. Austin, 1990: *Kako napravimo kaj z besedami*. Prev. B. Lešnik. Ljubljana: ŠKUC: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete.
A. Będkowska – Kopczyk, 2004: *Jezikovna podoba negativnih čustev v slovenščini*. Kognitivni pristop. Prev. T. Jamnik. Ljubljana: Študentska založba. (Izbrana poglavja).
R. Dirven, M. Verspoor, (eds.) 1998: *Cognitive Exploration of Language and Linguistics*. Amsterdam; Philadelphia: John Benjamins. (2. in 6. poglavje).
G. Lakoff, 1998: Sodobna teorija metafore. V: B. Kante, 1998: *Kaj je metafora?* Ljubljana: Krtina. 271–325.

G. Lakoff, M. Johnson, 1980: *Metaphors We Live By*. Chicago: University of Chicago Press.
 J. Lyons, 1977: *Semantics I, II*. Cambridge University Press, Cambridge.
 E. Kržišnik, 2005: Frazeologija v luči kulture. 41. seminar slovenskega jezika, literature in kulture. 67–81.
 J. Snoj, 2004: *Tipologija slovarske večpomenskosti*. Ljubljana: ZRC SAZU.
 J. R. Taylor, 1989: *Linguistic Categorization: Prototypes in Linguistic Theory*. Oxford: University Press.
 A. Vidovič Muha, 2000: *Slovensko leksikalno pomenoslovje: govornica slovarja*. Ljubljana: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete.

Cilji:

Seznani študente:

- z dojemanjem semantike v luči različnih jezikovnih metodologij;
- semantično analizo konceptov in izrekov z vidika različnih metodoloških pristopov;
- z razmerji med pomenoslovjem in drugimi področji, ki se ukvarjajo s pomenskostjo;
- z razmerji med semantiko, skladnjo in pragmatiko;
- s kognitivno teorijo metafore;
- z načini konvencionalnega upodabljanja;
- z vlogo konteksta oz. konceptualnega okvira pri analizi jezikovnih izrazov;
- z razmerjem med konceptualizacijo in pomenom v luči kognitivnega jezikoslovja;
- pomenskostjo govornih dejanj.

Objectives:

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

- študenti se zavedajo različnih pristopov k semantiki in semantični analizi jezikovnih izrazov;
- razumejo in pravilno uporabljajo terminologijo s področja semantike;
- znajo razlikovati med različnimi pristopi h kategorizaciji;
- razumejo vpliv konteksta na pomen posameznih konceptov;
- znajo opraviti semantično analizo jezikovnih izrazov z vidika sestavljivosti pomena;
- znajo določiti pomenska razmerja med jezikovnimi izrazi;
- pri semantični obravnavi jezikovnih izrazov znajo učinkovito uporabiti kognitivno teorijo metafore;
- znajo definirati konkretne in abstraktne koncepte na podlagi slovničnega gesla v SSKJ, frazeologije slovenskega jezika, pregovorov, leposlovnih besedil;
- znajo narediti semantično analizo slovničnih konstrukcij z vidika kognitivnega jezikoslovja;
- znajo analizirati govorna dejanja v luči kulturnega konteksta.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Študenti poleg teoretičnega vedenja obvladajo tudi semantično analizo jezikovnih izrazov.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Metode poučevanja in učenja:

Metode:

- predavanje;
- diskusija;
- vaje – analiza jezikovnega gradiva (SSKJ, SP, jezikovni korpus);
- proučevanje primera;
- seminarske predstavitve;
- aktivno sodelovanje.

Learning and teaching methods:

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

- Domača naloga,
- seminarska naloga,
- pisni izpit.

10 %
20 %
70 %

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

Material conditions for subject realization

– Prenosni računalnik, projektor, zvočniki,
– grafoskop.

Obveznosti študentov:

Students' commitments:

(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)

(written, oral examination, coursework, projects):

– Domača naloga: poročajo o poteku dela (gradivo, literatura ...) za empirični del – študija primera (analiza abstraktnega koncepta), tj. aktivno sodelovanje;
– seminarska naloga (za pristop k izpitu: predstaviti in oddati analizo);
– pisni izpit.

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Skladnja
--	----------

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnostjo		2.	3.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
45		15			60	4

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Predavanja / Lecture:
Languages: Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

- 1 Opredelitev skladnje v sistemu jezikovnega opisa.
- 2 Predmet raziskovanja.
- 3 Skladnja:
  - besednih zvez: podrednih, prirednih, pristavčnih,
  - stavka: tipologija stavkov in stavčni členi,
  - povedi:
    - enostavčne, pastavčne,
    - večstavčne: pri-, pod- in soledne.
- 4 Preneseni ali poročani govor.
- 5 Upovedovanje.
- 6 Besedni in stavčni red.
- 7 Skladnja govornih besedil.

Contents (Syllabus outline):

Temeljni študijski viri / Textbooks:

Simona Kranjc, 1996/97: Govorjeni diskurz. *Jezik in slovstvo*. 307–319.
-- 2003: Skladenjska analiza besedil, ki nastajajo v računalniških klepetih. *Zbornik referatov z Drugega slovensko-hrvaškega slavističnega srečanja*. Ljubljana. 69–82.
Jože Toporišič, 1976: Stilistika skladenjskih pojavov. *Slavistična revija* (24/1). 29–38.
-- 1982: *Nova slovenska skladnja*. Ljubljana: DZS.
-- 2000: *Slovenska slovnica*. Maribor: Založba Obzorja. 487–691.
Ada Vidovič Muha, 1993: Breznikov jezikoslovni nazor v njegovi razpravi o besednem redu. *Slavistična revija* (41/4). 497–507.
Andreja Žele, 2001: *Vežljivost v slovenskem knjižnem jeziku (s poudarkom na glagolu)*. Ljubljana: ZRC SAZU.

Cilji:

- Študenti:
- spoznajo teoretične pojme slovenske skladenjske teorije,
  - spoznajo skladenjsko strukturo slovenskega

Objectives:

jezika,
– uzavestijo prvine upovedovanja in možnosti skladenjskih modifikacij.

Predvideni študijski rezultati:

Intended learning outcomes:

Znanje in razumevanje:
Študenti znajo uporabiti teoretično znanje pri praktični skladenjski analizi:
a) pisanih,
b) govorjenih besedil.
Razumejo pomen stilistike skladenjskih struktur za upovedovanje v različnih okoliščinah.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Obvladovanje skladnje vpliva na sposobnost ubesediljenja in korektno pravopisno in pomensko oblikovanje lastnih besedil in sposobnost ustrezne korekcije tujih besedil.

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Metode poučevanja in učenja:

Learning and teaching methods:

– Predavanje (verbalne metode: razlaganje, pojasnjevanje, diskusija);
– seminar (delo z besedili: analiziranje, sinetiziranje).

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

– Pisni izpit, – ustni izpit, – seminarska naloga.	40 % 40 % 20 %	
--	---	--

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

Ni posebnih pogojev.

Material conditions for subject realization

Obveznosti študentov:

(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

– Pisni izpit, – ustni izpit (zagovor), – seminarska naloga.	
--	--

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Slogovne značilnosti slovenske lirike na prelomu iz 19. v 20. stol.
--	---

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		2.	4.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code: X

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. Vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer: izr. prof. dr. Jožica Čeh, hab.: slovenska književnost

Jeziki / Predavanja / Lecture: slovenščina
Languages: Vaje / Tutorial: slovenščina

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Jih ni.

Vsebina:

1. Slogovni pluralizem v slovenski liriki na prelomu iz 19. v 20. stoletje.
2. Formalizem v slovenski liriki zadnje tretjine 19. stoletja in šablonskost pesniškega sloga. Cankarjeva napoved prenove slovenskega pesniškega sloga sredi 90. let 19. stoletja ob stiku z evropskimi literarnimi smermi in tokovi (dekadencja, impresionizem, simbolizem). Prenovitelji slovenskega pesniškega sloga (Cankar, Župančič, Kette, Murn). Novoromantične slogovne prvine v liriki slovenske moderne.
3. Načelo subjektivizma v slovenski liriki in njegove sledi v pesniškem slogu, zlasti v metaforiki.
4. Slogovne prvine v izbranih pesmih predstavnikov slovenske moderne (Ivan Cankar, Oton Župančič, Dragotin Kette, Josip Murn, Cvetko Golar, Vojслав Mole, Vida Jeraj).

Prerequisites:

Graduate degree .... ECTS.

Contents (Syllabus outline):

--

Temeljni študijski viri / Textbooks:

- France Bernik, 1993: Impresionizem v slovenski liriki. V: France Bernik: *Študije o slovenski poeziji*. Ljubljana: DZS. 99–115.
- Jožica Čeh, 2003: Folklorni svet v liriki slovenske moderne. *Slavistična revija* 51. 211–223.
- Janko Kos, 2001: *Primerjalna zgodovina slovenske literature*. Ljubljana: MK.
- Boris Paternu, 1989: Problem simbolizma v slovenski književnosti. V: Boris Paternu: *Obdobja in slogi v slovenski književnosti*. Mladinska knjiga: Ljubljana. 91–120.
- Franc Zadavec, 1999: *Slovenska književnost II*. Ljubljana: DZS
- Franc Zadavec, 1980: Murnova impresionistična lirika. V: Franc Zadavec: *Elementi slovenske moderne književnosti*. Murska Sobota: Pomurska založba. 91–107.

Cilji:

Objectives:

Študentje spoznajo slogovni pluralizem v pesništvu slovenske moderne.
Usposobijo se za slogovno analizo in interpretacijo pesniškega besedila.
Spoznajo pesniška besedila osrednjih predstavnikov moderne in njihove slogovne značilnosti.

Predvideni študijski rezultati:

--

Intended learning outcomes:

Znanje in razumevanje:
Študentje razumejo slogovni pluralizem v liriki slovenske moderne.
Znajo analizirati in interpretirati slogovne prvine v izbranih pesniških besedilih slovenske moderne.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
Sposobnost analitičnega in sintetičnega mišljenja, opredelitve in rešitve problema.

Metode poučevanja in učenja:

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Learning and teaching methods:

Predavanje, seminar.
Delo z besedilom, analiza, interpretacija.

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

Ustni izpit.	60 %	
Aktivno sodelovanje v seminarju.	20 %	
Pisna naloga.	20 %	

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

Grafoskop in računalnik z možnostjo projiciranja.

Material conditions for subject realization

--

Obveznosti študentov:

(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)

Ustni izpit.
Branje literature in virov.
Delo z besedilom v seminarju (slogovne analize in interpretacije pesniških besedil).
Pisna naloga iz slogovne analize in interpretacije dveh izbranih pesmi iz slovenske lirike na prelomu iz 19. v 20. stoletje.

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

--

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Slovenska književnost 19. in prve pol. 20. stol. na Štajerskem
--	--

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		3.	5.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. Vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Predavanja / Lecture:
Languages: Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

1. Pregled štajerskih avtorjev v slovenski književnosti 19. in prve polovice 20. stoletja ter njihova vloga v regionalnem in slovenskem kontekstu.
2. Izbor štajerskih avtorjev iz posameznih obdobij slovenske književnosti 19. in prve polovice 20. stoletja ter interpretacija izbranih del z vidika regionalnih in nadregionalnih značilnosti na motivno-tematskem, idejnem, slogovnem in jezikovnem področju.
3. Izbor štajerskih avtorjev upošteva umetniško vrednostni kriterij, zastopanost obdobij in literarnih vrst (Leopold Volkmer, Štefan Modrinjak, Stanko Vraz, Jakob Gomilšak, Božidar Borke, Božidar Flegarič, Janko Glazer, Rudolf Maister, Ksaver Meško, Stanko Majcen, Edvard Kocbek, Ivo Brnčič, Bratko Kreft, Ivan Potrč, Anton Ingolič, Stanko Kociper, Ruda Jurčec).

Contents (Syllabus outline):

Temeljni študijski viri / Textbooks:

Ivan Macun, 1883: *Književna zgodovina Slovenskega Štajerja*. Gradec.
Fran Petre, 1939: *Poizkus ilirizma pri Slovencih (1835–1849)*. Ljubljana: SM.
Jože Pogačnik, 1998: *Slovenska književnost I*. Ljubljana: DZS.
Majda Potrata, 1994: *Pesništvo Leopolda Volkmerja*. Maribor: Kulturni forum.
Franc Zadavec, 1999: *Slovenska književnost II*. Ljubljana: DZS
Franc Zadavec (ur.), 1966: *Panonski zbornik*. Murska Sobota: Pomurska založba.

Cilji:

Študentje se seznanijo s slovensko književnostjo 19. in prve polovice 20. stoletja na Štajerskem. Prepoznavajo vlogo regionalnega konteksta v izbranih delih posameznih avtorjev na tematski, idejni in slogovni ravni in njihovo vlogo v slovenski

Objectives:

književnosti.

Predvideni študijski rezultati:

Intended learning outcomes:

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Sposobnost analitičnega in sintetičnega mišljenja, opredelitve in rešitve problema.

Metode poučevanja in učenja:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Learning and teaching methods:

Predavanje.

Delo z besedilom, analiza, interpretacija.

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /

Weight (in %)

Assessment:

Ustni izpit.

Aktivno sodelovanje na seminarskih vajah.

80 %

20 %

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

Grafoskop in računalnik z možnostjo projiciranja.

Material conditions for subject realization

Obveznosti študentov:

(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)

Ustni izpit.

Študij literature in branje virov.

Aktivno sodelovanje na seminarskih vajah (analiza in interpretacija tekstov).

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Slovenska književnost do l. 1800
--	----------------------------------

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		1.	2.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
30		15			75	4

Nosilec predmeta / Lecturer: doc. dr. Blanka Bošnjak, hab.: slovenska književnost

Jeziki / Predavanja / Lecture: slovenščina

Languages: Vaje / Tutorial: slovenščina

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti: **Prerequisites:**

Jih ni.

Vsebina:

1. Slovensko ljudsko slovstvo: pripovedništvo, pesništvo.
2. Starejše slovstvo/pismenstvo: družbene razmere (naselitev Slovanov, pokristjanjevanje), pregled temeljnih spomenikov slovenskega srednjeveškega pismenstva: Brižinski spomeniki I, II, Stiški rokopis, Celovski ali Rateški rokopis, Černjejski (Beneškoslovenski) rokopis, srednjeveško slovstvo v latinščini in nemščini.
3. Začetki slovenske književnosti: protestantska reformacija (Primož Trubar, Sebastjan Krelj, Jurij Dalmatin, Adam Bohorič ...), protireformacija (Tomaž Hren ...), poreformacijski rokopisi (Škofjeloški pasijon, Kalobški rokopis ...).
4. Barok in razsvetljenstvo: družbene razmere, slovenska nabožna književnost konec 17. in 18. stoletja, bukovništvo (Andrej Šuster Drabosnjak ...), akademije, posvetna literatura in književnost 17. in 18. stoletja (Janez Vajkard Valvasor, Janez Ludvik Schönleben, Marko Pohlin, Žiga Zois, Valentin Vodnik, Janez Damascen Dev, Anton Tomaž Linhart, Blaž Kumerdej, Jurij Japelj, Štefan Modrinjak ...).

Contents (Syllabus outline):

--

Temeljni študijski viri / Textbooks:

Brižinski spomeniki: zbornik, 2004. Ur. Jože Faganel, Darko Dolinar. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
Igor Grdina, 1999: *Od Brižinskih spomenikov do razsvetljenstva*. Maribor: Obzorja.
Jože Koruza, 1991: *Slovsstvene študije*. Ljubljana: Filozofska fakulteta. Znanstveni inštitut.
Jože Pogačnik, 1998: *Slovenska književnost I*. Ljubljana: DZS. 7–218.
Marija Stanonik, 1999: *Slovenska slovstvena folklor*. Ljubljana: DZS. Klasje; 6.
Starejša slovenska nabožna književnost, 1997. Izbral in spremna besedila napisal Igor Grdina. Ljubljana: DZS. Klasje; 4.
Marko Terseglav, 1987: *Ljudsko pesništvo*. Ljubljana: DZS. Literarni leksikon; 32.

Cilji:

1. Slovensko ljudsko in starejše nabožno slovstvo.
2. Vpliv zgodovinskih razmer na razmah nabožnega pismenstva.
3. Posamezni spomeniki slovenskega srednjeveškega pismenstva in njihove bistvene značilnosti.
4. Poudarek na stilnih in idejnih značilnostih Brižinskih spomenikov I in II.
5. Latinska in nemška besedila, ki so nastala na slovenskem etničnem ozemlju.
6. Reformacijska in protireformacijska književnost.
7. Zgodovinske razmere v 17. in 18. stoletju.
8. Akademije na Slovenskem v 17. in 18. stoletju.
9. Bukovništvo (Andrej Šuster Drabosnjak ...).
10. Slovenska nabožna in posvetna književnost v času baroka.
11. Slovenska književnost razsvetljenstva s poudarkom na umetnem pesništvu in dramatiki.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

1. Razumevanje vpliva zgodovinskih razmer na razmah nabožnega pismenstva.
2. Zmožnost ločitve slovenskega ljudskega in starejšega nabožnega slovstva.
3. Ločevanje posameznih spomenikov slovenskega srednjeveškega pismenstva in razumevanje njihovih bistvenih značilnosti s poudarkom na stilnih in idejnih značilnostih Brižinskih spomenikov I in II. Poznati je treba tudi latinska in nemška besedila, ki so nastala na slovenskem etničnem ozemlju.
4. Poznavanje in razumevanje reformacijske in protireformacijske književnosti.
5. Razumevanje vpliva zgodovinskih razmer na razmah slovenske književnosti, bukovništva in akademij v 17. in 18. stoletju.
6. Poznavanje in razumevanje slovenske nabožne in posvetne književnosti v času baroka in razsvetljenstva (proza, pesništvo in dramatika).

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Poznavanje zgodovinskega konteksta na slovenskem etničnem ozemlju od naselitve Slovanov do l. 1800 v povezavi z anonimnim ljudskim ter nabožnim slovstvom/pismenstvom kakor tudi v povezavi z nabožno ter posvetno slovensko književnostjo temeljnih avtorjev posameznih obdobj (reformacije, protireformacije, baroka, razsvetljenstva).

Metode poučevanja in učenja:

Metode:

- poučevanja: znanstvene metode: historična, primerjalna, formalnoanalitična in interpretacijska metoda,
- učenja: formalnologične metode – analiza, sinteza, dedukcija, indukcija, deskripcija.

Načini ocenjevanja:

Pisni izpit.
Ustni izpit.

Delež (v %) /
Weight (in %)

50 %
50 %

Assessment:**Objectives:**

--	--

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

--	--

Transferable/Key Skills and other attributes:

Learning and teaching methods:

--	--

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :**Material conditions for subject realization**

- Ustrezna literatura in viri.

Obveznosti študentov:

Students' commitments:

(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)

(written, oral examination, coursework, projects):

- Opravljen seminar;
- pisni izpit,
- ustni izpit.

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Slovenska književnost po letu 1950
--	------------------------------------

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		3.	5.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
30		15			45	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages: Predavanja / Lecture:
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

Predavanja zajemajo pregled in analizo temeljnih literarnih del s področja proze, poezije in dramatike, ki so ponujala nove možnosti za razvoj sodobnih literarnih vrst, smeri in slogov v slovenski književnosti druge polovice dvajsetega stoletja; predstavitev odklonov od realizma, vdiranja modernističnih značilnosti, avangardizma, novega realizma in postmodernizma. Sledi pregled novejših slovenske književnosti v sobesedilu evropske in svetovne.

Content (Syllabus outline):

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

Silvija Borovnik, 2005: *Slovenska dramatika v drugi polovici 20. stoletja*. Ljubljana: Slovenska matica.
Helga Glušič, 2002: *Slovenska pripovedna proza v drugi polovici dvajsetega stoletja*. Ljubljana: Slovenska matica.
Jože Pogačnik (ur.), 2001: *Slovenska književnost III*. Ljubljana: DZS. (pogl. Pripovedna proza, Poezija, Dramatika in Literarne revije in časopisi).
Franc Zadravec, 1997: *Slovenski roman dvajsetega stoletja*. Murska Sobota: Pomurska založba.
Alojzija Zupan Sosič, 2003: *Zavetje zgodbe. Sodobni slovenski roman ob koncu stoletja*. Ljubljana: Literarno-umetniško društvo Literatura.
Miran Štuhec, 2003: *Slovenska esejistika v drugi polovici 20. stoletja*. Ljubljana: Slovenska matica.
Tomo Virk, 1998: *Čas kratke zgodbe – spremna beseda. V: Čas kratke zgodbe. Antologija slovenske kratke zgodbe*. Ur. T. Virk. Ljubljana: ŠOU (Beletrina).

Cilji:

Literarnozgodovinski pregled in jezikovno-slogovna analiza literarnih del slovenskih avtorjev in avtoric iz druge polovice 20. stol.

Objectives:

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
 Poznavanje razvoja sodobne slovenske književnosti.

Prenosljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja.

Learning and teaching methods:**Načini ocenjevanja:**

Ustni izpit.

Delež (v %) /
 Weight (in %)

100 %

Assessment:

Type (examination, oral, coursework, project):

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

- grafoskop,
- prenosni računalnik z možnostjo projiciranja in priklopa na medmrežje.

Material conditions for subject realization**Obveznosti študentov:**

(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)

- ustni izpit.

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Slovenska književnost v Avstriji
--	----------------------------------

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		3.	5.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages: Predavanja / Lecture:
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

Pregled in analiza novejšje slovenske književnosti, ki je nastajala v Avstriji po letu 1950. Značilnosti in pomen literarne revije Mladje. Analiza temeljnih razvojnih smeri v slovenski prozi (Mesner, Lipuš, Hudl, Ošlak, Detela), poeziji (Januš, Haderlap, Lipuš, Hafner, Merlak idr.) in dramatiki (Lipuš, Mesner, Hudl). Literarne vrste, jezikovno-slogovne značilnosti.

Content (Syllabus outline):

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

Silvija Borovnik, 1998: *Študije in drobiž*. Ravne na Koroškem: Založba Voranc.
-- 1997: Humor, ironija in groteska v delih Janka Messnerja. *Slavistična revija*, Zadravčev zbornik, 1-2.
-- 2000: Patologija slovenske vasi, nasilje verske institucije in arheologija besede v Lipuševi prozi. *Slavistična revija*, 2.
Reginald Vospernik, Pavle Zablatnik, Erik Prunč, Florjan Lipuš (ur.), 1985: *Slovenska beseda na Koroškem / Das slowenische Wort in Karnten. Pismenstvo in slovstvo od začetkov do danes*. Wien: Osterreichischer Bundesverlag.

Cilji:

Spoznavanje razvoja in značilnosti sodobne slovenske književnosti, ki se je oblikovala in še nastaja v Avstriji. Književnost koroških Slovencev, pa tudi tistih, ki so se v Avstrijo izselili iz osebnih ali političnih razlogov. Kriterij za obravnavo so dela, ki so napisana v slovenščini.

Objectives:

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
Poznavanje slovenske književnosti zunaj meja

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Slovenije.
Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja, seminar.

Learning and teaching methods:

Načini ocenjevanja:

Ustni izpit.

Delež (v %) /
Weight (in %)

100 %

Assessment:

Type (examination, oral, coursework, project):

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

- grafoskop,
- prenosni računalnik z možnostjo projiciranja in priklopa na medmrežje.

Material conditions for subject realization

Obveznosti študentov:

(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)

- ustni izpit.

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Slovenska kratka pripovedna proza 19. stol.
--	---

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		2.	4.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code: X

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. Vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
30					60	3

Nosilec predmeta / Lecturer: izr. prof. dr. Jožica Čeh, hab.: slovenska književnost

Jeziki / Predavanja / Lecture: slovenščina
Languages: Vaje / Tutorial: slovenščina

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Jih ni.

Prerequisites:

Graduate degree .... ECTS.

Vsebina:

1. Zаметki slovenske kratke pripovedne proze v prvi polovici 19. stoletja, konstituiranje in razvoj slovenske kratke pripovedne proze v drugi polovici 19. stoletja v kontekstu razvoja evropske književnosti.
2. Idejno-estetske, zvrstne, motivno-tematske in slogovne značilnosti kratke proze (kmečko-vaška, psihološka, folklorno-mitološka kratka proza, značajevka, obraz, slika, črtica, pripovedka).
3. Glavni predstavniki slovenske kratke pripovedne proze 19. stoletja (Janez Trdina, Josip Jurčič, Simon Jenko, Ivan Tavčar, Janko Kersnik).

Contents (Syllabus outline):

Temeljni študijski viri / Textbooks:

Matjaž Kmecl, 1975: *Od pridige do kriminalke*. Ljubljana: MK.
Gregor Kocijan, 1983: *Kratka pripovedna proza od Trdine do Kersnika*. Ljubljana: DZS.
- - 2001: *Razgledi po slovenski književnosti*. Ljubljana: Debora.
Boris Paternu, 1963: *Kersnikove Kmetске slike*. V: Janko Kersnik: *Kmetске slike*. Ljubljana: MK.
Jože Pogačnik, 1998: *Slovenska književnost I*. Ljubljana: DZS.

Cilji:

1. Študentje se seznanijo z razvojem kratke pripovedne proze v slovenski književnosti 19. stoletja.
2. Spoznajo idejno-estetske, motivno-tematske, zvrstne in slogovne značilnosti slovenske kratke pripovedne proze 19. stoletja.
3. Spoznajo izbor temeljnih del iz slovenske kratke pripovedne proze 19. stoletja.

Objectives:

Predvideni študijski rezultati:

Intended learning outcomes:

Znanje in razumevanje:
 Študentje razumejo logiko razvoja kratke pripovedne proze, idejne, motivno-tematske, stilne premike v kratki pripovedni prozi ter njeno vlogo v kontekstu slovenske književnosti 19. stoletja. Poznajo izbor temeljnih del iz slovenske kratke pripovedne proze 19. stoletja, njene tipološke zakonitosti, vrstne, motivno-tematske, slogovne značilnosti.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
 Sposobnost analitičnega in sintetičnega mišljenja, opredelitve in rešitve problema.

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Metode poučevanja in učenja:

Learning and teaching methods:

Predavanje, seminar.
 Delo z besedilom, analiza, interpretacija.

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) / **Assessment:**
 Weight (in %)

Ustni izpit.
 Aktivno sodelovanje na predavanjih.

80 %
20 %

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

Grafoskop in računalnik z možnostjo projiciranja.

Material conditions for subject realization

Obveznosti študentov:

(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)
 Ustni izpit.
 Študij literature in branje virov.
 Aktivno sodelovanje na predavanjih (analiza in interpretacija besedil).

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Slovenska moderna
--	-------------------

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		2.	4.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. Vaje Tutorial	Lab. Vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
45					45	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Predavanja / Lecture:
Languages: Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

1. Razvoj slovenske književnosti na prelomu iz 19. v 20. stoletje (slovenska moderna), njena vpetost v nacionalne, socialne in moralne funkcije ter odprtost za evropske literarno-estetske smeri in slogovne tokove.
2. Duhovnozgodovinske, filozofsko-psihološke ter estetsko-umetnostne podlage književnosti slovenske moderne. Pluralizem in sinkretizem literarnih smeri ter slogov v slovenski moderni, intertekstualne povezave z glasbo in likovno umetnostjo: realistično-naturalistična smer v moderni, dekadenca, impresionizem, simbolizem in nova romantika.
3. Značilnosti literarnih smeri in formalno-stilnih tokov (tipične teme, motivi, duhovne, literarne, filozofske podlage, literarni subjekt, zunanji slog).
4. Razvojni premiki v slovenski književnosti na prelomu iz 19. v 20. stoletje na idejno-estetskih, motivno-tematskih in slogovno-oblikovnih ravneh.
5. Motivno-tematske in stilne tipologije v književnosti slovenske moderne (psihološka, socialna, domovinska, erotična, vojna, avtobiografska proza, meščanska proza, proza s temo umetnika, dekadencična, impresionistična, simbolistična lirika, realistična, simbolistična drama).
6. Interpretacija izbranih literarnih del iz slovenske moderne.

Contents (Syllabus outline):

Temeljni študijski viri / Textbooks:

France Bernik, 2006: *Ivan Cankar*. Maribor: Litera.
Jožica Čeh, 2001: *Metaforika v Cankarjevi kratki pripovedni prozi*. Maribor: Zora.

Gregor Kocijan, 1996: *Kratka pripovedna proza v obdobju moderne*. Ljubljana: Znanstveni inštitut FF.
 Janko Kos, 2001: *Primerjalna zgodovina slovenske literature*. Ljubljana: MK.
 Franc Zdravec, 1980: *Elementi slovenske moderne književnosti*. Murska Sobota: Pomurska založba
 - - 1999: *Slovenska književnost II*. Ljubljana: DZS.

Cilji:

1. Študentje poznajo temeljne zakonitosti v razvoju slovenske književnosti na prelomu iz 19. v 20. stoletje, njeno vpetost v slovensko literarno tradicijo in odprtost za evropske literarne smeri in formalno-stilne tokove.
2. Seznanijo se z duhovnozgodovinskimi, literarno-estetskimi in umetnostnimi podlagami, ki so sooblikovale literaturo slovenske moderne.
3. Poznajo pluralizem in sinkretizem literarnih smeri in formalno-stilnih tokov v književnosti slovenske moderne.
4. Poznajo premike v književnosti slovenske moderne na idejno-estetskih, motivno-tematskih, slogovno-oblikovnih ravneh.
5. Poznajo motivno-tematske in stilne tipologije književnosti slovenske moderne.
6. Poznajo izbor literarnih del iz književnosti slovenske moderne in se usposobijo za njihovo interpretacijo.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

1. Razumevanje temeljnih zakonitosti razvoja slovenske književnosti na prelomu iz 19. v 20. stoletje.
  2. Poznavanje duhovnozgodovinskih, umetnostnih podlag, literarnih smeri in slogov v slovenski moderni.
  3. Poznavanje razvojnih premikov v književnosti slovenske moderne na idejno-estetskih, motivno-tematskih, slogovno-oblikovnih ravneh.
  4. Poznavanje motivno-tematskih in stilnih tipologij v književnosti slovenske moderne.
  5. Poznavanje izbora del iz slovenske moderne ter usposobljenost za njihovo interpretacijo.
- Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
 Sposobnost analitičnega in sintetičnega razmišljanja, opredelitve problema, občutljivost za estetske in etične vrednote.

Metode poučevanja in učenja:

Predavanje.
 Seminar, interpretacija, delo z besedilom.

Načini ocenjevanja:

Ustni izpit. **80 %**
 Aktivno sodelovanje v seminarju. **20 %**

Objectives:

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Learning and teaching methods:

Assessment:

Delež (v %) /
 Weight (in %)

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

Grafoskop in računalnik z možnostjo projiciranja.

Material conditions for subject realization

Obveznosti študentov:

(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)
 Ustni izpit.
 Branje virov in literature.
 Aktivno sodelovanje v seminarju (vprašanja, mnenja o prebranih virih in literaturi, delo z besedilom).

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Slovenska narečja
--	-------------------

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		2.	4.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
30		15			75	4

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Predavanja / Lecture:
Languages: Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

1. Dialektologija kot jezikoslovna veda.
2. Narečja kot eden posebnih sestavov slovenskega jezika.
3. Razčlenjenost (diferenciacija) slovenskih narečij.
4. Raziskovalci slovenskih narečij.
5. Klasifikacija in pregled slovenskih narečij.
6. Sinhroni opis narečnih skupin, narečij in govorov.
7. Ugotavljanje soodnosov med narečnim in knjižnim sistemom.
8. Vloga in pomen narečij v procesu globalizacije.
9. Dialekti v stiku.
10. Dialekti v medijih.

Contents (Syllabus outline):

Temeljni študijski viri / Textbooks:

Mihaela Koletnik, 2001: *Slovenskogoriško narečje*. Maribor: SD Maribor. Zora 12.
Tine Logar, 1975: *Slovenska narečja*. Ljubljana: MK.
- - 1996: *Dialektološke in jezikovnozgodovinske razprave*. Ur. Carmen Kenda Jež. Ljubljana: SAZU.
Fran Ramovš, 1935: *Historična gramatika slovenskega jezika VII, Dialekti*. Ljubljana: Učiteljska tiskarna.
Zinka Zorko, 1995: *Narečna podoba Dravske doline*. Maribor: Kulturni forum.
- - 1998: *Haloško narečje in druge dialektološke študije*. Maribor: SD Maribor. Zora 6.
Znanstveni članki glede na obravnavano temo.

Cilji:

1. Poznavanje narečij kot posebnih sestavov slovenskega jezika.
2. Uzaveščanje o zemljepisni razčlenjenosti slovenskega jezika v celotnem narodnostnem prostoru.
3. Študij fonološke, morfološke, skladske in besedoslovne ravnine po posameznih narečnih skupinah.
4. Spoznavanje pomena in nove vloge narečij v

Objectives:

procesu globalizacije kot pomembnega dela naše identitete.
 5. Osvetlitev pojava vnašanja tujih jezikovnih prvin v slovenska narečja v stičnem obmejnem prostoru.
 6. Spoznavanje raznolikosti narečij in njihovo predstavlanje v knjižni jezik.
 7. Seznanitev z rabo narečij v medijih (radijske in TV-postaje, tiskani mediji) ter popularni kulturi.

Predvideni študijski rezultati:

Intended learning outcomes:

Znanje in razumevanje:

Študentje:

- znajo prepoznati narečje kot posebni sestav slovenskega jezika;
- razumejo in prepoznajo najstarejše glasoslovne, kvantitativne, kvalitativne in intonacijske spremembe od praslovanščine do danes;
- usvojijo temeljne narečjeslovne termine;
- obravnavana narečja znajo analizirati na vseh jezikovnih ravneh;
- znajo transkribirati narečna besedila;
- znajo sinhrono opisati in analizirati svoje narečje;
- usvojijo metodo zbiranja narečnega gradiva na terenu;
- znajo ugotoviti soodnose med narečnim in knjižnim sistemom;
- zavedajo se pomena narečij v medijih.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Študenti poleg teoretičnega vedenja obvladajo tudi metodo terenskega anketiranja; zbrane podatke znajo transkribirati in analizirati.

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Metode poučevanja in učenja:

Learning and teaching methods:

Predavanja, metoda dela z besedilom, metoda dela z avdio- in videoposnetki, metoda anketiranja.

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

Aktivno sodelovanje na predavanjih in v seminarju.
 Seminarjska naloga.
 Pisni izpit.

10 %
20 %
70 %

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

*Prenosni računalnik, projektor, zvočniki.
 Televizija, videorekorder, DVD/CD-predvajalnik,
 kasetofon, grafoskop.*

Material conditions for subject realization

Obveznosti študentov:

(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)

Pisni izpit.
 Študij predpisane literature.
 Delo na terenu (zbiranje narečnega gradiva).
 Domače naloge (analiza gradiva, poročanje o rezultatih analize).
 Seminarjska naloga.
 Aktivno sodelovanje na predavanjih in v seminarju.

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Slovenska obmejna narečja
--	---------------------------

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		3.	6.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
30		15			75	4

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages: **Predavanja / Lecture:**
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

1. Predmet obsega slovenska narečja tostran in onstran slovenske državne meje. Obravnavajo se vse jezikovne ravnine: glasoslovje z naglasom, oblikoslovje, skladnja in besedje.
2. Iz primorske narečne skupine : kraško, notranjsko, tersko, briško, nadiško in rezijansko; iz koroške narečne skupine: obirsko, ziljsko, rožansko, podjunsko; iz štajerske narečne skupine: severnoštajerska, zlasti kozjaški govor, vzhodnosrednještajersko, kozjansko-bizeljsko narečje; iz panonske narečne skupine: slovenskogoriško, prekmursko, prleško in haloško narečje. Posebna pozornost je posvečena belokranjskemu narečju na vzhodu in na jugu ob meji s Hrvaško.
3. Glasoslovje: poudarjena je ohranitev ali izguba tonemskega naglasa; samoglasniški sistemi, ki so lahko dvoglasniški in že tudi enoglasniški, kolikostna nasprotja; soglasniški sestavi.
4. Oblikoglasje in oblikoslovje z vsemi oblikotvornimi in oblikospreminjevalnimi vzorci; spoli, skloni, števila.
5. Skladenjski vplivi sosednjih neslovanskih jezikov: v stavčnem in besednem redu; členki; raba veznikov.
6. Besedje: po izvoru slovansko in prevzete besede, zlasti v strokovnem jeziku.
7. V seminarjih ob videofilmih in avdiokasetah z zapisanimi besedili študentje pripravljajo seminarske naloge – jezikovne analize narečnih besedil. Vsaj dvakrat poteka seminar na terenu po možnosti v Porabju in na avstrijskem Štajerskem.

Contents (Syllabus outline):

Temeljni študijski viri / Textbooks:

Ludwig Karničar, 1986: *Der Obir – Dialekt in Karnten*. Wien.
 Tine Logar, 1993: *Slovenska narečja*. Ljubljana: Mladinska knjiga.
 Han Steenwijk, 1994: *Ortografia Resiana*. Padova.
 Pavel Zdovc, 1973: *Die Mundart des sudostlichen Jauntales in Karnten*. Wien.
 Zinka Zorko, 1995: *Narečna podoba Dravske doline*. Maribor.
 - - 1998: *Haloško narečje in druge dialektološke študije*. Maribor.

Cilji:

Natančno spoznavanje in analiza narečij pri zamejskih Slovencih.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Po opravljenem izpitu naj bi študent obvladal temeljne zakonitosti v posameznih obravnavanih narečjih.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Analiza vseh jezikovnih ravnin v obravnavanih narečjih.

Metode poučevanja in učenja:

Metoda predavanja, vizualnega predstavljanja in poslušanja; branje narečnih besedil.

Načini ocenjevanja:

Seminarska naloga in njena predstavitev.
Ustni izpit.

Delež (v %) /
Weight (in %)

20 %
80 %

Objectives:

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Learning and teaching methods:

Assessment:

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

Videorekorder, kasetofon, CD-predvajalnik.

Material conditions for subject realization

Obveznosti študentov:

(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)

– seminarska naloga in njena predstavitev v seminarju,
 – sodelovanje pri seminarskem delu: predstavitev enega izmed obravnavanih govorov, sodelovanje pri dialektološkem delu na terenu,
 – ustni izpit (iz predelane snovi).

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Slovenski jezik v stiku
--	-------------------------

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		1.	1.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code: X

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer: doc. dr. Elizabeta Bernjak, hab.: slovenski knj. jezik

Jeziki / Predavanja / Lecture: slovenščina
Languages: Vaje / Tutorial: slovenščina

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti

Jih ni.

Prerequisites:

Vsebina:

Contents (Syllabus outline):

1. Uvod v teorijo jezikov v stiku: medkulturno vplivanje, medkulturno sporazumevanje, stiki in konflikti, kategorije konfliktov, manjšinski konflikti, nevtralizacija konfliktov.
2. Slovenski jeziki v stiku: stik slovenskega jezika z jeziki sosednjih narodov, jezikovna raba slovenskega jezika v primerjavi z drugimi jeziki v Republiki Sloveniji, zamejstvu in izseljenstvu, v EU.
3. Družbene posledice jezikov v stiku: dvo-/večjezičnost, diglosija; dvojezičnost v urbanem in ruralnem okolju, v političnih institucijah, modeli in metode.
4. Jezikovne posledice medjezikovnih stikov: interferenca (razlogi in tipi interferenc), transferenca, kodna menjava (funkcionalna, nefunkcionalna, terminološka, metaforična), pidžinizacija, vmesni jezik.
5. Jezikovno prevzemanje (na leksikalni, besedotvorni, skladenjski, morfološki, fonološki, pomenoslovni ravnini), razlogi in postopki prevzemanja, tipi adaptiranja prevzetih prvin.
6. Aplikacija teorije in metod v aktualni stični situaciji (slovenski-madžarski, slovensko-nemški, slovensko-italijanski itd.).
7. Stiki med standardno slovenščino in stičnimi manjšinskimi jezikovnimi različicami.
8. Manjšinske skupnosti: zgodovinsko in kulturno ozadje, status manjšinskega jezika, manjšinsko šolstvo, mediji.

Temeljni študijski viri / Textbooks:

Elizabeta Bernjak, 1999: Jezikovnosistemski razlogi interferenčnih pojavov v slovensko-madžarskem jezikovnem stiku. *Bibliotheca Slavica Savariensis*, 5. Szombathely.

- - 2004: *Slovenščina in madžarščina v stiku*. Maribor: Slavistično društvo (Zora 29).
 Rudolf Filipović, 1986: *Teorija jezika u kontaktu*. Zagreb.
 Vladimir Ivir, 1991: *Contrastive methods in Contact Linguistics*. Mouton de Gruyter.
 Albina Nečak Lük et al., 1998: *Medetnični odnosi v slovenskem etničnem prostoru*. Ljubljana. IZNP.
 Peter H. Nelde, 1982: *Sprache und Sprachkonflikt*. Wiesbaden.
 Inka Štrukelj (ur.), 1993: *Jezik tako in drugače*. Zbornik. Ljubljana.
 Uriel Weinreich, 1977: *Sprachen in Kontakt*. Berlin.

Cilji:

1. Predmet prikaže različne aspekte stikov slovenskega jezika z jeziki sosednjih narodov.
2. Predstavi sociokulturno in zgodovinsko pogojenost jezikov v stiku.
3. Študenti spoznajo bistvene razlike med standardno slovenščino in stičnimi različicami manjšinskih jezikov.
4. Študenti se seznanijo z različnimi strategijami kodne menjave in jezikovnega prevzemanja ter z medjezikovnimi interferenčnimi pojavi.

Predvideni študijski rezultati:

- Znanje in razumevanje:
- razumevanje in spoznavanje jezikovnega stanja v stičnem jezikovnem položaju,
  - usvajanje ustrezne terminologije s področja stičnega jezikoslovja,
  - preučevanje jezikovnega stanja v konkretni manjšinski skupnosti,
  - analiziranje jezikovnih sprememb v stični situaciji.
- Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
- spretnost interdisciplinarnega pristopa k analizi aktualnega jezikovnega stanja pri konkretni manjšinski skupnosti,
  - ustrezno vrednotenje večjezičnosti in večkulturnosti.

Metode poučevanja in učenja:

Modularna predavanja, projektno delo, individualno delo študentov.

Načini ocenjevanja:

- ustni izpit,
- seminarska vaja,
- sodelovanje v projektu.

Objectives:

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Learning and teaching methods:

Assessment:

Delež (v %) /
Weight (in %)

- ustni izpit,	50 %	
- seminarska vaja,	20 %	
- sodelovanje v projektu.	30 %	

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

- Predavalnica,
- prenosni računalnik,
- videorekorder, televizor,
- grafoskop,
- platno.

Material conditions for subject realization

Obveznosti študentov:

- (pisni, ustni izpit, naloge, projekti)*
- ustni izpit iz predavane snovi,
  - seminarska naloga,
  - udeležba pri projektu, predstavitev projekta.

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Slovensko pravopisje in pravorečje
--	------------------------------------

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		1.	1.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
30		45			105	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages:
Predavanja / Lecture:
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Jih ni.

Prerequisites:

Vsebina:

- Pravorečje in pravopisje – teoretski okvir.
- Osnove fonetike in fonologije.
- Nauk o pisnih znamenjih. Pisava.
- Razmerje glas – črka: zapisovanje glasov in glasovna vrednost pisnih znamenj.
- Glasoslovje slovenskega jezika.
- Pravorečna in pravopisna norma. Pravila.
- Pravopisni principi in posebnosti slovenskega jezika.
- Osnove stavčne fonetike.
- Praktične vaje iz pravorečja, vaje iz pravopisja.

Content (Syllabus outline):

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

- Hotimir Tivadar, 2004: Fonetično-fonološke lastnosti samoglasnikov v sodobnem knjižnem jeziku. SR 52. 31– 48.
- Slovenski pravopis. Izd. SAZU. Ljubljana: Založba ZRC. 2003. Ustrezna poglavja.
- Jože Toporišič, 2004: *Slovenska slovnica*. Maribor: Obzorja. Ustrezna poglavja.
- Drago Unuk, 2003: Zlog v slovenskem jeziku. Ljubljana: Rokus; SDS. Ustrezna poglavja.
- Andreja Žele, 2004: Povedkovnik v slovenščini. *Jezikoslovni zapiski* 10. 33– 42.

Cilji:

Teoretsko in praktično spoznajo glasovno in pisno podobo jezika. Usvojijo pravorečno in pravopisno normo (pravila) in ju funkcionalno obvladajo. Slušni

Objectives:

in artikulacijski pojavnosti določajo vidno (zapisovanje); zapisani pojavnosti določajo glasovno (govor).

Predvideni študijski rezultati:

Poglobljeno znanje in razumevanje pravopisne in pravorečne normativnosti. Izoblikovana predstava o razmerju glas – pisno znamenje. Funkcionalno znanje stavčne fonetike in pisnih korelatov (ločila, členjenost idr.). Aplikacija znanja in sposobnosti v stvarne sporazumevalne položaje.
Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- Sposobnost slušnega razlikovanja in izgovarjave glasov idr. fonetičnih pojavov.
- Pripravljenost na nenehno strokovno izpopolnjevanje.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Metode poučevanja in učenja:

Predstavitve vsebine ob spodbujanju študentov k problemskemu pristopu in praktičnemu reševanju načrtovanih specifičnih vsebin. Metode slušne in artikulacijske fonetike. Spodbujanje študentov za aktivno soustvarjanje in vključevanje v poglobljene vsebine ter kritično presojo.

Learning and teaching methods:

Načini ocenjevanja:

Seminarska vaja.
Ustni izpit.

Delež (v %) /
Weight (in %)

20 %.
80 %.

Assessment:

Type (examination, oral, coursework, project):

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

- grafoskop
- računalnik z možnostjo projiciranja in priklopa na medmrežje
- fonolaboratorij

Material conditions for subject realization

Obveznosti študentov:

(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)
– seminarska vaja – predstavitev in kritična presoja v skupini
– ustni izpit (vsebuje celotno vsebino, tudi snov iz seminarских vaj).

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Sodobna slovenska novela
--	--------------------------

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		3.	6.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
30		15			75	4

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages: Predavanja / Lecture:
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

Predavanja, seminar in seminarske vaje se ukvarjajo s pregledom in analizo novelistike v sodobni slovenski prozi po letu 1980. Obravnavajo temeljna dela uveljavljenih slovenskih avtorjev in avtoric, kot so Andrej Blatnik, Aleš Čar, Drago Jančar, Feri Lainšček, Miha Mazzini, Vinko Moderndorfer, Rudi Šeligo, Marjan Tomšič, Jani Virk, Ivanka Hergold, Brina Svit, Katarina Marinčič idr. Definirajo razliko med novelo in kratko prozo. Navajajo obdobja, literarne smeri in sloge, vidne v novelistiki tega obdobja. Poudarjajo tematsko in žanrsko pestrost ter upoštevajo novejša dognanja s področja literarne teorije in zgodovine.

Content (Syllabus outline):

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

Helga Glušič, 2002: *Slovenska pripovedna proza v drugi polovici 20. stoletja*. Ljubljana: Slovenska matica.
Matjaž Kmecl, 1975: *Novela v literarni teoriji*. Maribor: Obzorja.
Tomo Virk, 1998: *Čas kratke zgodbe – spremna beseda. Antologija slovenske kratke zgodbe*. Ur. Tomo Virk. Ljubljana: ŠOU Beletina.
-- 1991: *Postmoderna in »mlada slovenska proza«*. Maribor: Obzorja.
-- 2000: *Strah pred naivnostjo*. Ljubljana: Literarno-umetniško društvo Literatura.
-- 1997: *Tekst in kontekst: eseji o sodobni slovenski prozi*. Ljubljana: Literarno-umetniško društvo Literatura.

Cilji:

Objectives:

Poznavanje temeljnih del s področja sodobne slovenske novelistike, raziskovanje smeri in slogov v književnosti, razumevanje novejšje slovenske literarne zgodovine.

--

Predvideni študijski rezultati:

Znanje o novelistiki, smereh in slogih, avtorjih in avtoricah.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja, seminar, seminarske vaje.

Learning and teaching methods:

--

Načini ocenjevanja:

Ustni izpit.

Delež (v %) /
Weight (in %)

100 %

Assessment:

Type (examination, oral, coursework, project):

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

- grafoskop.
- prenosni računalnik z možnostjo projiciranja in priklopa na medmrežje.

Material conditions for subject realization

--

Obveznosti študentov:

(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)

- ustni izpit.

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Sodobna slovenska proza z avtobiografsko osnovo
--	---

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		3.	6.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
30		15			75	4

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Predavanja / Lecture:
Languages: Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

Predavanja, seminar in seminarske vaje se ukvarjajo s spoznavanjem in analiziranjem del sodobnih slovenskih klasikov, ki temeljijo na avtobiografski osnovi. Taka dela ne kažejo le na jezikovno-slogovne novosti v razvoju novejšje književnosti, temveč odražajo tudi družbenozgodovinske okoliščine in duh časa, v katerih so se oblikovala. Nudijo osnovo za spoznavanje osebne plati zgodovine, ki ne temelji le na t. i. velikih zgodbah, temveč jo tvorijo usode največkrat anonimnih posameznikov. Predavanja kažejo na značilnosti avtobiografskega žanra in na njegov pomen v literarni zgodovini.

Content (Syllabus outline):

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

Mihail Bahtin, 1982: *Teorija romana*. Ljubljana: CZ.
 Marjan Dolgan, 1979: *Pripovedovalec in pripoved*. Maribor: Obzorja.
 Janko Kos, 2001: *Literarna teorija*. Ljubljana: DZS.
 Milan Kundera, 1988: *Umetnost romana*. Ljubljana: Partizanska knjiga.
 Denis Poniž, 1988: Roman in ideologija. *Primerjalna književnost* 1988/1. 43–50.
 Toril Moi, 1999: *Politika spola/teksta: feministična literarna teorija*. Ljubljana: LUD Literatura.

Cilji:

Spoznavanje literarnih del z avtobiografsko osnovo sodobnih slovenskih prozaistov in prozaistk, kot so Lojze Kovačič, Marjan Rožanc, Vitomil Zupan, Florjan Lipuš, Berta Bojetu Boeta, Matjaž Pikalo, Vinko Ošlak idr. Spoznavanje teorije avtobiografije, analiza in delo s teksti.

Objectives:

--

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
 Poznavanje deleža avtobiografskih prvin pri nastajanju umetniškega besedila, s posebnim ozirom na sodobno slovensko prozo.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja, seminar in seminarske vaje.

Learning and teaching methods:

--

Načini ocenjevanja:

Ustni izpit.

Delež (v %) /
 Weight (in %)

100 %

Assessment:

Type (examination, oral, coursework, project):

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

- grafoskop,
- prenosni računalnik z možnostjo projiciranja in priklopa na medmrežje.

Material conditions for subject realization

--

Obveznosti študentov:

(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)

– ustni izpit.

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

--

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Sporočanje
--	------------

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		3.	6.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
30		15			75	4

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages: **Predavanja / Lecture:**
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

- Vpogled v predmet, sorodne discipline in razmerja med njimi.
- Uporabnost predmeta in aplikacije.
- Semiotika in semantika; vidiki preučevanja jezika. Formalni in funkcionalistični pristopi.
- Model sporazumevanja in model sporočanja.
- Problem homonimije v sporočanju.
- Dejavniki sporočanja. Besedilo in besedilnost.
- Jezikovna, parajezikovna in nejezikovna sredstva. Kriteriji izbiranja jezikovnih sredstev.
- Besedilne vrste.
- Razvijanje teme.
- Tvorjenje in sprejemanje jezikovnih sporočil.

Content (Syllabus outline):

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

- R. A. Beaugrande, U. Dressler, 1992: *Uvod v besediloslovje*. Ljubljana: Park. Ustrezna poglavja.
- M. Bešter idr. 2006: *Na pragu besedila*. 1–4. Ljubljana: Rokus. Ustrezna poglavja.
- O. Gnamuš-Kunst, 1990: *Razvijanje možnosti za razumevanje in tvorjenje besedil. Vzgoja in*

izobraževanje v večjezičnem okolju. Trst: Deželni etc. 103–127.

- - 1991: *Pisno sporočanje kot predmet mednarodnih primerjalnih raziskav. Sedemdeset let slovenske slovenistike. Ljubljana: Zavod RS za šolstvo in šport. 208–228.*
- T. Korošec, 1988: Besedilni nastop. *SR 36/1. 81–99.*
- S. Starc, 2006: Besedilna matrica in struktura vzorca besedila. *JiS. 33–52.*
- S. Hudej, 2002: Uspešnost uresničevanja tvorčevega namena v šestih besedilnih vrstah. *SR 50/1. 61–81.*

Cilji:

Pridobiti znanje o pojavnostih in zakonitostih jezikovnega sporazumevaja, tj. sporočanja (formalni vidik).
Spoznati pojavnost, povezanost in funkcioniranje uporabljenih jezikovnih sredstev.
Samostojno tvoriti in interpretirati izbrane vrste besedil.

Objectives:

--

Predvideni študijski rezultati:

Poglobljeno znanje o izbiranju, umeščanju in povezovanju jezikovih prvin v sklopu sporazumevanja z jezikom.
Spoznati besedilne vrste in načine razvijanja teme.
Zmožnost tvorjenja in razumevanja besedil v sporočanju.
Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- Spodobnost samostojnega in avtonomnega delovanja na področju sporočanja.
- Pripravljenost na nenehno strokovno izpopolnjevanje.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Metode poučevanja in učenja:

Predstavitev vsebine ob spodbujanju študentov k problemskemu pristopu in reševanju načrtovanih specifičnih problemov.
Interpretacija in tvorjenje besedil.
Spodbujanje študentov za aktivno soustvarjanje in vključevanje v poglobljene vsebine ter kritično presojo.

Learning and teaching methods:

--

Načini ocenjevanja:

Seminarska naloga.
Ustni izpit.

Delež (v %) /
Weight (in %)

20 %
80 %

Assessment:

Type (examination, oral, coursework, project):

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

- *grafoskop,*
- *računalnik z možnostjo projiciranja in priklopa na medmrežje.*

Material conditions for subject realization

--

Obveznosti študentov:

(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)

- seminarska vaja – predstavitev in kritična presoja v skupini,
- ustni izpit (vsebuje celotno vsebino, tudi snov iz seminarskih vaj).

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

--

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Stilni in idejni tokovi v slovenski književnosti do romantike
--	---

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		2.	4.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer: doc. dr. Blanka Bošnjak, hab.: slovenska književnost

Jeziki / Predavanja / Lecture: slovenščina

Languages: Vaje / Tutorial: slovenščina

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti: **Prerequisites:**

Jih ni.

Vsebina:

1. Stilni in idejni tokovi na slovenskem etničnem ozemlju v srednjeveškem slovenskem slovstvu, v času reformacije in protireformacije, v nabožni in posvetni književnosti znotraj obdobja baroka ter razsvetljenstva v pesništvu, pripovedništvu in dramatikah.
2. Stilni in idejni tokovi v književnosti na slovenskem etničnem ozemlju v času predromantike.

Contents (Syllabus outline):

Temeljni študijski viri / Textbooks:

Obdobja 1, 1979: Obdobje razsvetljenstva v slovenskem jeziku, književnosti in kulturi. Ljubljana: Filozofska fakulteta: Oddelek za slovanske jezike in književnosti, SSJLK. (književni del)

Obdobja 6, 1984: 16. stoletje v slovenskem jeziku, književnosti in kulturi. Ljubljana: Filozofska fakulteta: Oddelek za slovanske jezike in književnosti, SSJLK. (književni del)

Obdobja 9, 1987: Obdobje baroka v slovenskem jeziku, književnosti in kulturi. Ljubljana: Filozofska fakulteta: Oddelek za slovanske jezike in književnosti, SSJLK. (književni del)

Obdobja 10, 1988: Srednji vek v slovenskem jeziku, književnosti in kulturi. Ljubljana: Filozofska fakulteta: Oddelek za slovanske jezike in književnosti, SSJLK. (književni del)

Janka Kos, 1987: *Primerjalna zgodovina slovenske literature*. Ljubljana: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete: Partizanska knjiga. 5–52.

Janka Kos, 1987: *Predromantika*. Ljubljana: DZS. Literarni leksikon; 31.

Cilji:

1. Stilni in idejni tokovi v srednjeveškem slovenskem slovstvu.
2. Stilni in idejni tokovi v času reformacije in protireformacije na slovenskem etničnem ozemlju.
3. Stilni in idejni tokovi v nabožni in posvetni književnosti na slovenskem etničnem ozemlju v obdobju baroka.
4. Stilni in idejni tokovi v pesništvu, pripovedništvu in dramatikah na slovenskem etničnem ozemlju v

Objectives:

obdobju razsvetljenstva.
5. Stilni in idejni tokovi v književnosti na slovenskem etničnem ozemlju v času predromantike.

--

Predvideni študijski rezultati:

Intended learning outcomes:

Znanje in razumevanje:

1. Poznavanje in razumevanje stilnih in idejnih tokov na slovenskem etničnem ozemlju v srednjeveškem slovenskem slovstvu, v času reformacije in protireformacije, v nabožni in posvetni književnosti znotraj obdobja baroka ter razsvetljenstva v pesništvu, pripovedništvu in dramatikah.
2. Poznavanje in razumevanje stilnega ter idejnega predromantičnega toka v slovenski književnosti.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Zmožnost poznavanja in razumevanja različnih stilnih ter idejnih tokov v slovenski književnosti do romantike.

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Metode poučevanja in učenja:

Learning and teaching methods:

Metode:

- poučevanja: A) znanstvene metode: historična, primerjalna, formalnoanalitična in interpretacijska metoda; B) filozofske metode: duhovnozgodovinska metoda,
- učenja: formalnologične metode – analiza, sinteza, dedukcija, indukcija, deskripcija.

--

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

Pisni izpit.	50 %	
Ustni izpit.	50 %	

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

- Ustrezna literatura in viri.

Material conditions for subject realization

--

Obveznosti študentov:

(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

<ul style="list-style-type: none"> - Opravljen seminar; - pisni izpit, - ustni izpit. 	
--	--

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Svetovna književnost
--	----------------------

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		1.	2.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code: X

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
30		30			90	5

Nosilec predmeta / Lecturer: doc. dr. Darja Pavlič, hab.: primerjalna književnost

Jeziki / Languages: Predavanja / Lecture: slovenščina
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Jih ni.

Prerequisites:

Vsebina:

Predmet predstavi koncept in razvoj svetovne književnosti, to pa tako, da so v ospredju glavna literarna obdobja v zgodovini evropske književnosti. Temeljni vsebinski sklopi so: stare orientalske književnosti, antika, srednji vek, renesansa, barok, razsvetljenstvo, predromantika, romantika, realizem in naturalizem, simbolizem, modernizem in postmodernizem. V okviru posameznih obdobij oz. smeri so obravnavani glavni predstavniki in njihova reprezentativna dela, predstavljene so osnovne formalne in vsebinske značilnosti posameznih literarnih smeri, še posebej njihova duhovno-zgodovinska podlaga; študent spozna razvoj književnosti v različnih socialnih, kulturnih in nacionalnih okoljih.

Contents (Syllabus outline):

Temeljni študijski viri / Textbooks:

H. Bloom, 2003: *Zahodni kanon*. Ljubljana: LUD Literatura.
E. R. Curtius, 2002: *Evropska književnost in latinski srednji vek*. Ljubljana: LUD Literatura.
J. Kos, 1986: *Pregled svetovne književnosti*. Ljubljana: DZS.
S. I. Sobolevski, 1966: *Zgodovina grške književnosti*. Ljubljana: MK.
M. Solar, 1997: *Suvremena svjetska književnost*. Zagreb: Školska knjiga.
P. Van Tieghem, 1963: *Zgodovina evropske in ameriške književnosti od renesanse do danes*. Ljubljana: MK.
T. Virk, 2000: *Strah pred naivnostjo*. Ljubljana: LUD Literatura.

Cilji:

Študent pozna razvoj svetovne književnosti v različnih obdobjih in okoljih; seznanen se s temeljnimi deli svetovne književnosti, kar mu omogoča, da bolje razume, interpretira in vrednoti slovensko književnost; razvija sposobnost samostojnega interpretiranja literarnih del, zlasti z uporabo

Objectives:

duhovno-zgodovinske metode.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študent pozna razvojno dinamiko in temeljna dela svetovne književnosti. Na osnovi analize vsebinskih in formalnih značilnosti zna umestiti literarno delo v ustrezno literarno obdobje, smer, gibanje ali šolo. Literarno delo zna interpretirati s pomočjo duhovno-zgodovinske metode.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Študent zna primerjati razvoj svetovne in slovenske književnosti ter prepoznati interference; zna uporabljati duhovno-zgodovinsko metodo.

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja, samostojni študij, seminarska naloga, predstavitev najboljših seminarskih nalog, diskusija.

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

- Seminarska naloga;

50 %

- ustni izpit.

50%

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Learning and teaching methods:

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

- Grafoskop,
- prenosni računalnik, projektor.

Material conditions for subject realization

Obveznosti študentov:

(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)

- Seminarska naloga,
- aktivno sodelovanje v seminarju,
- ustni izpit.

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Teoretične osnove slovenistike
--	--------------------------------

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		1.	2.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code: X

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer: doc. dr. Melita Zemljak Jontes, hab.: slovenski jezik

Jeziki / Predavanja / Lecture: slovenščina
Languages: Vaje / Tutorial: slovenščina

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Jih ni.

Prerequisites:

Vsebina:

Razmejitev izrazov filologija, slovanska filologija, slavistika, slovenistika, jezikoslovje.
Delitev lingvistike, predmet lingvističnega preučevanja, različne klasifikacije jezikov.
Jezikoslovje in njegove smeri skozi stoletja.
Slovensko jezikoslovje na ustanovah v Sloveniji in po svetu.
Ravnine jezikovnega sistema in vede, ki jih preučujejo.
Tipi slovnice in najpomembnejše slovnice slovenskega jezika.
Tipi slovarjev in najpomembnejši slovarji slovenskega jezika s posebnim poudarkom na Slovarju slovenskega knjižnega jezika.
Pravopisi slovenskega jezika s posebnim poudarkom na veljavnem pravopisu.
Pisave in njihov razvoj s posebnim poudarkom na vrstah pisav v zgodovini slovenskega knjižnega jezika.
Pomembnejša slovenska periodika.
Izbrane monografije in pomembnejši prispevki za posamezne jezikovne ravnine.
Študijski obiski knjižnic. Iskanje in uporaba gradiva v (računalniških) katalogih s programi, ki jih uporabljajo slovenske knjižnice.
Navajanje virov in literature.
Pisanje in predstavitev strokovnega besedila (seminarska vaja).

Contents (Syllabus outline):

Temeljni študijski viri / Textbooks:

Lucijan Bratuš, 1998: Črke v slovenskih rokopisih in tiskih od Brižinskih spomenikov do danes. Maribor: *Dajnkov zbornik*, Zora 3. 339–350.

Marija Golden, 1996: *O jeziku in jezikoslovju*. Ljubljana: Oddelek za primerjalno splošno jezikoslovje. 21–95.
 Miran Hladnik, 1994: *Praktični spisovnik ali šola strokovnega ubesedovanja*. Ljubljana: Samozaložba. 126–140.
 Milka Ivič, 1963: *Pravci u lingvistici*. Ljubljana: DZS.
 Rajko Nahtigal, 1949: *Uvod v slovansko filologijo*. Ljubljana: Humanistični oddelek Filozofske fakultete.
 Jože Toporišič, 1992: *Enciklopedija slovenskega jezika*. Ljubljana: Cankarjeva založba. (pregledno)
 - - 2000: *Slovenska slovnica*. Maribor: Založba Obzorja Maribor. (pregledno)

Cilji:

Študentje usvojijo osnovne jezikoslovne izraze, pridobijo okvirno orientacijo v predmetu, spoznajo temeljno študijsko literaturo. Seznanijo se z raziskovalno organiziranostjo slovenskega jezika danes – na ustanovah v Sloveniji in po svetu, z znanstvenim in s strokovnim tiskom, tudi v pomembnejši slovenski periodiki. Usvojijo tehniko iskanja in uporabe gradiva v (računalniških) katalogih s programi, ki jih uporabljajo slovenske knjižnice. Študentje se naučijo pisanja in predstavitve strokovnega besedila (seminarska vaja).

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
 Študentje poznajo osnovne jezikoslovne izraze, imajo okvirno orientacijo v predmetu, poznajo temeljno študijsko literaturo. Seznanjeni so z raziskovalno organiziranostjo slovenskega jezika, z znanstvenim in s strokovnim tiskom, tudi v pomembnejši slovenski periodiki. Poznajo tehniko iskanja gradiva in jo znajo uporabiti v (računalniških) katalogih s programi, ki jih uporabljajo slovenske knjižnice. Študentje znajo oblikovati in predstaviti strokovno besedilo (seminarska vaja).
 Prenosljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
 Študentje znajo uporabljati temeljne jezikoslovne izraze, usposobljeni so za iskanje ter uporabo študijskega gradiva. Okvirno so seznanjeni s temeljno študijsko literaturo za celoten študij jezika. Študentje znajo oblikovati in predstaviti strokovno besedilo (seminarska vaja).

Metode poučevanja in učenja:

Frontalno delo, skupinsko delo, individualno delo.

Načini ocenjevanja:

Aktivno sodelovanje v seminarju.
 Seminarska vaja.
 Pisni izpit.

Delež (v %) /
 Weight (in %)

10 %
 20 %
 70 %

Assessment:

Objectives:

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Learning and teaching methods:

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

Prenosni računalnik, projektor, grafoskop.
 TV-sprejemnik, videorekorder, kasetofon, DVD/CD-predvajalnik.

Material conditions for subject realization

Obveznosti študentov:

(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)
 Študij predpisane literature.
 Seminarska vaja.
 Pisni izpit.
 Aktivno sodelovanje v seminarju.

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Tradicionalna simbolika v slovenski književnosti
--	--

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		3.	6.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code: X

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. Vaje Tutorial	Lab. Vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. Work	ECTS
30		15			75	4

Nosilec predmeta / Lecturer: izr. prof. dr. Jožica Čeh, hab.: slovenska književnost

Jeziki / Predavanja / Lecture: slovenščina
Languages: Vaje / Tutorial: slovenščina

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Jih ni.

Vsebina:

1. Simbol v kulturi, jeziku in književnosti.
2. Distinkcija med simbolom in metaforo.
3. Tradicionalni in moderni simbol.
4. Folklorni, svetopisemski, mitološki simboli ter simbolika barv v izbranih delih slovenske književnosti z vidika medbesedilnosti.
5. Posnemanje, spreminjanje, dograjevanje, razkrajanje tradicionalnega simbola v slovenski književnosti.
8. Vloga tradicionalne simbolike v izbranih delih slovenske književnosti.

Prerequisites:

Graduate degree .... ECTS.

Contents (Syllabus outline):

Temeljni študijski viri / Textbooks:

Jožica Čeh, 2001: Uvod. V: Jožica Čeh: *Metaforika v Cankarjevi kratki pripovedni prozi*. Maribor: Zora. 14–31.
Dimitrij Dobrovol'skij, Elisabeth Piirainen, 2002: *Symbole in Sprache und Kultur*. Bochum: Brockmeyer.
Jean Chevalier, Alain Gheerbrant, 1993: *Slovar simbolov*. Prev. Stane Ivanc. Ljubljana: MK.
Marko Juvan, 2000: *Intertekstualnost*. Ljubljana: DZS.
Manfried Lurker, 1991: *Wörterbuch der Symbolik*. Stuttgart: Alfred Kroner V.
James Hall, 1991: *Rječnik tema i simbola u umjetnosti*. Prev. Marko Grčić. Zagreb.

Cilji:

1. Študentje se seznanijo s teoretičnimi pogledi na simbol, poznajo razlike med tradicionalnim in modernim oziroma polivalentnim simbolom.
2. Razumejo intertekstualni vidik raziskovanja simbolov v književnosti.
3. Usposobijo se za analizo in interpretacijo tradicionalne simbolike v književnem besedilu.

Objectives:

Predvideni študijski rezultati:

Intended learning outcomes:

Znanje in razumevanje:
Študentje razumejo teoretične opredelitve simbola, razlike med tradicionalnim in modernim simbolom,

Knowledge and Understanding:

medbesedilni vidik raziskovanja simbolike.
 Obvladajo analizo in interpretacijo tradicionalne simbolike v izbranih besedilih slovenske književnosti.
 Poznajo tematska območja in vlogo tradicionalne simbolike v izbranih besedilih slovenske književnosti.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Sposobnost postavitve in razrešitve problema, razvijanje občutka za estetske vrednote.

Metode poučevanja in učenja:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Learning and teaching methods:

Predavanje.
 Seminar, seminarske vaje.
 Delo z besedilom, analiza, interpretacija.

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
 Weight (in %)

Assessment:

Ustni izpit.
 Aktivno sodelovanje na predavanjih, pri seminarških vajah.

80 %
20 %

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

Grafoskop in računalnik z možnostjo projiciranja.

Material conditions for subject realization

Obveznosti študentov:

(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)

Ustni izpit.
 Študij literature in virov.
 Aktivno sodelovanje na predavanjih, v seminarju in pri seminarških vajah (delo z besedilom).

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Uradovalni jezik
--	------------------

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		1.	1.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages: Predavanja / Lecture:
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

- Ponovitev temeljnega vedenja o sporočanju in besediloslovju.
- Besedilna tipologija.
- Značilnosti zasebnih, javnih; uradnih, poluradnih, neuradnih besedil; ločevanje med temi tipi besedil ter preoblikovanje zasebnih v javna, zasebnih uradnih v zasebna neuradna in obratno itd.

Content (Syllabus outline):

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

- 6 Tomo Korošec, Monika Kalin Golob, 2000: Razžalitve v množičnih medijih kot jezikovnostilno in pravno vprašanje. *Slovensko jezikoslovje danes in jutri*. 60-68.
- 7 Mira Krajnc, 2005: Poskus oblikovanja meril za tvorbo učinkovitega javnega govorjenega političnega besedila. *SR 53/1*. 27-47.
- 8 - - 2005a: *Besedilne značilnosti javne govorjene besede*. Zora 35.
- 9 France Novak, 1996: Leksikalne spremembe v slovenskem poslovnem in uradovalnem jeziku. *Jezik in čas*. 261-268.
- 10 Sonja Hudej, 1994: *Šolske ure besediloslovja*. Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo in šport.
- 11 Jef Verschueren, 2000: *Razumeti pragmatiko*. Ljubljana: Založba *cf.

Cilji:

Študent prepozna oz. ovrednoti (ne)uradno besedilo kot (ne)ustrezno, (ne)učinkovito, (ne)efektno; ga interpretira glede na okoliščine na površinsko-globinski ravni; sam tvori (ne)uradna besedila; po potrebi izhodiščno besedilo ustrezno preoblikuje.

Objectives:

Predvideni študijski rezultati:

Intended learning outcomes:

Ozavesti vedenje o razlikah med uradnimi in neuradnimi besedili, tvori, analizira ter vrednoti na novo oblikovana besedila.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
 Pridobivanje in nadgrajevanje jezikovne zmožnosti (slovnična pravilnost in pragmatična ustreznost).

Transferable/Key Skills and other attributes:

Metode poučevanja in učenja:
 Individualno in skupinsko delo, delo v dvojicah.
 Predavanja, seminarji, seminarske vaje.

Learning and teaching methods:

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
<ul style="list-style-type: none"> • Ustni izpit, • aktivno sodelovanje na predavanjih in pri seminarjskih vajah. 	<p>80 %</p> <p>20 %</p>	<p>Type (examination, oral, coursework, project):</p>

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :
 Pri delu se bodo uporabljali prenosni računalnik z ustrežno programsko in strojno opremo, zvočniki, projektor, DVD/CD-predvajalnik, TV-sprejemnik, radio, grafoskop.

Material conditions for subject realization

Obveznosti študentov:
 (pisni, ustni izpit, naloge, projekti)
 Aktivna udeležba in sodelovanje na predavanjih, v seminarju in pri seminarjskih vajah.
 Ustni izpit.

Students' commitments:
 (written, oral examination, coursework, projects):

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Uvod v esejistiko in književno kritiko
--	--

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni študijski program 1. stopnje Slovenski jezik in književnost		1.	2.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages: Predavanja / Lecture:
Vaje / Tutorial:

Vsebina:	Contents (Syllabus outline):
<p>Predmet sestavljata dva vsebinska sklopa.</p> <p>1. V teoretskem delu je poudarek na jezikovnih, stilnih in notranjeslogovnih vidikih ter na dilemah, povezanih s samo definicijo eseja. Za določanje notranjega sloga eseja in s tem povezane tipologije slovenske esejistike bodo glavni pojmi esejističnost, interpretativnost, razpravljajalnost, polemičnost ter kritičnost. Prek njih bo študent spoznal najgloblje poetološke in genološke, posredno tudi vsebinske določnice korpusa.</p> <p>2. Literarnozgodovinski aspekt se ustavlja predvsem ob problemskih krogih slovenske esejistike. Tu je bistveno, da študent ugotovi dvoje: izjemno razvejenost na eni strani ter koncentracijo na relativno ozek sklop tem na drugi. Med njimi so najpogostejše: narod, jezik, literatura in estetika ter kritika. Uvid v navedeno bo študenta poučil o tem, da je esejistika praviloma sledila vsem najpomembnejšim dogodkom na kulturnem, duhovnem, političnem in socialnem področju življenja Slovencev.</p>	

Temeljni študijski viri / Textbooks:
Poniž Denis, 1989: Eseg. *Literarni leksikon*. Ljubljana: CZ.
Štuhec Miran, 2005: *Aristokracija jezika in duha. Aristokracija jezika in duha*. Ljubljana: Študentska založba.

Cilji: _____ **Objectives:** _____

1. Literarnozvrstna oznaka eseja.
 2. Definicija tipologije slovenske esejistike.
 3. Opozoriti na glavne teme ter na premike, ki so tu nastali glede na kulturno, duhovno, politično, kulturno in socialno dinamiko.
 4. Študentom ustvariti pogoje za razumevanje pomena esejistike za duhovni in kulturni razvoj Slovencev.

--

Predvideni študijski rezultati:

Intended learning outcomes:

Znanje in razumevanje:
 Študenti bodo po uspešno opravljenem izpitu usposobljeni za samostojno in relevantno sledenje esejistiki, pridobili si bodo znanje in intelektualno odprtost, razumeli glavne procese in bodo sposobni razpravljati o osnovnih problemih področja.

Knowledge and Understanding:

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
 Predmet je zamišljen kot samostojen in celovit osnovni vpogled v problematiko. Glede na to se pričakuje, da bodo študenti spoznanja prenašali na druga humanistična področja, denimo na zgodovinsko, filozofsko, etnološko, umetnostnozgodovinsko itd. Hkrati je načrtovan tudi kot uvod tistim študentom, ki bodo nadaljevali študij na 2. stop., v enopredmetnih ali dvopredmetnih programih Slovenski jezik in književnost (nepedagoški in pedagoški) ter enopredmetnem Književnost. Tem študentom bo dal osnovno znanje za nadaljnje poglobljeno ukvarjanje s slovensko esejistiko 20. stol. ter za natančnejši uvid v problem šolskega eseja.

Transferable/Key Skills and other attributes:

Metode poučevanja in učenja:

Learning and teaching methods:

Predavanja vključujejo spodbujanje študentov k problemskemu pristopu in k reševanju načrtovanih specifičnih problemov. Aktivna navzočnost pri predavanjih. Kritičen študij navedene in druge literature.

--

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
 Weight (in %)

Assessment:

Ustni izpit.
 Seminarske vaje.

Izpit 80 %, seminarske vaje 20 %.

--	--	--

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

Material conditions for subject realization

Z avdiovizualnimi sredstvi opremljena predavalnica.

--

Obveznosti študentov:

Students' commitments:

(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)
 Opravljen ustni izpit.
 Aktivna udeležba na predavanjih in seminarjih.

(written, oral examination, coursework, projects):

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Uvod v študij književnosti
--	----------------------------

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		1.	1.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
30		15			45	3

Nosilec predmeta / Lecturer: doc. dr. Blanka Bošnjak, hab.: slovenska književnost

Jeziki / Predavanja / Lecture: slovenščina

Languages: Vaje / Tutorial: slovenščina

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti: **Prerequisites:**

Jih ni.

Vsebina:

1. Temeljni pojmi s področja literarnozgodovinskega preučevanja literature: literarna kritika, recenzija, oblikovanje strokovno-znanstvenega besedila.
2. Uvod v metodologijo literarnozgodovinskega preučevanja literature: razlika med literarnoznanstvenimi in literarnozgodovinskimi metodami, znanstvene, filozofske, formalnogične metode.
3. Temeljni pojmi o produkciji, umestitvi enega najstarejših medijev – knjige na tržišče in njena vloga v komunikacijski verigi.

Contents (Syllabus outline):

--

Temeljni študijski viri / Textbooks:

- Darko Dolinar, 1978: *Pozitivizem v literarni vedi*. Ljubljana: DZS. (Literarni leksikon. Študije; 5).
- - - 1990: O literarnoznanstvenih in literarnozgodovinskih metodah. *Jezik in slovstvo* XXXVI/1–2. 1–9.
- Miran Hladnik, 2002: *Praktični spisovnik ali Šola strokovnega ubesedovanja : vademekum za študente slovenske književnosti, zlasti za predmet Uvod v študij slovenske književnosti*. Ljubljana: Filozofska fakulteta. Oddelek za slovanske jezike in književnosti. (6. spremenjena izd.).
- Janko Kos, 1988: Uvod v metodologijo literarne vede. *Primerjalna književnost* XI/1. 1–17.
- Jože Munda, 1983: *Knjiga*. Ljubljana: DZS. (Literarni leksikon. Študije; 22).
- Zdenko Škreb, 1986: *Znanost o književnosti. Uvod v književnost: Teorija, metodologija*. Zagreb: Globus. 17–33.

Cilji:

1. Spoznavanje osnovnega koncepta literarnozgodovinskega preučevanja.
2. Iskanje strokovne literature na določeno literarnozgodovinsko temo po bazah podatkov.
3. Samostojno tvorjenje strokovnega besedila, npr. sinopsisa, recenzije, literarne kritike.
4. Uporaba najosnovnejših metod literarnozgodovinskega preučevanja literature

Objectives:

--

oz. književnosti.
5. Umestitev vloge knjige v današnji čas in njen pomen.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

1. Obvladovanje temeljnega koncepta literarnozgodovinskega preučevanja.
2. Praktično obvladovanje spretnosti iskanja strokovne literature na določeno temo literarnozgodovinskega preučevanja po bazah podatkov.
3. Zmožnost in veščina izbire primerne metode za literarnozgodovinsko preučevanje na določeno temo.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Zmožnost praktičnega, samostojnega literarnozgodovinskega preučevanja sekundarne literature glede na določeno temo in obvladovanje dela z literarnim besedilom.

Metode poučevanja in učenja:

Formalnologične metode ter praktično delo z literarnozgodovinskim tekstom in njegovo tvorjenje (analitična in sintetična metoda).

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

- Pisni izpit.

100 %

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Learning and teaching methods:

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

- Ustrezna literatura in viri.

Material conditions for subject realization

Obveznosti študentov:

(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)

- Opravljen seminar;
- pisni izpit.

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Zgodovina literarnih žanrov v svetovni književnosti
--	---

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		1.	2.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code: X

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer: doc. dr. Darja Pavlič, hab.: primerjalna književnost

Jeziki / Predavanja / Lecture: slovenščina
Languages: Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Jih ni.

Prerequisites:

Vsebina:

Contents (Syllabus outline):

Predmet se ukvarja z zgodovino literarnih žanrov v svetovni književnosti, to pa tako, da podrobneje predstavi oblikovanje, razvoj in morebitni zaton izbranih žanrov (npr. epa, tragedije, romana, soneta). Ob obravnavi posameznega žanra študent spozna različne tipe (ob romanu npr. pikareskni, psihološki, sentimentalni, gotski, razvojni, zgodovinski, družbeno-kritični, moderni). Ker je zgodovina posameznega žanra tesno povezana z njegovo teorijo, predmet deloma posega tudi na področje le-te. Razvoj izbranih literarnih žanrov je predstavljen z analizo in interpretacijo reprezentativnih besedil, ki so obravnavana v kontekstu različnih socialnih in kulturnih razmer.

Temeljni študijski viri / Textbooks:

Niklas Holzberg.: *Antični roman: uvod*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2004.
Janko Kos.: *Roman*. Ljubljana: DZS, 1983. (Literarni leksikon 20).
- - 1993: *Lirika*. Ljubljana: DZS. (Literarni leksikon 39).
Anton Ocvirk, 1977: *Evropski roman: Goethe, Flaubert, Dostojevski, Gide, Proust*. Ljubljana: DZS.
Dušan Pirjevec, 1979: *Evropski roman*. Ljubljana: CZ.
Peter Szondi, 2000: *Teorija sodobne drame: 1880-1950*. Ljubljana: MGL.
Janez Vrečko, 1994: *Ep in tragedija*. Maribor: Obzorja.

Cilji:

Objectives:

Študent se seznanja s strokovno literaturo, ki obravnava zgodovino literarnih žanrov; pozna razvoj izbranih literarnih žanrov in ključna dela, ki so vplivala na njihovo oblikovanje.

Predvideni študijski rezultati:

Intended learning outcomes:

Znanje in razumevanje:
Študent zna prepoznati žanrske značilnosti literarnega dela, pozna razvoj žanrov v svetovni književnosti in temeljna dela, ki so oblikovala njihovo zgodovino.
Prenosljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
Študent zna primerjati zgodovino žanrov v okviru svetovne in slovenske književnosti.

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Metode poučevanja in učenja:

Learning and teaching methods:

Predavanja, skupinsko delo, samostojni študij, seminarska naloga, predstavitev seminarske naloge, diskusija.

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

- Seminarska naloga;	20 %	
- ustni izpit.	80 %	

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

- Grafoskop,
- LCD-projektor.

Material conditions for subject realization

Obveznosti študentov:

(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)
- Seminarska naloga,
- aktivno sodelovanje v seminarju,
- ustni izpit.

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Zgodovina slovenskega knjižnega jezika
--	--

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Univerzitetni študijski program prve stopnje Slovenski jezik in književnost		1.	2.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code: X

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
30		15			45	3

Nosilec predmeta / Lecturer: red. prof. dr. Marko Jesenšek, hab.: slovenski jezik

Jeziki / Languages: Predavanja / Lecture: slovenščina
Vaje / Tutorial: slovenščina

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Jih ni.

Prerequisites:

Graduate degree .... ECTS.

Vsebina:

- 1 Metodologija raziskav zgodovine slovenskega knjižnega jezika.
- 2 Periodizacija razvoja slovenskega knjižnega jezika.
- 3 Zgodovinski dejavniki razvoja po posameznih obdobjih.
- 4 Razvojni mejniki in osnovni dejavniki razvoja; glavne lastnosti posameznih obdobj.
- 5 Razvoj pisave, besedišča, terminologije.
- 6 Glavni viri (besedila, sporočila o rabi) in razvoj zvrstnosti.

Contents (Syllabus outline):

Temeljni študijski viri / Textbooks:

- Marko Jesenšek, 2005: *Spremembe slovenskega jezika skozi čas in prostor*. Maribor: Slavistično društvo (Zora 33).
- - 2004: *Besedoslovne lastnosti slovenskega knjižnega jezika*. Maribor: Slavistično društvo (Zora 28).
- Martina Orožen, 1996: *Oblikovanje enotnega slovenskega knjižnega jezika v 19. stoletju*. Ljubljana: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete.
- Breda Pogorelec, 1967: *Nastajanje slovenskega knjižnega jezika od začetkov do konca 18. stol. Jezikovni pogovori II*.
- Ivan Prijatelj, 1937: *Borba za individualnost slovenskega knjižnega jezika*. Slavistično društvo.
- Jakob Rigler, 1968: *Začetki slovenskega knjižnega jezika*. Ljubljana: SAZU.
- Jože Toporišič, 2004: *Slovenska slovnica*. Maribor: Založba Obzorja.

Cilji:

1. Spoznavanje deleža nejezikovnih (družbenih in zgodovinskih) dejavnikov slovenskega (nacionalnega) razvoja.
2. Oblikovanje pogleda na družbeno povezovalno vlogo knjižnega jezika v preteklosti in danes.
3. Družbenost slovenskega jezika, presojanje pozitivnih in negativnih sprememb v zgodovini

Objectives:

slovenske jezikoslovne misli.
 4. Ustvarjanje podlage za oblikovanje jezikovne in narodne identitete.
 5. Študenti se seznanijo s slovenskim jezikom kot kulturnim, nacionalnim in političnim dejavnikom, spoznajo odnos do jezika skozi stoletja, jezikovno dinamiko, normo in predpis.

Predvideni študijski rezultati:

Intended learning outcomes:

Znanje in razumevanje:
 Študenti razumejo pojem slovenskega jezika z zgodovinskega vidika.
 Poznajo slovensko predknjižno in knjižno izročilo, različice slovenskega knjižnega jezika in oblikovanje enotne knjižne norme sredi 19. stoletja (jezikovna enotnost je bila takrat pogoj za narodnostno združitev).
 Razumejo jezik kot (naj)pomembnejši prepoznavni atribut slovenstva v Evropski zvezi; razumejo boj za individualnost slovenskega jezika kot pogoj za politično in nacionalno samostojnost – odločilne spremembe v zgodovini Slovencev so bile povezane s spremembami v jezikovni zavesti (od protestantizma do samostojne Slovenije); znanje uporabijo pri povezovanju sodobnih jezikovnih in političnih vprašanj (slovensko jezikovno vprašanje je bilo vedno tudi politično) ter vlogi slovenskega jezika v Evropski skupnosti (iskanje povezav v praksi).
 Študenti znajo ovrednotiti pozitivne in negativne tendence v razvoju slovenskega jezika in jih prenesti v sodobno jezikovno teorijo in prakso.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
 Poznavanje zgodovine slovenskega knjižnega jezika omogoča študentom razumevanje sodobne knjižne norme in predpisov; dokazuje, da v jeziku ni nič dokončnega in stalnega (jeziki nastajajo, se spreminjajo in umirajo); da jezik ne more biti lep ali grd, pravilen ali nepravilen, ampak da je potrebno razmišljati o funkcionalno ustreznem jeziku.

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Metode poučevanja in učenja:

Learning and teaching methods:

Predavanja in raziskovalni seminar, skupinsko in individualno delo (individualne naloge in vodeni individualni študij), analiza in primerjava besedil, soočanje s problemi, pozitivne in negativne rešitve, vodeno domače delo.

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
 Weight (in %)

Assessment:

Seminarska naloga.	20 %	
Domače naloge.	40 %	
Ustni izpit.	40 %	

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

Material conditions for subject realization

- TV-studio,
- knjižnica,
- LCD-projektor,
- fonolaboratorij.

Obveznosti študentov:

Students' commitments:

- (pisni, ustni izpit, naloge, projekti)
- Domače naloge,
  - seminarska naloga,
  - ustni izpit.

(written, oral examination, coursework, projects):